

hogy lázálomlátásukban felismerjék az örületet. De — amint ezt nemrég tapasztaltuk — a viszálykodásnak olyan vonatkozásai is vannak, amelyek bennünket is érintenek. A negyven horvát nemsokára ismét elfoglalja helyét a magyar parlamentben s nincs okunk azt hinni, hogy ezek az új horvátok józabbak és mérsékeltbbek lesznek, mint a régiek.

A horvát választások eredménye így egyszerre, mint egy súlyos érv esik serpenyőbe a házszabályok most vitatott módosítása mellett. Igazuk van azoknak, akik azt mondják, hogy a horvát kérdést Horvátországban kell megoldani. A végleges megoldás nem is történhetik másutt, csak ott, de addig is, amíg ez megtörténik, gondoskodni kell arról, hogy a rendezetlen helyzet minden bizonytalansága és kellemetlensége a Dráván túlra izolálva maradjon. S erre éppen jó lesz az a sokat szidott és gyalázott házszabályrevízió.

Budapest, február 28.

A képviselőház holnap, szombaton délelőtt 10 órakor folytatja a házszabályrevízió tárgyalását. A holnapi ülésen indokolja meg Bozóky Árpád két beteriesztett indítványát, a napirend után pedig gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter válaszol Bozóky Árpádnak egy régebben benyújtott interpellációjára.

A pártok vezetősége ezután is kéri a pártok tagjait, hogy már az ülés kezdetén minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A miniszterelnök a királynál. Bécsből jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 11 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Az audiencia egy óra hosszat tartott és utána a miniszterelnök visszatért a bankgassei magyar palotába. Feltehető, hogy Wekerle a mai kihallgatás alkalmával nemcsak a folyó kormányügyekről tett jelentést a királynak, hanem azokról a mozgalmakról is, amelyek az utóbbi hetekben a magyar politikai életben észlelhetők voltak. A miniszterelnök az éjjeli vonattal visszautazik Budapestre. Kedden délelőtt Wekerle ismét Bécsbe érkezik.

schildnak ér valamit. Ha ő azt mondja, hogy Rothschild, azzal nem egy nevet mond, hanem egy elképzelhetetlen nagy számot, körülbelül ötszázmillió forintot mond. Ez imponál, de a név? — — —

1001-es: Szóval nekünk, ha pár napig nem keresünk, éhen kell pusztulnunk?

17-es: Azt nem. Látja, hogy még én is itt vagyok, pedig volt az én életemben sok, hej de sok olyan nap, amikor egy fityinget sem kerestem. Nem. Ilyenkor bemén a fűszereshez, nem mondja meg a nevét, hanem kér két zsemlyét hitelbe, rámutat a számjára és rendbe van. Menjen csak be és nézze meg, hányszor három krajczár van beírva az öreg tizenhetesnek és hányszor van kihuzva. De a nevemet sehohol sem fogja találni. Bele kell ebbe nyugodni. A mai nappal kezdve nem más, mint egy puszta szám, egy 1001-es szám és semmi más. Mindnyájan csak számok vagyunk ebben az életben. Pluszok és minuszok tényezői egy végtelen nagy statisztikai könyvben. Rothschild épp úgy egy szám, mint maga, vagy én. Az ő száma éppen úgy kifejezője egész életének, mint a maga száma. S az ő értéke enélkül éppen úgy összezsugorodna, mint a magáé. Lényegében természetesen nagy különbség van a kettő között. Mert míg az egyik abszolút anyagi jólétet jelent, a másik csupán egy állandó szám, változó jelentőséggel. Mert amint jelentheti egyszer a nyomort, máskor jelenthet valamivel kevesebbet. Az értéke nem több, mint egy kórházi ágyszám, vagy sírhelyszám. Két érdekel az, hogy a tizenhetes szám kinlódik, hogy a tizenhetes szám meghalt? Senkit. A szám, az sohasem hal meg. A szám talál majd másik gazdát és ez a fontos.

1001-es: Szomorú ez, nagyon szomorú.

A függetlenségi párt és a kormány.

— Az intézőbizottság ülése előtt. —

Budapest, február 28.

Holnap délután tartja a függetlenségi párt intézőbizottsága azt a nevezetes ülést, amelynek előrelátható eredménye az lesz, hogy a függetlenségi pártban ismét helyreáll a teljes nyugalom. Gróf Andrássy Gyulának tegnapi kijelentései, amelyeket nyomon követett gróf Apponyi Albert beszéde, nemkülönben Kossuth Ferencnek a pártkörben tett nyilatkozatai teljesen meggyőzték a függetlenségi párt tagjait és ma délelőtt már a képviselőház folyosóján sokkal nyugodtabb volt a hangulat. Élénk vitatkozások voltak ma is, de az elégtelenedők már egészen visszavonultak. Gróf Andrássy Gyula ma is sokat időzött a folyosón és ma itt tett több nevezetes kijelentést. Így újra és nyomatékosan kijelentette, hogy a katonai kérdések csak nemzeti engedményekkel oldhatók meg, hogy a választói reform megalkotásában csak a nemzet egészének érdekeit tarthatja szem előtt és hogy a házszabályrevíziós indítvány lényeges megváltoztatását nem fogadhatja el, mert a Nagy Emil-féle kompromisszum alapján jött létre.

A kormánynek eme állásfoglalása következtében a holnapi intézőbizottsági ülésen a Nagy Emil-féle indítvány egyes részleteit fogják megváltoztatni és azután rátérnek a tíz éves munkaprogram tervének elkészítésére, amelynek kidolgozását egy kisebb bizottságra fogják bízni.

A pártkörben is teljes nyugalom uralkodott ma este. A függetlenségi pártkörben a nagyszámban összegyűlt tagok között megjelent Kossuth Ferenc is, politikai nyilatkozat azonban nem történt. Az alkotmánypártban elégtelennel látták, hogy az izgalom lecsillapodott, a népárt pedig kezdettől fogva a semleges néző szepére szorították.

Mai hireink a következők:

Miniszterek a folyosón.

A képviselőház folyosóján ma is nagy volt az élénkség, de már határozottan konstatalni lehetett, hogy a hangulat teljesen lecsillapodott.

17-es: Dehogyan is szomorú. Ha majd olyan öreg róka lesz, mint én és milderre magától fog rájönni, meglátja, hogy nem is olyan szomorú, mint inkább természetes. Vannak nagy számok és kis számok. Az értékük attól függ, hogy miként vannak elhelyezve. Ha előttem sok érték van, magam semmi is lehetek, mégis vagyok valaki. De, ha előttem csupa semmi volt, hiába kapaszodom, semmi maradok magam is. Minden attól függ, hogyan választottam meg az apámat, a nagyapámat és a többi őseimet. Ritka szerencse, ha azok nélkül is mehetünk valamire. Majd rá jön erre maga is. Ha itt fog állni, úgy mint én álltam itt, hosszú, hosszú esztendőig és lesz ideje gondolkodni és látni fogja a sétáló, rohanó, kocsizó embereket, a szegényeket és gazdagokat, a rongyosokat és pompásakat, amint elhaladnak majd maga előtt, akkor... Most lehet, hogy örültek tart, hogy magában kinevet, de majd rájön maga is.

1001-es: Mégis, én azt hiszem, ha az ember becsülettel, akaratlaldolgozik, akkor talán czélt érhet.

17-es: Becsület? Akarat? Mik azok? Ránk nézve ismeretlen fogalmak. Nekünk nincs becsületünk, nekünk nincs akaratunk. A mi becsületünk a szám. A számunk az, amiben biznak s amire biznak valamit.

Az ur: Kérem, vigye ezt a levelet a czimzettéhez. (A levéllel együtt pénzt is ad a hordárnak, aki felderült arccal akar elsielni.)

Az ur: Pszt, hordár! Kérem csak a számát! 1001-es (kérdő pillantást vet a 17-esre): Ezeregy!

17-es (szomorúan rázza a fejét): Kezdi-e már érteni, öcsém?

Vitatkozások voltak, de a frondörködés végét ért.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma korán reggel megjelent a Házban és elvegyült a folyosón vitatkozó csoportok közé. A keresztfolyosó egyik ablakmélyedésében báró Kaas Ivor állt Földes Bélával és Mérey Lajossal. A miniszter beszélgetést kezdett velük s ennek során Kaas Ivor egyenesen nekiszegte a kérdést:

— Határozott formában kering a hír, kegyelmes uram, hogy a kormánynak a házszabályrevízió a létszámemelés keresztülröszakolására kell. Mi igaz ebből?

— Már egyszer kijelentettem — felelte Andrássy nyomatékosan — hogy ez rémrengés. A kérdés is sért, mert azt a föltevést tartalmazza, hogy egyik napról a másikra megváltoztatom nézeteimet és kijelentéseimet. Legutóbbi beszédemben kijelentettem, s ezt a kijelentést megismételte tegnap gróf Apponyi Albert is, hogy ez a kormány nemzeti engedmények nélkül katonai természetű követelésekkel nem hozakodik elő. Ettől az álláspontunktól nem térünk el.

Báró Kaas most a választói reformot hozta szóba, amelyre vonatkozólag gróf Andrássy kijelentette, hogy a reformot nem akarja osztrák mintára csinálni. A mandátumok számát szaporítani kell, már a városokra való tekintettel, amelyeknek több képviselőt kell adni, de főképpen a nemzeti szempontok vezetik a reform megalkotásában.

Ez idő alatt a képviselők nagy tömege vette körül a minisztert, aki szívesen folytatta tovább az eszmecserét.

Szatmári Mór a Mérey-féle új házszabályrevíziós tervezetet hozta szóba, amelyre gróf Andrássy Gyula utalt tegnapi nyilatkozataira, amelyek szerint az elnöki hatáskör elterjesztésére vonatkozólag a módosított elfogadja, de már az ülések tartamának 16 órától tizenkét órára való csökkentése annyira lényegbe vágó változtatás, hogy ezt nem fogadhatja el.

Zakariás János úgy vélte, hogy a katonai kérdések megoldása előtt nagyon nehéz a végleges revíziónak a sürgősség hatálya alatt való tárgyalása.

A beszélgetés ezután a belügyi kormányzatra és a közigazgatási ügyekre terelődött, amelynek során sok szó esett gróf Hadik tegnapi nyilatkozatáról is, de nem hallatszott egyetlen hang sem, mely az államtitkár állításait a legesekélyebb részben is czáfolni akarta vagy tudta volna. Sőt mindenki elismerte, hogy úgy Andrássy Gyula, mint Hadik János a hivatalában nem politizál, hanem adminisztrál. A belügyminiszter és az időközben odaérkezett államtitkárja az elismerések dacára nyomatékosan kérték a képviselőket, hogy minden esetleges sérelmet azonnal jelentsenek be nekik, ők nyomban orvosolni fogják azokat.

A függetlenségi párt és az alkotmánypárt viszonyáról beszélve, Mérey Lajos szólította meg Andrássy-t:

— Nem lehetséges-e — kérdezte — olyan munkaprogramot kidolgozni, amely a függetlenségi párt elveinek részben való megvalósításával a koalíciónak hosszabb időre való programja lehetne.

— Ez igazán csaknem lehetetlen! — felelte Andrássy. — Így is csak a legnagyobb nehézséggel lehet a koalíciót hónapokon át összetartani. Hogyan képzelhető el, hogy három, öt, vagy tíz évre szóló koalíciós programot csináljunk?

— Miért ragaszkodik a kormány ahhoz — kérdezte újra Mérey — hogy a végleges revíziót az ideiglenes revízió alapján csinálja meg? Szatmári Mór közbevágott:

— Ez nagyon helyes, mert a helyzet követeli, hogy olyan obstrukciót lehetlenné tegyünk, amely közvetlenül a választások előtt törne ki.

— Nagyon helyes szempont — erősítette Andrássy. — A függetlenségi párt kerülné a legkínosabb helyzetbe, ha egy obstrukció után, amikor hónapokon át hallgatásra volna kényszerítve, menne bele új választásba.

Valaki most megjegyezte, hogy a Holló-

csoporthoz a választói reform olyan kidolgozását kívánja, amely első sorban a függetlenségi párt érdekeit tartaná szem előtt.

— Ez abszurdum! — mondta Andrassy. — Igy nem lehet reformot csinálni. Minden reform megalkotásánál csak egy érdek van: a magyar nemzet érdeke.

A társaság ezután szétoszlott, hogy más helyen újabb csoportok alakuljanak. Gróf Andrassy tegnapi nyilatkozatairól még sok szó esik. Megemlítik, hogy egy estlap tegnap azt írta, hogy Andrassy, amikor a függetlenségi pártnak odakinálta a hatalom teljes átvételét, hozzátette: „ha a király beleegyezik.” Megállapítják csakhamar — legilletékesebb helyen való kérdéstétel után — hogy Andrassy ezt nem mondotta. Éppen eleget mondott Andrassy azoknak, akiknek szavai szóltak, jegyzi meg valaki, semhogy szükséges volna plyasmit is a szájába adni, amit nem mondott.

Déltájban gróf Apponyi Albert ment végig a folyosón. Mosolyogva jegyzi meg:

— Az angol vasárnapok jutnak az ember eszébe, ha végigmegy a folyosón. Minden sarokban egy kis csoport és valaki prédikál nekik. Csak éppen az orgona és csöngettyű hiányzik.

A minisztert csakhamar több képviselő vette körül, akik a Mérey-féle indítványt hozták szóba.

— Nem ösmerem a Mérey-féle javaslatot — mondta gróf Apponyi — de nem is akarom ismerni. Már elvből sem vagyunk hajlandók a revíziót újabb módosítás alapján tárgyalni. A revízió dolgában fix megállapodások történtek és ha ezeket nem respektálják, ki kezkesedik arról, hogy egy esetleges újabb megállapodást megtartanak-e?

A társaság eloszlott és a folyosó most már azon tűnődött, hogy a revízió tárgyalása meddig fog tartani. Egyelőre bizonyos az, hogy a horvátok a jövő héten megjönnek és ők is beleszólnak a revízióba. Holnap Polónyi Géza, a jövő csütörtökön pedig báró Bánffy Dezső szólal föl. Bánffy indítványozni fogja, hogy a Ház azt a módosítást fogadja el, amelyet a koalíció négy évvel ezelőtt gróf Tisza István akkori miniszterelnöknek följajánlott.

Az eléguellenkedők.

Mialatt gróf Andrassy és gróf Apponyi nyilatkozatai után a politikusok között kidomborodott az a vélemény, hogy a házszabályrevízió ügye végleg eldőlt, még pedig oly formában, hogy csak a tárgyalás alatt levő indítvány egyes részleteinek a lényegét nem érintő változtatásáról lehet szó: — nagyon érdekes volt az eléguellenkedők magukartása. A csoport több tagja kijelentette, hogy azt a mozgalmat, amelyet a házszabályrevíziós indítvány változtatására indítottak meg, be kell szüntetni, részben mert a kormány az indítvány megváltoztatására vonatkozó kívánsággal szemben előzékeny álláspontra helyezkedett, részben mert esetleg veszélyeztetik a koalíció fennmaradását. Most már csak a tíz évre szóló munkaprogrammal foglalkoznak, amelyre vonatkozólag Holló Lajos a függetlenségi párt intézőbizottságának holnapi ülésén előre kidolgozott tervvel fog föllépni. Ebben a programban az önálló nemzeti bank föllátása, az önálló vámterület teljes biztosítása, a nemzetiségi és a közoktatásügyi törvény revíziója lenne főlvéve. Ezenkívül követelik, hogy belügyi téren szabad kezdet kapjon a többség és hogy a megyei adminisztrációban bizonyos állásokat tartsanak fenn a függetlenségi párt számára.

Az intézőbizottság holnapi ülése tehát nagyon érdekesnek ígérkezik, annál is inkább, mert Mérey Lajos a mai miniszteri nyilatkozatok dacára beterieszti a maga revíziós tervét. Ebben a kérdésben azonban valószínűleg, az ülésen résztvevő Kossuth Ferencz és gróf Apponyi Albert miniszterek fölvilágosításai után, megegyezés fog létrejönni oly módon, hogy a Nagy Emil-féle indítványt egyik-másik részletében megváltoztatják. A munkaprogram végleges elkészítését, hír szerint, egy öt tagú bizottságra fogják bízni, amelyet holnap küldenek ki.

Egy hír szerint a Mérey-féle indítvány dolgában a pártok szabadkezet kapnak, mert a kormány bizonyos abban, hogy a többség a Nagy Emil indítványát fogadja el.

„A koalíció krízise?”

A „Zeit” budapesti levelezője a legutóbb lezajlott politikai események alkalmából gróf Batthyány Tivadar, Holló Lajos és Mérey Lajos képviselőket nyilatkozatra kérte s a lap mai számában e cím alatt: „A koalíció krízise?” ismerteti nyilatkozataikat.

Gróf Batthyány Tivadar így nyilatkozott:

— A függetlenségi pártban történt palotaforradalomra vonatkozó hírek czélzatos gyanúsítások. Szombaton a vezérlő-bizottság ülésén én is nyilatkozom a helyzetről. Egyelőre nem akarok többet mondani az utóbbi napok híreiről. Annyit azonban ki kell jelentenem, hogy gróf Andrassy Gyulát a függetlenségi párt a legnagyobb mértékben tiszteli s hogy a párt a koalíció további fentartására törekszik ugyan, de egyuttal követeli, hogy a függetlenségi párt programja is tiszteletben tartassék.

Holló Lajos véleménye ez:

— Aki engem és politikai működésemet ismeri, az tudja, hogy én mindig perhorreszkáltam olyan politikai akciókat, amelynek személyes indoka van. Én tárgyilagos és nem személyes politikát követek. Ami pedig az említett híreket illeti, ezekre vonatkozóan kijelentem: Én Andrassy Gyulát, mint államférfiut s mint hazafit becsülöm. De nem Andrassy személyéről van szó, hanem arról, hogy a függetlenségi párt követeli, hogy a pártot, mint abszolút többséget a koalíció többi pártjának lapjai ne támadják, hogy az országban ne agitáljanak a párt ellen s ne veszélyeztessék a párt helyzetét. Senki sem gondol a koalíció elpusztítására. Az egykori szabadelvű-párt lapjainak az intrikákról híresztelt meséje csakugyan mese, intrikákról szó sincs s azok, akik azt hiszik, hogy a függetlenségi párt hajlandó programját sutba dobni, alaposan tévednek.

Mérey Lajos ezeket mondta:

— Ha engem egy olyan mozgalom vezetőjének mondanak, amely gróf Andrassy Gyula ellen irányul s állítólag azt a czélt követi, hogy a koalíciót szétrobbantsa, ugy ez nem más, mint oktalan beszéd. Én, mint a függetlenségi párt tagja azt követelem, hogy a koalíció legnagyobb pártja minden fontos politikai ügyben döntő szerepet játszszen. Azt is kívánom, hogy a függetlenségi párt programját tisztán és világosan fejtsse ki és különösen a házszabályrevízió és választói jog kérdésében jelezze, hogy milyen messzire mehet? A házszabályrevíziós javaslat, amely most a Ház asztalán fekszik, az én és a függetlenségi párt sok tagjának véleménye szerint túlságosan szigorú és ezért én barátaim megbízásából egy új javaslatot dolgoztam ki. Hogy ezt a javaslatot elfogadják-e, az majd elvállik? A függetlenségi párt kívánja, hogy a koalíció fennmaradjon, teljesítse kötelességét az uralkodóval és az országgal szemben, de a függetlenségi pártnak, mint ilyennek, minden irányban tisztelni kell programját s azt az elhomályosulástól megóvni. A függetlenségi párt jogos befolyását mindenütt tekintetbe kell venni s ahol a koalíció már most megvalósíthatja programját, mint például a bankkérdésben, a függetlenségi párt joggal követelheti, hogy a koalícióban egyesült pártok ne támaszsanak nehézségeket. A függetlenségi párt a koalíció minden pártjával szemben lojális s hasonló eljárást követel. Csak ezen az alapon lehetséges az eredményes együttműködés. Remélhető, hogy a parlament vezetőemberei tisztázni fogják a helyzetet. A függetlenségi párt nem akar mást, csupán azt, hogy tiszteletben tartsák programját, amelyről soha és semmi körülmények között le nem mond.

Földes Béla nyilatkozata.

Egyes lapok helytelenül reprodukálták Földes Béla orsz. képviselőnek a Ház folyosóján tegnap tett egyes nyilatkozatát. Nyilatkozatának lényege a következő volt:

— Nem helyes, hogy a 67 és 48 jelszavak alatt a pártok egymás ellen izgatnak ma, amikor a koalíció természetének megfelelően az átmeneti kormányzat ideje alatt a 48 a 67-nek, de viszont a 67 a 48-nak is kénytelen koncessziókat tenni.

A király és a katonatisztek fizetésrendezése.

— Delegációs ebéd. —

Budapest, február 28.

Bécsben ma ismét volt delegációs udvari ebéd, amely alatt a király úgy Barabás Bélával, mint Okolicsányi Lászlóval hosszasan beszélgetett a katonatisztek fizetésrendezéséről. Barabás Béla fölhasználta az alkalmat arra, hogy rámutasson azokra az okokra, amelyek miatt a magyar delegáció nem mehet az osztrák határozatnak még a tárgyalásába sem. Utalt ezen kívül a kvótaemelésre, amely miatt az osztrákok könnyen megadhatják a fizetésemelést, de amelynek következtében részükről sokkal nagyobb az az áldozat, amelyet kívánnak. A fejtetésre a király röviden annyit felelt, hogy ez sürgős szükséglet, amelyet meg kell oldani.

A nevezetes udvari ebédről Bécsből a következőket jelentik:

Ma este öt órakor volt a Burgban a második udvari ebéd, amelyen a magyar delegátusok közül a következők vettek részt: dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, Barabás Béla, a delegáció elnöke, gróf Zichy Tivadar, a delegáció alelnöke, továbbá herceg Esterházy Miklós, gróf Cziráky Antal, gróf Zichy Ágost, gróf Benyovszky Sándor, báró Vécsey Miklós, gróf Edelsheim-Gyulay Lipót, gróf Esterházy Mór, gróf Zichy János, gróf Wenckheim János, báró Rudnyánszky József, Bogdánovics Lucian püspök, Szemere Miklós, Buzáth Ferencz, Bakonyi Samu, Issekutz Győző, Lovász Márton, Okolicsányi László, Szabó István, Szivák Imre, Szmrecsányi György, Thaly László.

A delegátusok a lovagteremben összegyűlve, váraoztak a királyra. Az uralkodó a terembe lépve először dr. Fuchs-hoz, az osztrák delegáció elnökéhez lépett, akitől megkérdezte:

— Készen vannak-e már a tárgyalásokkal?

— Igen, felség — válaszolta dr. Fuchs.

A király ezután Barabás Bélához, a magyar delegáció elnökéhez fordult a következő szavakkal:

— Mikor tartanak ülést?

— Felséges uram, — felelte Barabás — kedden délután két órakor az egyeztető albizottság, három órakor pedig a plenum ülészik. A plenáris ülésen foglalkozni fogunk az osztrák delegáció által hozzánk küldött nuncziummal is.

Ezután az egész társaság átvonult az ebédlő terembe. A király az asztalfőn foglalt helyet. Tőle jobbra ült dr. Fuchs, az osztrák delegáció elnöke, balra Barabás Béla, a magyar delegáció elnöke. Dr. Fuchs mellett ültek herceg Esterházy Miklós és báró Beck Vladimir osztrák miniszterelnök, Barabás Béla mellett pedig báró Aehrenthal külügyminiszter és dr. Wekerle Sándor miniszterelnök. A királyal szemközt herceg Montenuovo főudvarmester, gróf Paar a király főhadsegéde és a delegációk alelnökei foglaltak helyet.

Öfelsége a vacsora alatt élénken társalgott szomszédaival és különösen Barabás Bélával beszélgetett hosszasan. Szóba hozta a tiszti fizetésrendezés kérdését is és megkérdezte, hogy milyen stadiumban van az ügy.

— Felséges uram, — mondotta Barabás — nagy nehézséget okoz az, hogy az osztrák kiegyezési törvények sokban eltérnek a magyar törvénytől. Mert például míg az osztrák törvények megadják a delegációnak a kezdeményezési jogot, addig a magyar törvény egész világosan körülírja, hogy a költségvetési tételek csak azon esetben tárgyalhatók a delegációban, ha azokat a közös minisztérium a két állam kormányának előzetes külön hozzájárulása mellett terjesztette elő.

— Ez igaz, — mondotta a király.

— Eppen a magyar törvényre való tekintettel — folytatta Barabás Béla — nem lehetünk abban a helyzetben, hogy az osztrák delegáció által hozott egyoldalú határozathoz hozzájárulhassunk. Súlyos, bitja helyzetünket még az is, hogy a kétszázalékos kvótaemelést most történt, ami az osztrák urak helyzetét meglehetősen megkönnyíti, mert nekik már nagyrészt meg van a fedezetük a tiszti fizetések

emelésére és a legénység zsoldjának szaporítására, míg nekünk ez külön és súlyos áldozatot jelent.

— Már pedig ez nagyon sürgős szükséglet, — mondotta a király, — amely ha most nem, de később megoldandó.

A beszélgetés azután más kérdésekre terelődött és szóba került a zene, mire a király megjegyezte, hogy szereti a magyar cigányzenét.

Ebéd után a lovagterembe vonult át ismét a társaság, ahol a király legelőször Barabás Bélát szólította meg:

— Hogy tetszik az ebédlő terem? — kérdezte.

— Gyönyörű szép, felséges uram, — felelte Barabás — és úgy látszik, hogy egészen új.

— Igen, — mondotta a király — a palotának ez új része, de az oszlopos terem, amelyben most vagyunk, 1815-ben épült a nevezetes bécsi kongresszus idejében.

A király ezután dr. Fuchst, az osztrák delegáció elnökét szólította meg, majd báró Beck Wladimir osztrák miniszterelnökkel társalgott hosszabban. A magyar delegátusok közül gróf Benyovszky Sándort szólította meg először, akinél egészségi állapota után érdeklődött, majd herceg Esterházy Miklóssal beszélt. Bogdanovics Lucziántól a patriarkaválasztásra vonatkozólag kérdezősködött. Feltűnő hosszasan beszélgetett a király Okolicsányi Lászlóval, a hadügyi bizottság előadójával, akivel a katonatiszti fizetésrendezés kérdéséről és egyéb katonai kérdésekről társalgott. Szemere Miklóshoz fordult ezután a király, majd az osztrák delegátusok közül tüntetett ki többet megköszönéssel. Ezzel a cercle véget ért.

Az urna előtt.

— Választások Horvátországban. —

Budapest, február 28.

A horvátországi választások, néhány kerület kivételével, ahol pótválasztások lesznek, ma már véget értek. A választások mérlege a horvát-szerb koalíció erős meggyarapodását tünteti föl, ami ciodázza a Horvátországgal való békés és eredményes együttműködés reményét. Jellemzi a helyzetet, hogy máris egy új választás idejét és várható eshetőségeit latolgatják, mert mindenki előtt nyilvánvaló, hogy a magyar kormány nem hagyja abban azt az akcióit, melynek a most lezajlott választás első akkordja volt, hanem addig folytatja a tartománygyűlés fölmozdítását, amíg megtöri a túlzók uralmát.

A mai választásokról híreink ezek:

A mai választások:

A mai választások a következő eredménynyel jártak:

Szt.-Iván-Zelina: dr. Starcevic Mile (Starcevic-párti).

Novimari: dr. Horváth Sándor (Starcevic-párti).

Klostar: dr. Starcevic Sándor (Starcevic-párti).

Diakovár: dr. Rittig Szvetozár (Starcevic-párti).

Zimony: dr. Nikolic (koalíciós).

Udbina: Banjanin Jovan (független szerb-párti).

Korenica: Pribicevic Szvetozár (független szerb-párti).

Szelce: dr. Mazuranics (horvát jogpárti).

Bukara: Barsics Erasmus (horvát jogpárti).

Delnice: Supilo Ferencz (pártonkívüli).

Vrbosco: Magdics Pero (horvát jogpárti).

Draganic: Modrusan Gusztáv (horvát jogpárti).

Nagygoricza: dr. Markovics R. (horvát jogpárti).

Sziszek: Tuskán Gergely (horvát jogpárti).

Kranina: Cerovac István (horvát jogpárti).

Hercegovác: Krepelka József (horvát jogpárti).

Kaproncza: Zagorac István (horvát jogpárti).

Carcin: dr. Novosel Mátyás (horvát jogpárti).

Cerna: Kutusovics Markó (horvát jogpárti).

Bosnjacja: Purics József (horvát jogpárti).

Vaska: dr. Bauer Antal (horvát jogpárti).

Eszék-Felsőváros: Pinterovics (horvát jogpárti).

Eszék-Alsóváros: Kovacevic (horvát jogpárti).

Belovár: Rojc Milán (pártonkívüli, koalíciós).

Csazma: Lovrekovics Vinko (paraszt-párti, nem koalíciós).

Pakrac: dr. Marekovic Milenko (független szerb.)

Plasci: dr. Medakovic Bogdán (független szerb.)

Valpovo: dr. Lorkovic Iván (haladó-párti).

Dolni-Miholjac: Polyak (haladó-párti).

Brlog: Zsafafrán Pero (Starcevic-párti).

Pótválasztás lesz a következő 4 kerületben: Hrtkovci, Illok, Mitrovica és Martinci. A kormány még nem hozott határozatot aziránt, hogy mikorra tüzi ki a pótválasztások határidejét.

Helyreigazítólag jelentjük, hogy Simanovci kerületben a választás dr. Radivojevic Vacsics radikális szerb, nem pedig, mint távirat-csonkítás miatt tévesen jelentettük, független szerb jelölre esett.

A választások mérlege.

Este 7 óráig a választási eredmény a következő volt: 56 koalíciópárti, 22 Frank-párti, 4 pártonkívüli, 2 parasztpárti, 1 szocialista, 1 radikális szerb. Két kerületből a pótválasztás eredménye ismeretlen. Az egész országban esend uralkodik. A koalíció tagjai legközelebb összegyűlnek, hogy a házszabályrevízió kérdésében követendő magatartásra nézve és az országgyűlés összeülése alkalmával tanúsítandó eljárást illetőleg tanácskozzanak.

Választások után.

Zágrábból jelentik a „Kel. Ért.”-nek: A választások eredménye még csak növelte a bizonytalanságot, mely a horvát-magyar viszonyokban az utóbbi időkben beállott. A legfőbb nehézség abban rejlik, hogy a választási eredmény a Magyarországtól való elszakadás vágyának kétségtelen kifejezése. Bár sokan vannak a koalícióban, kik a történelem daczára a Magyarországgal való közös munka hívei, mégis rendkívül megnehezítik a kibontakozást azon tény, hogy a jogpárt, mely a koalíció legnagyobb pártja, elvileg ugyanazon program alapján áll, mint a Starcevic-párt, melytől csak a választás el, hogy annak vezérének, Frank dr.-t nem akarja követni. Bármennyire hajlandó lenne tehát a koalíció arra, hogy a magyar kormánnyal valamely megegyezésre jusson, az első alkalommal ellentétbe jut saját pártjának egy jelentékeny töredékével. Ez okozza, hogy a politikai világ teljesen tájékozatlan a legközelebbi jövőre nézve. Valószínűnek tartják, hogy a bán a választások eredménye után keresni fogja az alkalmat, hogy a koalícióval érintkezésbe lépjen, gyakorlati eredményt azonban ettől nem igen várnak. Ha a bán állásában megmarad, kénytelen lesz az országgyűlést feloszlatni, ez azonban csak bizonyos idő múlva történhetik meg, mikor a kedélyek lecsillapultak. Szükség lesz azonkívül, hogy a régi nemzeti párttal a báni kormány szorosabb érintkezésbe lépjen, mivel e párt tagjai most teljesen passzive viselkedtek.

Az EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja 783. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23-45. szám.

Szalmát csépeltek.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 28.

Andrássy elmondotta klasszikus nagy beszédét, Apponyi melléje tette a magáét, a mását: mi következhetik most már? Argumentumot, különösen új argumentumot bajosan lehet valahonnan kikaparni — nem következhetik hát más, mint szalmacséplés.

Az is volt ma a képviselőházban, még pedig az unalmasabb fajtából. Két nemzetiségi képviselő és egy disszidens beszélt a házszabályrevízió ellen. A két nemzetiségi — Vlád Aurél az ülés elején, Szekcsák Ferencz az ülés végén — igen hosszadalmasan beszélt; a középső szónok, Wesselényi Ferencz szűkebbre fogta mondani valóját. Hallgatósága egyiknek sem volt. A folyosó még mindig zajlott a válsághírek körül s így a terembe csak hirmondónak tévedt be egy-egy képviselő. Ezek pedig részvétlenül hallgatták a nagy hévvel kipakolt mondókat, melyek mind oda konkludáltak, hogy házszabály-revizióra nincs szükség és maradjunk csak ott, ahol vagyunk. Közbeszólás is csak néha-néha hanzzott el, jobbra echo nélkül.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött negyed tizenegy órakor. —

Elnök: Justh Gyula, később Návay Lajos.

Jegyzők: Raik Aladár és Hammersberg László.

Az **elnök:** Megnyitja az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése után folytatják a házszabálymódosítás tárgyalását.

A házszabályok revíziója.

Vlád Aurél: A nemzetiségi nem hívei az obstrukciónak. Mégis aggodalommal látják a kormány törekvéseit, mert nem ismerik a választási reform tervezetét. A miniszterek nyilatkozataiból következtetik, hogy a magyarság hegemoniáját fent akarják tartani, ámde ez csak igazságtalansággal és erőszakkal lehetséges. A nemzetiségi kérés Ausztria és Bécs pártjára állani, mihelyt az egyenlőség jogát biztosítja számukra. (Zaj.) Hiszen ez természetes. A belügyminiszter csak a fajmagyarok érdekéről akar gondoskodni.

Lukács László: Nemzet- és államellenes törekvés!

Vlád Aurél: S fent akarja tartani az osztályuralmat. A nemzetiségi azt hiszik, hogy ezzel szemben a magyar nép is velük tart. (Derűtség.)

Lukács László: Elmegyünk Debreczenbe is, felvilágosítani a népet! (Derűtség.) Bizunk a vendégszeretetben!

Vlád Aurél szünet után azzal végzi beszédét, hogy ő és pártja nem fogadja el az indítványt.

Báró Wesselényi Ferencz: Tiltakozik az ellen az eljárás ellen, hogy a meggyőződésükhöz hű függetlenségi hazafiatalanság vádjával illetik. A házszabálymódosításhoz a választási reform után szintén hozzájárul, de csak oly módosításhoz, amely az állambontó, nemzetellenes törekvéseket szereli le, de nem a hazafias kisebbség akcióit. A Nagy Emília indítványt még azért is ellenzi, mert tulságos nagy jogot ad az elnöknek. A szólásszabadság megsértését látja az indítvány rendelkezéseiben s ennél fogva ünnepiesen tiltakozik ellene. (Helyeslés és taps a disszidensek részéről.)

Szekcsák Ferencz: Ostorozza a koalíciós uralmat. A mostan való házszabálymódosítás lábbal tipor minden politikai erkölcsöt.

Az **elnök:** Rendreutasítja Szekcsákot s figyelmezteti, hogyha így folytatja, megvonja tőle a szót.

Szekcsák Ferencz: Birálja a koalíció politikáját. Az **elnök** másodsor figyelmezteti, hogy maradjon a tárgynál.

Szekcsák Ferencz: Határozati javaslatot terjeszt be, hogy ne szűkítsék, hanem fejlesszék a kisebbség jogait.

A **jegyző:** Hoffmann Ottó következik!

Szekcsák Ferencz: November 18? En még beszélni akarok! (Zaj, derűtség.) Párhuzamot akarok vonni a mostani házszabálymódosítás és a november 18 között! (Zaj.) Idézi ezután Tisza István, Andrássy, Apponyi és Kossuth beszédeit s ezek összevetéséből igyekszik kimutatni a hasonlatosságot. Nem hiszi, hogy a nemzetiségeknek javára legyen az új választási törvény. Itt csak személyi váltogazdaság lehetséges.

Endrey Gyula: Három aláírással. (Derűtség.)

Lukács László: (a padot veri és kiáltoz.)

Az elnök rendentasítja. (Nagy zaj.)

Szkcicsák Ferencz folytonos nagy zaj között azzal fejezi be beszédét, hogy a függetlenségi párt még a dráma tanulságát se ismeri el, pedig párt, mely elvei eldobásával vállalkozik kormányra, meg fog bukni.

Az elnök ezért az általános gyanúsításért rendentasítja Szkcicsákot s Lukácsot is, aki folytonosan lármáz s ezzel az ülés negyed három órákor véget ért.

Budapest, február 28.

A magyar delegáció ülésel. Bécsből jelentik: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt a királyi kihallgatás után hosszabb ideig konferált Barabás Bélával, a magyar delegáció elnökével. A tanácskozás a delegáció zárülésének idejére és tárgyaira vonatkozott. A tanácskozás során megállapodtak, hogy a magyar delegáció kédden, márczius 3-án délután két órákor tart egyeztető albizottsági ülést, amely után három órákor a plenáris ülés veszi kezdetét. A magyar delegáció tagjai még egy ízben értekezletre gyűlnek össze. Az elnökség ugyanis márczius 2-án, hétfőn délután 5 órákor a delegátusokat a képviselőház delegációs termébe értekezletre hívta össze. Az erre vonatkozó meghívó szövege a következő:

A közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság tisztelt tagjait felkérem, hogy a birodalmi tanács országos bizottságától a katonatiszti fizetések és legénységi zsold emelésére vonatkozólag érkezett határozat tárgyában Budapestben folyó évi márczius hó 2-án, délután 5 órákor az országház delegációs termében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Wien, 1908. február 28-án. Barabás Béla s. k., az országos bizottság elnöke.

Ankét a drágaságról. Arra az ankétra, amelyet dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, mint pénzügyminiszter, márczius 3-ának délelött 10 órájára a pénzügyminisztériumba összehívott, a meghívottaknak most küldték szét a szükséges tájékoztatókat. Ezek között három tanulmány van. Az egyiket Kreicsy Rezső, a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkára, a másikat Serfőző Géza Pestmegye gazdasági előadója, a harmadikat pedig Zavadowszky Alfréd pénzügyminiszteri titkár írta. A nyomtatványok között ezenkívül két csomó javaslat van: Az egyik az ankét előkészítő bizottság javaslatát foglalja magában, a másik 45 törvényhatóság és 17 törvényhatósági város, valamint több bányakapitányságnak a pénzügyminiszter felhívására küldött javaslatait. Az ankétre mintegy százhusz meghívót küldtek szét.

A mentelmi bizottság ülése. A képviselőház mentelmi bizottsága ma délelött tartott ülésében elhatározta, hogy Blahó Pált nemzetiség ellen való izgatás, Ábrahám Dezsőt tanuvalomás megtagadása, Novoszelló Mátyást rágalmazás miatt kiadja, Korda Andor és Várady Imre képviselők mentelmi jogait azonban az Inger Szolimánnal való verekedés miatt nem függeszti föl.

A sorozási lajstromok aláírása. Az ország több vármegyéjében eljáró sorozó bizottságok polgári tagjai az állítási lajstromok német szövegű záradékának aláírását megtagadták. A honvédelemügyi miniszter most kiadott körrendeletében a közös hadügyminiszterrel történt megállapodás folytán elrendeli, hogy a sorozó bizottság polgári tagjai csak a közigazgatási hatóság és a m. kir. honvédség számára készített magyar záradéku állítási lajstromokat írják alá; a cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság számára szolgáló lajstromoknál aláírásuk mellőzendők. E szerint a német szövegű záradékot ezentul nem kell a sorozó bizottság polgári tagjainak aláírni s így a megtagadásra nem is lesz ok.

Főispán-változás. Gróf Károlyi Gyula aradmegyei főispán, ki már többször kijelentette, hogy állásától visszalépni szándékozik, legközelebb lemond állásáról. Utódjául dr. Lázár Zóárd orsz. képviselőt emlegetik, ki egyik legalaposabb ismerője a román nemzetiségi ügyeknek.

Interpellációk. Dr. Nagy György orsz. képviselő a holnap ülésre interpellációt jegyzett be az 1885. évi XI. t.-cz. III. fejezetének sürgős módosítása tárgyában. Ez a fejezet az állami tisztviselők, altisztek és szolgák özvegyeinek és árvaiknak ellátásáról intézkedik. Ugyancsak holnap terjeszti elő Polit Mihály is interpellációját a szandzsák-vasut és a macedon reformok tárgyában.

A tiszaháti mandátum. Pilsy István, Bozóky Árpád, Uray Miklós és báró Thoroczkay Viktor holnap este Beregszászra utaznak Máté Ászló disszidens képviselővel támogatására.

A t. Házból.

7. Ez már más...

A házszabályrevízió elleni obstrukcióban ma a nemzetiségiiek léptek a színre. Nem statiszták gyanánt, hanem mint elsőrangú tényezők, akik hivatva vannak diadalra vinni a zászlót, amelylyel a disszidensek előre mentek volt. Az oláh Vlád Aurél természetesen egész odaadással küzd az obstrukció jogainak megőrzése érdekében, mihelyt tudja, hogy a helyzet akként is alakulhat, hogy az oláhok obstrukcióval a maguk akaratának szerezhetnek érvényt a magyar képviselőházban. Milyen perspektívát nyit a román nemzetiségiiek álláspontja? Ha a Vlád Aurél szemüvegén át nézzük, sokat láthatunk belőle. Azt mondja, hogy ők — az oláhok — tiltakoznak a magyarság hegemoniája ellen. És azt mondta, hogy inkább Ausztriához és Bécshez csatlakoznak, semhogy a magyarság fennhatóságát tűrjék.

Halljátok-e? Ide jutottunk, hogy a magyar nemzet képviselőházában ilyen lehet hirdetni anélkül, hogy más következménye lenne, mint egy kis lármá, mely a reggelit emésztő honatyák bőfőségéhez hasonlít. Csekélyke mozgás, inkább nyújtzkodás, mint tiltakozás. Ellenben Lukácsiu László kiabál, tódítja, erősíti a nemzetiségi áramlat erejét s még azt is mondja, hogy inkább Debreczenbe is elmennek hirdetni a magyarellenes politikát. (Bizonyosan azt hiszi, hogy már elraktározta a hullaszállító kocsi, amelylyel diadalmeneteket szoktak rendezni.)

Mi az oka mégis annak, hogy aránylag nyugodtan hallgatják a Vlád Aurél nemzetellenes beszédét? Mi az oka? Egy gondolat, amelyet Vlád Aurél felvetett s amely az ugynevezett aranyhidat van hivatva képviselni a házszabályrevízió közt és a képviselők nyugtalansága közt. A gondolat az, hogy ha már a házszabályokat megváltoztatják, hát ennek legelső és legfontosabb következménye a képviselők fizetésfelemelése kell, hogy legyen. A hallgatók arca felragyogott. A legkuruczabb magyarok keblükre akarták ölelni a vékony oláht. Majd összetörték, de nem haragjuk miatt, hanem szeretetből. Óh, te bölcs, óh, te nagy, óh, te Kolumbus! Hány léhűtőnek, ingyenélőnek és haszonlesőnek titkos gondolatát találd el. Ime itt van az eszme, a kitűnő, a mindenél fontosabb és elsőbbrangu; itt van a felfedezés, hogy miképpen lehet a képviselők részére több pénzt kifizettetni, mint eddig.

— Az már más! — sóhajtozták olvadékonyan minden oldalon.

— Ez finom junktim, menjünk vele agitálni, — folytatták.

Valóban, tessék elhinni, a képviselők fizetésfelemelésének a felvetése a mai nap legfontosabb politikai eseménye.

Fel kell emelni a fizetést, ha hosszabb ideig tartják az üléseket. Sőt most már okvetlen megszavazzák az ülések idejének meghosszabbítását, mert ezzel indokolni lehet a fizetésfelemelést. A pártvezérek irigykedve néztek Vlád Aurélra. Ennek az oláhnak több esze van, mint az egész gyűlésnek. Kevés semmittevésért sok pénzt kapnak a választottak, tehát több semmittevésért többet kell kapniok. Nagy kár volt argumentumokat keresgélni, a nemzeti ügy védelmét hangoztatni. Csak azt kellett volna mondani mindjárt legelejen: Egyeztetek bele a házszabályok megváltoztatásába és több pénzt fogtok kapni.

Igy lesz ez, mélyen tisztelt haza. Ez lesz a lex Vlád, mely ápol és eltakar! Sőt a választási reformmal a kerületek számát is szaporítani fogják és az új rendben még több képviselő fog még több fizetést kapni, mint eddig.

És az ország szegényedni fog, a pénzt mindenfelé elhordják, a leginproduktívabb célokra

fordítva a legnagyobb summákat, tehát igazán logikus, következetes, hogy a képviselőknek szintén többet adjanak.

Néhány kérdésről vitatkozhatnak, de ez ellen a gondolat ellen senki se kel sikra.

II. Egy magyar, egy tót.

Egy nagy magyar név viselője, az ifju Wesselényi Ferencz, a szabad Erdély hű fia beszélt lelkes magyar szellemben, nem annyira a házszabályrevízióról, mint inkább ama feladatokról, amelyeket a függetlenségi program a hazafiak munkálkodásának célja gyanánt kitűzött. Az elvekhez törhetlenül ragaszkodni akar és úgy látszik, azt nem veszi tekintetbe, hogy a béke és a jövő fejlődés biztosítása kedvéért a függetlenségi párt bizonyos tempóban a megvalósítás területén közbeeső állomáshelyek létesítésében megegyezett. És eképpen úgy vélte, hogy a házszabályok megváltoztatása a szólásszabadság korlátozását jelenti s ez ellen ő ünnepelesen tiltakozott.

A disszidensek tüntettek mellette és aztán — pirultak. Mert nyomban a nagy magyar után a tót Szkcicsák Ferencz következett, szintén a házszabályok ellen agitálva. És pedig még erősebben segítette az obstrukciót, mert hosszabban beszélt, mint báró Wesselényi. Ugyannyira kiterjeszkedett, hogy a mikor már azt hitték, hogy bevégezte, újból kezdte. Sőt már a határozati javaslatot is benyújtotta, már Hammersberg jegyző más szónokot szólított fel, amikor Szkcicsák Ferencz észrevevén, hogy csak fél két óra van és megtudván, hogy háromnegyedig kell nyújtania, megint felfohászkozott és megint folytatta a beszédét.

— Adj a tótnak szót és kibeszéli az ülést — mondotta Molnár Jenő, jellemezvén az állapotot, hogy tulajdonképpen Hoffmann Ottó helyett beszél Szkcicsák.

És Wesselényi Ferencz felé egy gazdátlan közbeszólás röpült:

— A drusza.

Mert még ezenkívül Szkcicsák nem csak ellenzéki, hanem Ferencz is.

Ezért volt szükség, hogy báró Wesselényi erőteljesen tiltakozzék és Nagy György azt kiáltsa:

— Szegyen! Gyalázat!

Valóban, ez a Szkcicsák a maga tótságával, Ferencz nevével és disszidens-segítésével mint-ha csak csuffá akarná tenni a familiát.

Azonban ajándék-lónak nem nézik a fogát. A mikor kitűnt, hogy Szkcicsák birta szuszszal az ülés végéig, barátságosan mosolyogtak rá.

... A folyosói forradalom is ilyenfajta mosolygós ábrázatúvá lett. Még tanácskoztak, még vitatkoztak, de már nem lármáztak, már nem osztogattak miniszteri állásokat és nem kínálgatták egymásnak a hatalmat, a melyről Andrásyék szívesen lemondának.

És miért nem, valjon miért?

Mert savanyu a szőlő...

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Román iskolák magyarosítása. Fogarasmegye közigazgatási bizottsága az új iskolai törvény alapján elrendelte, hogy a megye tizenegy (volt határ-örvidéki) községének román iskoláiban a tanítási nyelv ezentul a magyar legyen. A román anyanyelvű tanulók a harmadik osztálytól felfelé hetenkénti két órában fognak a román nyelvre taníttatni.

A dobsina tisztújítás. Dobosina város tisztújításának eredménye a következő: Polgármester: dr. Csermák Sándor (rég), tanácsos-ellenőr: ifjabb Krausz András (rég), pénztáros: Sárkány Sándor (rég), közgyám: Gömör János (rég), adótiszt: Balázs Jakab (új), gazdatiszt: Krausz János (rég), tisztügyiész: dr. Kathona László.

KÜLFÖLD.

Oszták pénzügyi bizottság. A képviselőház pénzügyi bizottsága az államvasut forgalmi jelentését tárgyalta. Több szónok a vasut igazgatóságának decentralizációját, az üzem modernizálását, valamint az államosítási akció folytatását mellett szólalt fel. Kozlowsky az államosításnak a déli vasutra kiterjesztését és a vasutügyi minisztériumnak a pénzügyminisztériumtól való függetlenítését kívánja.

A lengyel javaslat. Posenből jelentik, hogy a lengyel lakosság az utolsó pillanatig reménykedett, annál nagyobb volt a megdöbbenés, mikor tegnap este külön kiadásokban jelentették a lapok, hogy a kisajátítási törvényjavaslat eredeti szövegezésében jutott többségre. A felháborodás a lengyel nép között mérhetetlen. Már most beszélnek arról, hogy a legélesebb agitációt fogják megkezdeni a kényszerkiszajátítás ellen s a német birodalmi kormányra hártják a felelősséget, ha a szenvedélyek, amelyeket a lengyel nép vezetői eddigelé csillapítottak, ezután vadul fog fellobogni németek és lengyelek között.

A francia kamara ülése. A francia kamarában Jaures folytatta a jövedelmi adó kérdésében tegnap kezdett beszédét, melynek végén kijelenti, hogy ha nem beszélünk okosan ebben a kérdésben, akkor ugyanezt mondhatni az egész világról.

A marokkói események. A tegnapi miniszteri tanácskozással foglalkozó félhivatalos jelentés szerint elhatározták, hogy ha Damade tábornok erősítést kérne, a csapatokat már most készenlétebe helyezik, hogy haladéktalanul elindíthatók legyenek. Ez erősítéseket, amelyeken legfeljebb 200—300 ember van, kétharmadrészen az algiri és egyharmadrészen a tuniszi csapatokból fogják venni. Félhivatalos jelentések szerint alkalomadtán a marokkói vizeken csirkáló francia hajók számát szaporítani fogják. A Szaifiban állomásozó hadihajónak az a rendeltetése, hogy szükség esetén az európaiakat befogadja. Kérdés tárgya az is, vajon Damade tábornok, aki dandárparancsnoki rangban van, az erősítések kiküldése után megtarthatja-e a főparancsnokságot expedíciós hadseregben, miután ez 10.000 embernél erősebb lesz. Az a körülmény, hogy Liautey tábornok, aki a Beni Sznasszek ellen való expedíciót szerencsésen befejezte, tegnap Algirből Párisba utazott, oly híresztelésekre adott okot, amely szerint a kormány neki szándékozik átadni a marokkói csapatok fővezérletét. A Petit Parisien azt hiszi, hogy e hírek a legutóbbi parlamenti viták után feltűnést fognak kelteni. Hivatott személyiségek közlése szerint azonban kijelenti, hogy az eredeti program változtatás nélkül továbbra is érvényben marad és hogy a kormány csak egy czélt, a Saoja terület pacifikálását és az algezirászi akta pontos végrehajtását tartja szem előtt.

Ujabb jelentések szerint Damade tábornok mediunai távirata szerint a Berresid kolon Mediunában időzik, ahol a partvidéki kolonnát fog egyesíteni. Ugy látszik ezek után, hogy Damade tábornok még nem vette a kormányt az a táviratát, amelyben felszólítja, hogy akciójának tervét közölje. Picquart hadügyminiszter ezért újabb táviratot intézett Damadehoz. Clemenceau miniszterelnök Liautey tábornokkal holnap az udiai rendőrség szervezése tárgyában tanácskozni fog. A Havas-ügynökség úgy tudja, hogy a miniszterelnök Liautey tábornokkal a Szenegál-i ütegeknek esetleg Marokkóban való alkalmazásáról is tanácskozni fog.

Többrendbeli helyreigazítások dacára a Temps egy rabati jelentés szerint újból azt írja, Neudörfer ottani német alkonzul Muley Hafidnak Fezben szultánná történt kikiáltása után arra törekedett, hogy Abdul Aziz szultánt meggyőzze arról, miszerint Franciaországtól hiába vár segítséget és arra akarta bírni a szultánt, hogy a fezi német követet kérje magához. A szultán azonban vonakodott ezt megtenni. Neudörfer később Ben Szlimannal folytatott beszélgetést és kevéssel ezután dr. Rosen követől táviratot vett azzal a tartalommal, hogy a német kormány a szultán óhajának megfelelően lépéseket tett a francia kormánytól abban az ügyben, hogy a francia katonai akció folyamán a kijelölt határt túl-

lépték. A nevezett lap megjegyzi, hogy ezen hírrel szemben korábbi, a pusztá tényállást előadó jelentéseihez csak azt a megjegyzést fűzheti, hogy a Temps misztifikáció áldozata lett. Fenti adatok valótlanságát a készülő és a marokkói eseményeket tárgyzó fehér könyv fogja bizonyítani.

A cseh választások. A vidéki és városi kerületek hetvenöt mandátuma közül eddig megválasztottak: 23 ifjúcseh, 1 önálló ifjúcseh, 1 ócseh, 38 agrárius, 1 önálló agrárius, 2 önálló képviselő, 2 katolikus néppárti, 2 államjogpárti, 11 német haladóipárti, 9 német néppárti, 14 német radikális, 3 Schönerer-párti, 2 keresztény szociális, 12 német agrárius, 3 önálló nemzeti-párti és egy pártonkivüli. Összesen 17 pótválasztás 21 mandátumra szükséges. Szűkebb választásra 6 esetben lesz szükség.

A balkán vasut. Konstantinápolyi jelentések szerint a szerb kormány orosz segítséggel tárgyalásokat indított meg egy pénzügyi szindikátus alakítására a Duna—Adria-vasut kiépítése céljából és mihelyt a szindikátus létrejön, a belgrádi kormány megteszi a lépéseket a szultánnal az építkezési engedély megszerzésére. A terv az, hogy lehetőleg francia tőkepénzesekből álljon össze a szindikátus, de a szerb kormány szeretne olasz és német tőkét is belevonni. A belgrádi kormány hajlandó a pénzesoportnak a nis—prapasiani vasutvonalon kilométerek szerint biztosítani bizonyos jövedelmet.

Olaszország és a porta. Az olasz nagykövetség tegnapelőtt jegyzéket küldött a portával, amelyben erősen követeli a felhatalmazást, hogy a herakleai szénvidék Kubi nevű bányájában az üzem mielőbb újból megnyitassék. Az üzemet legutóbb a hatóság intézkedésére beszüntették, mert a porta nem volt hajlandó a bánya tulajdonjogának a Societa Commerciale d'Oriente-re való átruházásához hozzájárulni. A porta ma a jegyzékre tagadó választ adott. Portai körökből származó információk szerint ezen tagadó választ az indokolja, hogy az olasz társaság a bányát a tulajdonosok egyikének hozzájárulása nélkül és a szénvidékre vonatkozó szabályzat rendelkezéseinek ellenére vásárolta meg. Alaptalan az a hír, hogy az olasz jegyzék ultimátum jellegével bírt.

Anglia és a macedón reformok. A sajtó az angol külügyminiszternek Macedóniára vonatkozó kijelentésével foglalkozván, kételkedik abban, hogy az összes hatalmak elfogadják Angolország javaslatait. Minden reformnak, amely Macedóniának annyira kívánatos pacifikációját czélozza, az összes nemzetiségek jogainak tiszteletén kell alapulnia. Egyes lapok, így az Akropolisz és a Heszitia azon nézetüknek adnak kifejezést, hogy a reformok minden kiterjesztése a macedóniai nemzetiségi zónák páratlan és tárgyilagossá elkülönítése híján a nemzetiségi harcok növekedését eredményezhetik csak, pedig ezek már régen és még mindig vérrel áztatják Macedónia földjét.

A Kongó-kérdés. Schollaert miniszterelnököt a király tegnap este értekezletre hívta meg, mely éjjeli egy óráig tartott és hír szerint a Kongó-kérdésben létrejött teljes megegyezéssel végződött. A jelenlegi politikai helyzetre jellemző, hogy a tegnapi udvari bálon a kormány tagjai teljes számmal megjelentek, a képviselőház meghívott tagjai közül azonban egy sem jelent meg. Vandervele a parlamentben azt fogja indítványozni, hogy az angol Kongó fehér könyv, valamint az alsó- és felsőházi viták szövegét terjeszszék fordításban a belga kamara elé.

A portugál válság. Lisszabonban tegnap miniszteri tanácskozás volt a király elnöklésével. A tanácskozáson egyhangulag elhatározták a parlament feloszlását és az új korteznek április 20-ára való összehívását. Ugyanezen a napon lesz Manuel királynak koronázása is. Franco hívei a választási küzdelemben nem fognak résztvenni.

Lisszabonban újra azt a hírt kolportálják, hogy Manuel királyt nem a szokásos módon fogják proklamálni. Az aktus arra fog szorítkozni, hogy Manuel király a kortez előtt megerősíti a kormány tagjai által letett esküt.

Török-perzsa viszály. A porta közölte Mirza Riza khán herceg perzsa követtel, hogy a török csapatok Szaudsbulakot teljesen kiűrtették és korábbi állomáshelyeikre vonultak vissza. A porta egyúttal biztosította a követet, hogy a határcizidensek meg-

vizsgálására hivatott vegyes bizottság ismét meg fogja kezdeni munkálatait.

Montenegrói herceg — Macedónia kormányzója. A „Reichspost“ egy magasállású montenegrói politikustól, aki nemrég Bécsben tartózkodott, arról értesült, hogy Angliának eltökélt szándéka, hogy Macedónia fő kormányzójául Mirkó montenegrói herceget hozza javaslatba. Anglia már másfél év előtt foglalkozott ezzel az eszmével. Azt hiszik, hogy az indítványt Oroszország, Franciaország és Olaszország is támogatni fogja.

Merénylet a sah ellen.

— Három halott, huszonegy sebesült. —

Budapest, február 28.

Perzsa minden irányban kezd civilizálódni. Eddig még csak a gyilok működött a sah fővárosában, de most, a mióta a szabadság szele végig süvöltött Perzsián, a merényleteket is modernbb alapokra fektették. Ma ugyanis, a mikor a sah Teherán utcáin végig automobilozott, két bombát dobtak eléje. Az automobil előtt lovagló három lovas életét vesztette, az automobil vezetője és még husz személy megsebesült. A sahnak csodálatos módon semmi baja sem történt.

Az eset már azért is érdekes, mert a sah a válság kitörése óta ma kocsizott ki először a városba. Ugy látszik tehát, hogy a sah és népe között az egyetértés még sem akkora, mint azt érdekelt helyekről utabban feltűntetni igyekeztek. Ez különben érthető is, mert az új sah népszerűsége, még trónörökös korában is gyenge volt. Mikor még trebiszi kormányzó volt, szigorúságával és nyers modorával a lakosság gyűlöletét vonta magára.

Mint uralkodónak e népszerűtlensége még csak fokozódott, mert az apja által adományozott alkotmányt el akarta kobozni. Még élénken emlékszünk a nemrég lefolyt teheráni tüntetésekre, melyeknek megszűnése csakis a követségek közbelépésének köszönhető. A sah hatalma ekkor a fellázadt tömegekkel szemben tehetetlennek bizonyult, mert a rendes katonaság! akcióképesége a minimumon áll és a teheráni kozák brigád, egyedül harcoképes csapata a perzsa hadseregnek, teljesen orosz kézben van, úgy, hogy azzal inkább az orosz követség és nem a sah rendelkezik.

Bár e mozgalmak után a sah igen engedékenynek mutatkozott a parlament által kért reformokkal szemben, a nép még sem hisz neki, mert környezete oly elemekből áll, kiknek reakciós törekvése közismert.

A mozgalomnak vezető emberei nagyon jól tudják, hogy a sah csak kényszerűségből engedett és mihelyt rá alkalom kínálkoznék, ismét megkísérli a most kudarcot vallott államcsíny.

Ezt Perzsiában minden gondolkodni tudó ember tudja s ez az oka annak, hogy a sah iránti gyűlölet mindinkább növekedik. A merényletről késő éjjel a következő részleteket kaptuk Teheránból:

Délután három óra tájban, amidőn a sah Dosantepeh-be ment, hogy néhány napot ott töltsön, egy szűk utca egyik házában tetejéről két bombát vetettek. Az egyik bomba a levegőben, a másik a sah automobilja közelében a földön robbant fel. Három előfutár életét vesztette, az automobil vezetője és mintegy husz személy megsebesült. A sah nem volt az automobilban, hanem bizonyos távolban az automobil után jött. A sah kiszállt kocsijából és egy szomszédos házba ment, honnan azután a palotába hajtattatott vissza. A merénylet körüli hely összes házait átkutatták, de hiába, amennyiben semmi gyanús személyt nem fogtak el.

A sinek mentén.

A sinek mentén történő balesetek, a villamos elgázolások, sokszor halálra taposások sűrűn visszatérő jelenségei a zajló fővárosi életnek, amelyben annyira tompultunk már, hogy a lapokban megjelenő négyesoros közleményekből meglehetősen nyugodtan veszünk tudomást a történetekről.

A modern ember kegyetlensége, önzése, hogy a haladással és fejlődéssel járó emberáldozatok fölött szemet huny. Kényelmére szolgáló új kitalálások követelte véráldozatot se sokal, ha a mások vére folyik. Világosabban: alig akad kultúremler, aki a kísérletezések körül történő halálozások miatt meg akarná állítani a haladást, vagy aki a már kitalált villamos vasutról lemondva, visszatérne a postakocsizhoz, mert a villamos elüt egy csomó vigyázatlan embert.

Az előzmények mind azt magyaráznák, hogy miért nem kelt nagy elsörnyökődéseket egy-egy elgázolás, de természetesen nem tüntetik el magukat az elgázolásokat, amelyek utóbbi időben oly sűrű egymásutánban következtek, hogy a főkapitány szükségesnek látta, hogy átírjon a villamos vasutársasághoz, intések alkalmazottaikat a legnagyobb elővigyázatosságra. A főkapitányi átirat moll-hangja azonban elárulja, hogy a főkapitány tudja, hogy a villamos balesetek a legkritikább esetben származnak az alkalmazottak ügyetlenségéből vagy vigyázatlanságából, hanem azoknak legtöbbször a közönség az oka.

A fővárosi közönség fegyelmezetlenségéről hosszan lehetne mesélni, sőt közönségünket azal lehetne megkoronázni, hogy minden világvárosi közönségek közt a legfegyelmezetlenebb. Valamelyes magyarázatát fiatalágában leljük, de sok benne a tudatos dacolás szükséges szabályokkal és ezer esetben az egyéni nevelés fogyatékosága.

A diszciplína teljes hiánya azonnal szembezőkő, mihelyt három embernél több gyűlik össze egy helyen, hogy együtt vagy egy irányban cselekedjék. A villamos megállótól a színházéig tapasztalhatjuk hiányát ennek a nagy városokban szinte nélkülözhetetlen tulajdonságnak és tanui vagyunk már száz meg száz kinos esetnek, amelynek szülőoka a közönség fegyelmezetlensége.

Nagyobb balesetektől eltekintve a két acélszalag, a villamos vasut sinei közt levő, egy méternél alig valamivel szélesebb hely az a terület, ahol a legtöbb véráldozatot szedi a közönség fegyelmezetlensége. Mert kilenczvenhét esetben száz közül ez az okozója az elgázolásoknak és agyontaposásoknak. Kilenczvenhét esetben bábész vagy vakon siető emberek járnak pórul, két esetben süketek, vakok vagy részegek és csak egy esetben okozza a bajt a kocsivezető vigyázatlansága. Az emberek egyszerűen nincsenek trenirozva arra, hogy mielőtt a sinre lépnének, jobbra és balra tekintsenek, továbbá, hogy utcasarok és kocsi mögöl ne lépjenek vakon, sietve az uttestre. Ha ezt a két, primitiv emberek által is kapiskálható rendszabályt állandóan szem előtt tartjuk, nem tapad vér a sinekhez. Akkor hiába fáradt, álmos: ha nem lépek a sinre, amikor arra robog, nem gázolhat el. Kocsira, emberre egyaránt álló egyszerű utcai kétszerkettő ez, amelyről felesleges vitázn.

Azt sem kell magyarázni, hogy a közönség fegyelmezettsége az apró, tyukszemaférből keletkező párbaftól egészen a legnagyobb szerencsétlenségig minden ilyen irányu bajt megszüntet vagy, csökkent. Csak azt kell sokszor ma-

gyarázni és hangsúlyozni, hogy a közönség szokjon fegyelmet.

Azt pedig magyarázhatják a budapesti embernek, rá se hederít.

Mozgó képek.

Színházi morzsák.

Alkalmazott szállóige.

A Nemzeti Színházban holnap lesz Sardou „Robespierre“-jének bemutatója. A darab egyéb érdekességei között nem a legutolsó, hogy százegy szereplő van benne és hogy a legkisebbnek is van egy-két szava. A néma személyzet szintén tekintélyes száma.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy a színház apraja-nagyja szóhoz jut. Sőt vannak olyanok is, akik azt kívánnák, hogy csupa ilyen sok embert mozgósító darabot írjanak a szerzők, akkor nem lehetne a fiatal tehetségeket tétlenségre kárhoztatni.

„Robespierre“-ben nemcsak ezek a mostohák, hanem még a színész-gyerekek is kaptak szerepet. Ezek között a Császár-pár bájos leánykája is. Szárnypróbálatát művész-szüleinek aggodó szemei előtt végzi, mert — természetesen — ők is játszanak. Még pedig mind a hárman szomorú véget érnek a színpadon — kivégzik őket.

Az egyik próbán a színfalak mögött látta el jó tanácsokkal Irma mama és Imre papa a kis művészcsemét. A szép csoport láttára az egyik kolléga megjegyezte:

— Amint így állnak, egy ismert francia szállóigét képviselnek.

— És az?

— A család meghal, de meg nem adja magát. Ne is tegye!

A kis tépelődő.

Vizváry Gyula unokájának, Gyuszi urfinak, mamája Vizváry Mariska, minden hónap 16-án öt ujdontat új fillérest ad a perselye számára. Ez a nagy összeg ugyanis a művésznő gázsijának parányi része, melyet ily alakban vesz fel minden gázsinapon.

Gyuszi papája viszont a Vigszínház művészi és apai önérzete nem engedi, hogy ő kevésbé legyen bőkezű a mamánál. Ő is öt-öt fillér apanage-t juttat fiacskájának.

Február 16-án hazajön Vizváry Mariska a színháztól s fiacskája hiába lesi, hogy az öt fillért megkapja. Legyőzi hát a veleszületett szerénységet és megszólalt:

— Anyám! Ma gázsinap van.

— Igaz, fiacskám, de képzeld, ma nem kaptam új filléreseket, hanem egy tizfillérest... és az is penészes.

A gyerek látszólag megnyugodott, de egy idő múlva hátratett karokkal alá s fel kezdett járni a szobában és boszus hangon dünnyögte:

— Kíváncsi vagyok, hogy a Vigszínháznál is ilyen-e a rend!

Önérzet.

Rózsahegyí Kálmán a Nemzeti Színház kedvelt siliedere és már családapa. E napokban vidéki vendégszereplése után törődötten érkezett haza és ledől pihenni.

Fiacskája — ismerve az apai szokásokat — liozzásomfordált és meginterpellálta:

— Hoztál valamit?

— Hoztam, hoztam — szólt a fáradt apa — de nagyon álmos vagyok, majd később odaadom; hagyj aludni. Vagy tudod mit, csücsülj ide az ágyam szélére és mesélj nekem valamit.

A kis fiú leirhatatlan göggel húzta ki magát és sértődötten mondta:

— Mi vagyok én? cseléd?

(Neki ugyanis esténként a cselédek szoktak alattól mesélni.)

Az erénydíj.

Egy olyan darabra készülnek most a Nemzeti Színház tagjai, melyben a szereplőknek ilyenforma szimbolikus nevei vannak: Acézl bárd, Ezüst serleg, Gyémánt csillag stb.

Odry Árpád — a színház szerelmes színésze,

akiért színpadon kívül is rajonganak a nők — „Arany róza lesz“.

Mire egyik malicziózus kolléga megjegyezte:

— Persze, persze! Árpád lesz az az arany róza, melyet a pápa ez idén erénydíjjal fog valamelyik hercegnőnek felajánlani.

Rosta.

TÁVIRATOK.

A német nagykövet a szultánnál.

Konstantinápoly, február 28. A szelamlík után báró Marschall német nagykövet audiencián jelent meg a szultánnál.

A szkupstina ülése.

Belgrád, február 28. A szkupstina mai ülésén Georgievic Milán nacionalista interpellációjában utal arra, hogy báró Aehrenthal expozéja után a szerb kormány kijelentette, hogy a vasúti terv ellen nincs kifogása, ha a trans-balkáni vasut kiépítését megengedik neki. A Trgovinski Glasnik ellenben interjut közöl a szerb miniszterrel, amely szerint Szerbia hozzájárult a szandák-vasut tervéhez, de azon feltétel alatt, ha a kereskedelmi szerződés létrejön, ha a monarchia a trans-balkáni vasut tervét támogatja és ha Péter király I. Ferencz József felségénél látogatást tehet. Kérdi, igaz-e, hogy egy szerb miniszter ily interjut engedélyezett. A miniszterelnök távollétében elnök kijelenti, hogy az interpellációt a miniszterelnök elé utalja.

A szebasztopoli kikötő elzárása.

Pétervár, február 28. (Saját tudósítónktól.) A fekete tengeri hajóraj parancsnoka Szebasztopolban napiparancsot adott ki, hogy napnyugta után semmiféle hajónak nem szabad a szebasztopoli kikötőbe mennie és elrendelte, hogy a parti útegek tüzeljenek az estefelé közeledő hajókra. A tengerészeti kormány elhatározta, hogy a legrövidebb idő alatt megszünteti a szebasztopoli kereskedelmi kikötőt.

Áthelyezett diplomata.

Madrid, február 28. De Mariatgui, a konstantinápolyi spanyol nagykövetség első titkárát Bécsbe helyezték át Szécheny Caro nagykövetségi tanácsos helyébe, akit viszont stockholmi miniszterezidenssé neveztek ki.

Angol alsóház.

London, február 28. Stange liberális javaslatát, amelyben a nők részére választói jogot kíván, második olvasásban 271 szavazattal 92 ellenében elfogadják. Gladstone belügyi államtitkár, aki a reformnak barátja, kijelenti, hogy a kormány semleges álláspontot foglal el. Nem igen van remény arra, hogy a javaslat még ez ülésszak folyamán törvényerőre emelkedik.

Egy halálraitéért.

Róma, február 28. A mai ülés végén Tittoni külügyminiszter Pissolatti és társainak Calvino olasz újságírónak Oroszországban történt halálraitélese tárgyában beadott interpellációjára válaszul kijelenti, hogy a kérdéses személy személyazonossága még nincs megállapítva. Szól az orosz külügyminiszternek a pétervári olasz nagykövetséghez intézett leveléről, mely szerint Calvino, mint a terrorista organizáció tagja, résztvett a Miklós nagyherceg és az igazságügyminiszter ellen tervezett merényletben és letartóztatásakor bombát találtak nála. Calvino kihallgatásakor kitünt az ellene emelt vádak valódsága. Épp ezért ugyanugy kellett vele szemben eljárni, mint vádlottársaival szemben. Mint újságírónak Calvinonak joga volt a birodalmi tanács ülésébe való bemenetelre, ahol a forradalmárok a merényletet el akarták követni. Megjegyzti, hogy Calvinot, úgy mint a többi vádlottakat, halálra ítélték. Az elítélés előtt a miniszter felhívta a pétervári olasz nagykövetség figyelmét arra, hogy ezen olasz egyén érdekében minden lehető kövessen el. Ujában azt az utasítást adta a pétervári nagykövetnek, hogy legalább Calvino életét mentse meg. (Élénk helyeslés.) Az ülés ezután véget ért.

Közgazdasági táviratok.

New-York, febr. 28. *Terménytőzsde.* Gyapó. New-Yorkban 11.35, márcz.-ra 11.34, máj.-ra 11.51. New-Orleansban 11.37. *Petroleum stand* withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.— *Zsir.* Vestern Steam 7.80. Rohe testvérek 8.— *On* 29.25—30.—, *Réz* 12.62—12.87. Csikagó, febr. 28. *Gabonátőzsde.* Zárlat. Buza irányzata engedő, márcziusra —, —, —, K., májusra 95.87—95.37 K. Tengeri engedő, máj.-ra 61.78—60.—. Csikagó, febr. 28. *Terménytőzsde.* Zsir február 7.27, tegnap 7.27, májusra 7.55, tegnap 7.55. Szalonna short clear, 6.49 tegnap 6.37. Sertéshus májusra 11.57, tegnap 11.55.

A szabadkai bankcsalás.

— Füredi továbbra is letartóztatásban marad. —
Budapest, február 28.

A szabadkai bankszédelés hősét, F ü r e d i Jákót további letartóztatásban tartja a szabadkai büntető törvényszék vádтанácsa. A panamák ügyében szigorúan folyik tovább a vizsgálat s számos új részlet derült ki a diszes társaság gazdálkodásáról.

Mai híreink a következők:

A szabadkai büntető-törvényszék vádтанácsa tegnapi ülésében akként döntött, hogy Füredi tovább is letartóztatásban marad. Érdekes, hogy F ü r e d i a fogház 20. számú cellájába zárták, tehát ugyanabba, ahol W a g n e r könyvelő, a bajai sorsjegycsalás egyik hőse eddig tartózkodott. Wagnert egy másik cellába telepítették. Dr. W i n k l e r István királyi ügyész felhívta L á s z l ó Géza rendőrkapitányt, hogy a nyomozást terjessze ki a Bácskai Hitelbank vezetőségének több tagjára. Szabadkán érthető izgalom közt várják a további fejleményeket, mert nincs kizárva, hogy ma, vagy holnap újabb letartóztatások lesznek. Füredi Jákó újabb védőjéül dr. Lánzi Félix mellé dr. F r i e d Vilmos budapesti ügyvédet nevezte meg, aki tegnap Szabadkára érkezett.

Az ügyészség intézkedésére L á s z l ó Géza rendőrkapitány Bácsfolyára utazott és ott nyomozást végez a Bácsfolyai Kiházasító-Egyesület ügyei körül. Tudvalevőleg a kiházasító-egyesületet is Fürediék gründolták, még pedig egy 200 ezer-koronás betétkönyv hamisítása által.

A Bácskai Hitelbank ügykezelését ezek az újabb kiderült adatok világítják meg: Az igazgatók általában sokat utaztak és nem is olcsóért jártak ide-oda.

Füredi Jákó és Kunetz Kálmán, a két igazgató két napig Bécsben járt, ezért kiutaltak a maguk számára 480 koronát, mikor utóbb hárman tették meg ezt az utat, akkor aránylag olcsóbb volt az ügy, mert csak 600 koronát fizettek önmaguknak. Az igazgatók sohasem utaztak olcsón. Egy-egy budapesti utért 105 koronától 270 koronáig számítottak fel.

Kiutaltak számos esetben pénzt ilyen cím alatt: „a vezérigazgató reprezentációs költségei.”

Egy-egy ilyen reprezentálásért olykor 247 koronát, olykor 227 koronát utaltak ki.

Füredi Jákó vezérigazgató tudománykedvelő ember volt, belépett a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárába osztályába pártoló tagnak. A 175 korona költséget azonban a bank fizette ki.

Az egyik igazgató, kinek mellesleg 6000 korona fizetése volt, felvett összegeket ily címen: „becslés”. Egy becslésért sohasem számított 100 koronánál kevesebbet. A pénztári utalványok között van egy, amelylyel 270 koronát kiutaltak bankett-költségekre. A topolyai kiházasító szövetkezetnek tegnap volt a közgyűlése. A szövetkezet pénztárában nincs pénz.

A törvény szerint kellene ugyan lenni 200 ezer korona biztosítéki tőkének, a Bácskai Hitelbank Füredi és Buchwald igazgatók által aláírt kérvényben be is jelentette, hogy ez az összeg nála be van fizetve, de a betéti könyvet később összetépték, mert azt csak szivességből állították ki a szövetkezet számára. Ezért a szivességet évi 1100 korona fizetést biztosított Füredinek a topolyai szövetkezet. Ebben a szövetkezetben különben függetlenül a Bácskai Hitelbanktól, mint anyaintézetől, szintén csaltak és pedig önállóan csaltak. Az igazgatók név nélküli tagsági könyveket vásároltak. Beutaztatták a környéket, érdeklődtek a házasságkötés előtt álló leányok iránt. A könyvecskéket azután ezeknek a nevére állították ki s mikor ezek házasságot kötöttek, felvették a nászjutalékot.

UJDONSÁGOK.

Tíz perc!

* * *

Az Egyesült Államokban New-York és New-Yersey között a tengernek egy karja fekszik. Az amerikaiak Hudson-öbölnek nevezik. A szélessége ezeröttszáz méter, a mélysége pedig husz-harmincz méter között váltakozik. Körülbelül hatvanezer munkás és hivatalnok volt kénytelen ezen a tengerszoroson naponta átkelni. New-Yerseyben ugyanis, olcsó a lakás és élelmezés, ezért a New-Yorkban dolgozó kis emberek zöme ott lakik. Az átkelés úgy történt, hogy a vonatokat egyenesen rászalajtották a hajóra, ez átúszott az öblön, a szárazföldön pedig ismét tovább szaladt a gőzös. A visszautazás, természetesen, ugyanilyen módon bizonyolódott le.

És a gyors — a mi szemünkben egyenesen szédítő — közlekedést az amerikaiak lassunak ítélték és azért hat esztendővel ezelőtt, alagutat kezdtek furni a husz-harmincz méter mélységű tenger-kar alatt. Az alagut elkészült, háromszázötven millióba kóstált és hetvenötezer pár kéz dolgozott rajta hat esztendőig. A napokban nyitotta meg Roosewelt ur — Washingtonból. Nevezetesen az Egyesült Államok elnöke nem jött el New-Yorkba, hanem ott maradt az alaguttól háromszáz kilométernyire fekvő washingtoni rezidenciájában.

Csak néhány helyi hivatalos személy ült föl arra a villamos kocsira, mely először fog átrohogni a tenger alatt. Hughes ur, New-York állam kormányzója egy darab papírost nyújtott át egy hordárnak azzal, hogy az sürgős lévén, azonnal adja föl. A papíron ez volt írva: „Every thing is ready!” (minden rendben van) és Roosewelt Tivadarnak volt címelve. Mikor a hordár alakja eltűnt, intett a többi hivatalos személynek, hogy szálljanak be a nevezetes villamos kocsiba. Beszállottak és nyolcz perc múlva a koci megindult — annak az áramnak erejétől hajtva, melyet Roosewelt ur Washingtonban egy villamos gomb megnyomásával fölszabadított.

A koci szédítő gyorsasággal vágatott, fölötte pedig a rettenetes vízmassza hullámozott, míg azon óceán-járó hajók tánczoltak. Körülbelül az alagut közepére érhetek, mikor egy óriási virágcsokor hasadt szét a kocsin. Ez azt jelentette, hogy éppen New-York és New-Yersey határát érintették. A két állam kormányzója felállott a kocsiban, megszorították egymás kezét és majdnem egyszerre azt mondták:

— Üdvözlöm önt, uram!

És pont. És semmi bankett. Semmi pezsgó! És semmi dikció! És semmi ordó!

Egy európai újságíró megkérdezte Hughes urtól, hogy ezzel az új közlekedési eszközzel mennyi időt nyernek majd — mire a kormányzó azt felelte:

— Oh, sokat, nagyon sokat!

— Mégis, mennyit?

— Oh, rettenetes sokat! Tíz percet! Tíz egész percet. Oh!

NAPIREND. Naptár. Szombat, február 29. — Róm. lat.: Román ap. — Prot.: Tiltos. — Görög-ország: Február 16. Pamfil st. — Zsidó: Adar 27. S. Vaj. Sek. — A nap két reggel 6 óra 46 perczkor, nyugszik délután 5 óra 40 perczkor. — A hold két éjeli 4 óra 35 perczkor, nyugszik délután 1 óra 53 perczkor. — A miniszterek nem jönnek. — Fogadtatás József főherczegnél este 9 órakor a budai királyi várpalotában. — Estély gróf Apponyi Lajos névnapjánál. — Ismeretterjésztő előadás az Inarművészeti Múzeumban délután 5 órakor. Előadó: Pekár Gyula. — A Drugaista Hlak Egyesületének táncestélye a Royalban. — Slaviansky énekkarának hangversenye a Royalban. — A budapesti lakatosmesterek inarrestületének hangversenye fél 9 órakor Andrassy-ut 67. sz. — A Magyar Zenekedvelők Társaságának hangversenye Ferenczkörút 2. — A vaskereskedő-alkalmazottak táncestélye Szemere-utca 10. — Az Ohnadi Protestáns Énekegyesület hálála a Korona-viadóban. — A Vöröskereszt-sorsjegyek húzása délután 3 órakor. — A Magyar Turista Egyesület közgyűlése esti 6 órakor az Akadémiában. — A Budapesti Mészáros- és Hentes-szédék Körének hálála a Royalban. — A Magyarországi Építőmunkások Szövetségének hálála a Sas-körben. — A Magyar Tisztviselők Orsz. Egyesületének táncvigalma Eszterházy-utca 9. — A Magyar Jelzőlog Hitelbank zálogleveleinek sorsolása délután 5 órakor. — A Magyar Filozófiai Társaság közgyűlése délután 5 órakor Eszterházy-utca 2. — Az Erzsébetvárosi Kör estélye a Royalban. — A Sas-kör borestélye este 8 órakor. — A Nemzeti Szalon választmányának ülése délután 5 órakor. — A Kiszeplői Kör táncmulatsága. — A Magyar Jogászegylet teljes ülése este 6 órakor Szemere-utca 10. — A Nemzeti Torvagylet táncmulatsága. — Bosznay István gyűjt. kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zemplényi Tivadar gyűjt. kiállítás a Könyves Kálmán múntézetben (Nagymező-utca 37-39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállításának megnyitása az Uránia Kigyó-téri szalonjában. — Axell Gallen kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Inarművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani int. múzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— Személyi hírek. Báró Fejérváry Géza tábornagy, a magyar testőrség kapitánya Bécsből Budapestre utazott. — Darvay Károly kir. tanácsos, a m. kir. államvasutak kereskedelmi főosztályának igazgatóhelyettese hosszabb betegségből felépült s néhány nap múlva ismét átveszi osztálya vezetését.

— A bolgár fejedelem esküvője. A pápa díszpenzációja, amelyikkel megengedte Ferdinánd fejedelemnek Eleonóra herczegnővel való egyházi esketését, az utolsó pillanatban mégis megérkezett, mire a Szent Agoston-templomban ma délelőtt megtörtént az esküvő. Utánna a pályaudvar fejedelmi szobájában villásreggeli volt.

— Emlékkereszt az osztrák császár jubileumára. Osztrák parlamenti körökben híre jár, hogy a császár hatvanéves jubileuma emlékére emlékkeresztet fognak verni, amelyet az összes czivilalkalmazottak és katonák megkapnak. Az osztrákok piros szalagon, a magyarok piros-fehér-zöldön hordanak az emlékkeresztet. Ehhez csak annyi a hozzáfizni való, hogy nekünk, magyaroknak oly kevés közünk van az osztrák császár-jubileumhoz, hogy egy okunk sincs örömlünk kifejezésére aranyozott picheket aggatni a mellünkre.

— A spanyol király elleni merénylet. A Matin madridi tudósítója a rendőrség hivatalos czáfolata ellenére fentartja azt az értesülést, hogy vasárnap Madrid közelében a carabautheli katonai gyakorlóterén két gyanus embert fogtak el, akik a király körül ólálkodtak. Az egyik lépten-nyomon követte a helygminisztert és személtartotta Alfonso királyt. Ilyen körülmények között a király ellenkezés nélkül követte azt a tanácsot, hogy lehetőleg hosszabb ideig maradjon távol Madridtól. A király máris átköltözött Sevilleba. Ott biztosnak érzi magát és maga mondta környezetének, hogy csak akkor nem aggódik a trónörökösért, ha a sevillei Alcasar fedelén alszik bölcsőjében.

— Érdemkereszt életmentésért. A király Kopač Ernő pénzügyi vizgázónak, egy emberéletnek saját élete veszélyeztetésével véghezvitt mentése alkalmából tanúsított bátor magatartása elismerésül az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— József Ferdinánd főherczeg rendjele. A király megengedte, hogy József Ferdinánd főherczeg ezredes ő cs. és kir. fensége a neki adományozott bajor királyi Szt. Hubert-rendet elfogadhassa és viselhesse.

— Ujházi Ede kitüntetése. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király — mint már jeleztük — Ujházi Edének, a Nemzeti Színház örökös tagjának s az Országos Színművészeti Akadémia tanárának, a magyar színművészet terén sok éven át kifejtett buzgó és eredményekben gazdag működése elismerésül, a harmadosztályú vaskorona-rendet adományozta.

— Ágyukkal megienyegedett kikötő. Az angolok megint bebizonyították, hogy nem lehet tréfálni velük, ha tekintélyük megóvásáról van szó. Haiti fővárosában Port au Princeben történt tegnap, hogy amikor a brit konzul Alexis elnök házáat elhagyta, valaki az utcán követé megdöbta. A konzul elégtételt követelt az elnöktől, aki azonban ennek a követelésnek nem akart eleget tenni. Erre a Port au Prince előtt veszteglő angol czirkálóhajó kapitánya a hajó ágyuit az elnök palotájára irányította, a mitől Alexis annyira megijedt, hogy azonnal maga ment el a konzulhoz és bocsánatot kért tőle az ellene intézett támadás miatt.

— **Az angol király útja.** Az angol király elutazását, tekintettel arra, hogy az orosz anyaczárné az angol királynét meg akarja látogatni, csültörtökre halasztotta.

— **Királyunk olasz díjai.** A Stefani-ügynökség jelentése szerint az olasz sajtó nagy rokonszenvvel fogadta azt a hírt, hogy I. Ferencz József a katonai akadályverseny részére díjakat adományoz. A Giornale D'Italia jelentése szerint a kamarában számos képviselő kijelentette, hogy a tiszteletreméltó uralkodó ezen elhatározása nagy politikai jelentőséggel bír és bizonyítékul szolgál azon rokonszenvnek, melylyel az uralkodó Olaszország és az olasz kormány iránt viseltetik és az Olaszország, valamint a monarchia közti baráti viszony fényes tanujele.

— **Esmarch temetése.** A modern sebészet nagymesterét, Esmarch professzort, impozáns módon temették tegnap Kielben. A Miklós-templom, amelyben a ravatalt felállították, zsufolásig megtelt a gyászoló közönséggel és a templom környékét is sűrű embertömeg lepte el. A gyászszertartáson Henrik herceg jelent meg és a császári pár nevében gyönyörű koszorukat helyezett az elhunyt tudós koporsójára. Megjelentek az összes birodalmi, állami és városi hatóságok teljes számban, a különböző egyesületek képviselői és az egyetemi diákok, tanáraik élén. A koporsó a főúttal előtt volt felravatolva és a ravatalt az elhunyt özvegye, Henriette hercegnő, Henrik herceg és a többi családtagok állták körül. Wallroth superintendens nagyhatású gyászbeszédje alapjául a következő bibliai igéket vette: „Szólt pedig a király szolgálóihoz: Nem tudjátok, hogy e napon egy fejedelem esett el Izraelben?” A gyászszertartás végeztével a Holstein-ezred altisztjei vitték ki a koporsót a gyászhintóra. A gyászkosci előtt két Holstein-ezredbeli tiszt vitte az elhunyt tanár rendjeleit és ugyancsak a menet élén vitték a császár koszorúját. A kosci szinte beláthatatlan, hosszú gyászmenet követte. Az elhunyt tudós holttestét az eichhoffi temető új mauzoleumában helyezték örök nyugalomra.

— **Krumholz szabadlábán.** A nagy hólyaggá felfújt semmisség, amely Krumholz-aifér név alatt oly gyorsan vált világhírűvé, önmagában összeesett és a meghurcolt ember ma már szabadlábán van. Krumholznak sikerült magát teljesen tisztáznia a kémkedés gyanúja alól. Mikor a rendőrség az azt kérdezték tőle, igaz-e, hogy voltak feljegyzései a kormányozható léghajóról, Krumholz nem tagadta, de bebizonyította, hogy a nála lefoglalt irások Juillot mérnök brosürjából vett szemelvények, amelyeket Frederic Passyhoz vitt, hogy Juillot mérnököt figyelmébe ajánlja a Nobel-békedíjra. A rendőrtisztviselőnek arra a kérdésre, hogy a titkos nyomtatványok megszerzése után járt-e a nagykövetségen, Krumholz azt felelte, hogy igenis volt ott, mert a német-osztrák-magyar művésztelep és írói egyesület elnöksége tisztelegni akart a német nagykövetnél és ő ezt a bemutatkozást készítette elő. Védője kérésére Krumholzot szabadlábra helyezték.

— **Olasz szenátorok botránya.** A parlament történetében már egyáltalán nem új dolog az, hogy akár a parlamenti épületek tanácstermében, akár a folyosókon verekedéseket rögtönöznek szenvedélyes képviselők. De a szenátusok tagjai eddig mindig lehetőség szerint megővták tekintélyüket. Most az olasz kamara folyosóján történt botrányos verekedésről szól a krónika. Mirabelli hatvanéves köztársasági és Pierantoni hetvenéves szenátorok kaptak eszűnyálkájukba. A két politikus Cavour politikájáról vitakozott, amikor Pierantoni, aki valószínűleg óriás, hirtelen hatalmas pofont mért ellenének arcára. Mirabelli azzal válaszolt, hogy kitépte a szenátor pofaszakállját. A szenátor erre az ökölcsapások egész záporát zúdította a képviselőre. A verekedésnek csak akkor lett vége, amikor Rudini közbelépett és a verekedőket többmagával szétválasztotta. Pierantoni Ágost híres olasz jogtudós és egyetemi tanár, ki hazáját a hágai békekonferencián képviselte, hol nagy szerepet játszott. A tegnapi tettelegességet valószínűleg párbajjal fogják elintézni.

— **A főkapitány merénylete.** Hódmezővásárhelyt Kuka Béla élesre fent késsel le akarta szurni Szalay József főkapitányt, de tetteben megakadályozták. Szalay maga csavarta ki a merénylet kezéből a kést. A merénylet letartóztatották.

— **Edison betegsége.** Megirtuk, hogy Edison sulyos operációt végeztek. Az operáció csak éppen enyhítette Edison fájdalmait, de azóta a hirneves feltalálónak annyira sulyosbodott az állapota, hogy tegnap újabb orvosi műtétnek kellett magát alávetnie. Az operáció sürgős volt, mert a mastoiditis veszedelmesen elfajult és katasztrófával fenyegetett. Edison nyugodtan tűrte a műtétet, amely jól sikerült, de a beteg még mindig életveszedelemben van. A legutolsó kiadott orvosi bulletin szerint a kezelő orvosok biznak Edison fölélülésében, de nyíltan megmondták nevének, hogy állapota nagyon is komoly. Edison egész családja a kórházban a beteg ágya körül volt. A második operáció azért mutatkozott elkerülhetetlennek, mert a vasárnapi műtét alkalmával nem sikerült a fülből az egész infekciózus fészket eltávolítani, sőt azóta befelé terjedt az infekció. Az orvosok szerint a baj influenzából támadt, maga Edison azonban azt mondja, hogy bizonyos sugarakkal végzett kísérletei ártottak meg szemének és fülének. A sugarak mellkasában fájdalmas daganatokat okoztak s azóta gyötrő fülbaj lépett föl.

— **A zajtalan fegyver.** Newyorkból táviratozzák, hogy egy hírlapíró meginterviewolta Maxim Percyt, a zajtalanul működő puska feltalálóját. Maxim Percy elmondta, hogy Washingtonban már szabadalmaztatta találmányát és most Európában is megtette a lépéseket a szabadalmazásra. Találmányára véletlenül jött rá, amikor azzal kísérletezett, hogy mi módon lehetne a benzines automobil lármás explozióinak véget vetni. Készülékét bármely revolverre és akármilyen pisztolyra alkalmazni lehet, észre sem veszik, hogy rajta van. Találmánya abból áll, hogy mikor a golyó elhagyja a pisztoly csövét, ugyanakkor egy szelep a cső nyílását elzárja és megakadályozza a gázok gyors kitódulását. Ezek a felgyülemlett gázok nagyon apró nyílásokon át lassan illannak el a csőből és ez az ellillanás okozza a halk sziszegést. Egy idő múlva a szelep visszatér önműködés útján a régi helyére. Maxim Percy maga is azt vallja, hogy találmánya nagy forradalmat jelent a haditechnika terén. Eszé ágában sincs, hogy maga gyártsa találmányát, hanem felajánlja az amerikai hadügyi kormánynak.

— **(A második pesti református templom.)** A budapesti református egyház hívei már régen óhajtanának a pesti oldalon lakó 50—60 ezer református hívő részére egy második templomot építeni, mivel a Kálvin-téri templom még vasárnapi istentiszteletek alkalmával sem elegendő a hívek befogadására. A főváros az új templomhoz a VI. ker. Kemnitzer-utca és Izabella-utca sarkán ajándékozott telket s a templom felépítéséhez a hívek már is tetemes alapot gyűjtöttek össze, de ez még mindig igen kevés ahhoz, hogy az építéshez hozzáfogni lehessen. A pesti Vigadó termeiben márczius 12-én hangversenyt rendez az építő-bizottság, amelyen a következő művészek és művésznők fognak közreműködni: Blaha Luiza, Csillag Teréz, Flatt Gasztonné, Szamosy Elza, Varsányi Irén, Várady Aranka és Ili, Butykay Ákos, Hegedűs Gyula, Kacsóh Pongrácz, Krausz Gusztáv, Maday Gyula, Mambring Gyula, Pap Mihály, Szabolcska Mihály s a budai dalárda. Jegyek a lelkes hívtalban (Damjanich-u. 7. sz.) kaphatók.

— **Zalaegerszeg város küldöttsége gróf Apponyinál.** Zalaegerszeg város küldöttsége tiszteleggett ma délelőtt a képviselőházban gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternél, kérve a zalaegerszegi állami iskolák fenntartásához a város által fizetett magas hozzájárulási összegek elengedését. A küldöttséget, melyben résztvettek Farkas József, Eitner Zsigmond, gróf Batthyány József, Darányi Ferencz, Nyáry Béla zalamegyei orsz. képviselő, dr. Jámor Márton városi főügyész és Bali Béla, Büchler Jakab, Fürst Nándor, Fürst Samu, Heinrich Vilmos, Horváth Károly, Juhász Lajos, dr. Kaiser Emil, Lendvay László, Pasler Lajos, Stefanecz József, Tosch Károly, Wapper Ignác városi képviselőtestületi tagok, gr. Batthyány Pál Zalamegye főispánja vezette a miniszter elé, aki előtt a küldöttség kérelmét dr. Korbai Károly polgármester tolmácsolta. A miniszter válaszában a kérelem támogatását kilátásba helyezte.

— **(A görög keleti magyar nemzeti egyház szervezése.)** A görög keleti magyar nemzeti egyház szervezése ügyében — amelynek eszméjét néhai dr. Reiner Zsigmond felvetette s annak támogatása érdekében lelkes mozgalmat indított — a képviselőház is, 63 törvényhatóságnak lelkes felirata folytán, sürgősen teljesítendő elsőrendű nemzeti önvédelmi kötelességnek mondotta ki. Ezen 63 törvényhatóság közül kivül ujabban hasonló szellemű felirattal járult a képviselőházhoz Szeged és Kolozsvár szabad kir. városok, továbbá Nógrád és Bereg vármegyék törvényhatósága. Az összes 89 törvényhatóság közül tehát már eddig 67 felírt dr. Reiner szép terve megvalósítása érdekében.

— **A vértanu szerepére vágyott.** Ilyen história is csak a legsötétebb Oroszországban eshetik meg. Adtunk hírt arról a merényléről, hogy dr. Russanow, Miklóss orosz nagyherceg titkárja ellen merényletet követtek el. Most kiderült, hogy a titkár csak kóholt a merényletet. Dr. Russanow állása ugyanis az utóbbi időben ismeretlen okokból alaposan megrendült és Russanow minden percében várhatta a szolgálat alól való felmentését. Hogy a nagyherceg szemében, mint a hűség mártírját tüntesse fel magát és így megnyerje szánalmát, önmaga ejtett több sebet testén és azután úgy tüntette fel a dolgot, mintha nyilvánvalóan a terroristák boszújának esett volna áldozatul. A vizsgálat azonban kiderítette a turpisságot és a bizonyítékok sulya alatt a titkár végre beismerte a szinlelést. Drotshewszky rendőrőrnök intézkedésére Russanowot átadták a rendőrségnek.

— **Sztrájk a Schuller-féle vendéglőben.** Csak nemrégiben adtunk hírt arról, hogy az Andrassy-uti Schuller-féle étteremben a pinczerek sztrájkba léptek a főszakács és felirónó gorombáskodása és sértő magaviselete miatt. Az ügy akkor nagy bocsánatkéréssel intéződött el. Alig mulott ennek két hete és ma megint sztrájk tört ki az étteremben. Schullerné ugyanis, a tulajdonos felesége, minden ok nélkül sértő kifejezésekkel illette a negyvennyolcz főből álló pinczér-személyzetet. A méltatlanságok miatt a pinczerek déli 12 órakor sztrájkba léptek és elhagyták az éttermet. A váratlanul jött sztrájk a nagyforgalmu vendéglőben természetesen rendkívüli nehézségeket okozott. A gazda és háznépe maga végezte a kiszolgálást, ami azonban nem sokat lendített a helyzeten, mert a sztrájkoló pinczerek még a borfiukat is magukkal vitték. A vendégek legnagyobb része nem is bírta kivárni a lassu kiszolgálást, hanem elment máshová ebédelni. A legtöbben nem akartak ártani a sztrájkolóknak és le sem ültek az étteremben. Akik pedig mindenáron Schullernél akartak ebédelni, azok maguk szolgálhatták ki magukat a konyhán. Délután aztán a tulajdonos felkereste a sztrájkolókat, akikkel egyezsége lépett. Az egyezés szerint a vendéglős bocsánatot kér a sértésért és kötelezi magát, hogy a sztrájkból kifolyólag három hónapig senkit sem bocsát el. A pinczerek ezek után lojálisan kijelentették, hogy Schullernét személyében sérteni nem akarták. Este már a rendes mederben folyt a kiszolgálás.

— **Híres művész halála.** Luká Paula Kamaranékesnő, báró Wallhoffen özvegye ma délután hat órakor Bécsben elhunyt. A híres s oly népszerű énekművész holttestét a végrendeletének értelmében Gothába szállítják, hogy elhamvaszsják, a hamvakat pedig Bécs közelében, Badenben fogják eltemetni. Az elhunyt művész egy leányt hagyott hátra, aki süketnéma. Luka Paulina 1899. októberében, mikor második férje halálán ágyán feküdt, a halálkónak utolsó kérésére két dalt énekelt. Azóta örökre elnémult ajkán a dal.

— **Öngyilkos tanuló.** Ma éjszaka tíz órakor Jasznigi Sándor író tizenhét éves fia, Sándor, aki kereskedelmi akadémiai tanuló, szüleinek Budán, Zsigmond-utca 68. szám alatt lévő lakásán öngyilkossági szándékból melibe lőtte magát. A golyó átfurta a szerencsétlen fiatal ember tüdejét. Sebe életveszélyes. Kétségbeesett hozzátartozói a mentőket hívták, akik a halállal vívódó fiút beszállították Réczey tanár klinikájára. Az öngyilkosság okát nem tudják, a szerencsétlen fiatal ember leveleit nem hagyott hátra.

— **Zöldi Elza öngyilkossága.** Az élet tragédiái megrendítő esettel szaporodtak: Zöldi Elza, a temesvári színház szépséges drámai színésznője, Zöldi Márton nagytehetségű leánya, Temesvárott föbbe lőtte magát és most súlyos sebével vivődik a kórházon. A fiatal színésznő öngyilkosságát egy másik előzte meg: tegnap agyonlőtte magát Gotthilf Aladár, temesvári gavallér, aki völegénye volt Zöldi Elzának. Jegyeének halála hatott annyira a szerencsétlen leányra, hogy fegyvert emelt magára és a halálba akart menekülni nagy bánata elől. Az eset részleteiről a következőket jelentik: Gotthilf Aladár valamikor dús gazdag ember volt s milliomos asszonyt vezetett oltárhoz, de negyvenöt éves korában oda jutott, hogy rokonai adtak neki apanázt. A sokat próbált ember beleszeretett Zöldi Elzába s annak daczára, hogy családja határozottan ellenezte a házasságot, megkérte a szép leány kezét. A család erre azzal felelt, hogy megvonta Gotthilftől az apanázt. A tönkrejutott gavallér végleg elkeseredett a sok baj és kelemetlenség miatt, amely érte és elhatározta, hogy meghal. Tegnap délelőtt tíz órakor egy öreg szolga futott a rendőrségre és akadozva jelentette, hogy gazdája, miszkolczi Gotthilf Aladár agyonlőtte magát. A rendőrség emberei azonnal a helyszínére siettek, ahol már dr. Böhm Mihály városi főorvos, dr. Lichtscheindl Géza kórházi igazgató főorvos, dr. Weisz Fedor kerületi orvos és dr. Balázs Emil foglalatostokdát az eszméletlen ember körül. Az orvosok konstatálták, hogy a seb föltétlenül halálos, mert a golyó az agyvelőt roncsolta szét. Az öngyilkosságnak villámgyorsan híre ment a városban és mire a mentők megjelentek, hogy kórházba szállítsák, óriási embertömeg vette körül a házat. A rendőrség mintán konstatálta, hogy az öngyilkos nem hagyott hátra levelet, lezárta és lepecsételte Gotthilf lakását. Ma délután két óráig vívta szörnyű halálküzdelmét az öngyilkos. Az egész idő alatt eszméletlen volt, így nem értesült arról, hogy menyasszonya szintén öngyilkosságot követett el. Délután két órakor meghalt a szerencsétlen ember. Ugyanakkor az operációs asztalon fekvő Zöldi Elza, akit az orvosok meg fognak menteni az életnek. Zöldi Elza napok óta izgatót életet élt. Völegényének rokonai mindent elkövettek, hogy a jegyeseket egymástól elválasszák, többek közt fölajánlották Gotthilfnek, hogy rendezik ügyeit és azonfelül adnak neki egy összeg pénz, ha letesz házassági tervéről. Tegnap délelőtt mint a villámcsapás érte, hogy völegénye öngyilkosságot követett el. Zokogva rohant a betegágyhoz és ott ült egész nap. Este óriási erőfeszítéssel eljárt szobá a Stréberék című bohózat fő női szerepét. A publikum meghatottan nézte mily rettenetes lelki állapotban mulattatja kedvence. Előadás után hazasietett és vacsora nélkül ágyba feküdt. Reggel pontosan megjelent a próbán s látszólag nyugodtan, kívülről elmondta szerepét, majd udvariasan elköszönt mindenkitől és hazament. Nádor-tér 3. szám alatti lakásában lebocsátotta a függönyöket és kilencz milliméteres revolverből a fejébe lőtte. A durranásra berohantak a házbéliek és orvosért küldtek. A szerencsétlen lány szájából ömlött a vér, de eszméletét nem veszítette el. Könnyörgött az orvosoknak, hogy ne mentse meg. T. Csige Böskének halkán mondta:

— Ugy-e szép dolog? Nem közönséges eset!

Déli tizenkét órakor a mentők Zöldi Elzát kórházba szállították, ahol konstatálták, hogy a golyó a felső szemgödri hasadékba hatolt és a művész állapota életveszélyes, de van remény, hogy megmentik. A városban óriási a részvét a szegény lány iránt, akit mindenki szeret, aki egyszer látta.

— **Rendőrből betörő.** Major Gábor tűzoltó volt Budapesten, majd a rendőrséghez került, amelynek kötelességéből három nap előtt különböző szabálytalanságok miatt elbocsátották. A huszonnyolczéves alcsuthi legény azóta a betörésre adta fejét. Ez volt a jövedelmi forrása. Tegnap éjjel a Ferencz József-akadéparton cizkáló őrszem gyanus zörejt hallott. Körülnézett s észrevette, hogy valaki Löbl Vilmosnak a Kék golyóhoz címzett üzenetét nyitogatja. Oda-surrant és nyakoncsipte a betörőt.

— **Hogy mer rám támadni?** — méltatlankodott az idegen. Én a tulajdonos vagyok, Löbl Vilmos.

A rendőr azonban nyomban felismerte Major

és bekísérte őt a negyedik kerületi kapitányságra, ahol letartóztatták.

— **Idősb gróf Andrassy Gyula arcképének leplezése Fiumében.** Gróf Nákó Sándor, fumei kormányzó a fumei Kaszinó Patriotic számára saját költségén megfestette néhai gróf Andrassy Gyula életnagyságu arcképét, amelyet fényes ünnepség keretében e hó 29-én, szombaton este fognak leleplezni a kaszinó helyiségeiben.

Az arcképleleplezésre az alkotmánypártból gróf Batthyány Lajos vezetésével küldöttség utazott Fiuméba, amelynek tagjai a következők: Gróf Thoroczkay Miklós, Coppony Traugott, gróf Andrassy Géza, gróf Dessewffy Emil, Mihalovits Endre, báró Dániel Pál, Nehrbeczkay György, Greskovits Vilmos, Rudnyánszky György, Philipp János, Raisz Aladár, Szinnyei-Merse Félix, Fodor Kálmán, Badiny Lajos, Pescha Miklós orsz. képviselők. Csatlakoztak még a küldöttséghez: Darányi Ferencz néppárti képviselő, Metzner Gyula főispán és Jekelfalussy Zoltán es. és kir. kamarás.

A küldöttség tagjai már este hat óra 50 perczkor indultak el a gyorsvonattal a keleti pályaudvarról, ahol Kotányi Zsigmond, udvari tanácsos máv. igazgató és Boczán állomásfőnök nagy előzékenységgel gondoskodtak arról, hogy a küldöttség tagjai részére külön kocsik álljanak rendelkezésre. Fiuméba szombaton reggel érkeznek meg a vendégek, akiket az állomáson gróf Nákó Sándor kormányzó fog fogadni. Szombaton délután 1 órakor a kormányzó villásreggelit ad, amelyet Abbáziába való kirándulás követ. Este nyolcz órakor ebéd lesz a kormányzónál, 9 órakor pedig a Kaszinó Patrioticban fog lefolyjni gróf Andrassy Gyula arcképének leplezési ünnepélye. Ezután bál lesz. Vasárnap a vendégek me tekintik Fiume városát és kirándulást tesznek a tengerre, este nyolcz óra 10 perczkor pedig visszautaznak Budapestre.

— **Halálra ítelt összeesküvők.** Oroszországban ugyancsak nem fukarkodnak a halál osztoztatásával. És a czári terrorizmus nem jár eszalpésekkel, hanem ott az igazságszolgáltatásnak gyors lábai vannak. Csak e hónap 20-ikán történt, hogy Pétervárott sok forradalmárt tartóztattak le, mert — a vád szerint, mely rájuk nehezedett — Nikolajevics Miklós nagyhírczeg ellen merényletet terveztek. Ez történt 20-ikán; ma már az elfogottak halálraíteltetéséről érkezik hír. A vádlottak tagadták, hogy ők a nagyhírczeget meg akarták volna gyilkolni és kijelentették, hogy bárha a központi bizottság őket erre utasította, ők mindazonáltal, miután tudakozódtak a viszonyok felől, arra a meggyőződésre jutottak, hogy ezt a tervet nem lehet végrehajtani. Terhelő tanuként mintegy 20 rendőrigényköt idéztek be. A haditörvényszék, mely Nikoforov tábornok elnöke alatt négy bíróból állott, tíz terrorista vádlott közül hetet, köztük Calvino olasz hírlapíró, egy Baranov nevű udvari tisztviselő fiát és egy ismeretlen leányt halálra ítelt. Három kiskorú vádlottat, ezek között egy iskolásleányt 15 év kényszermunkára ítétek. Vyborgban számos embert fogtak el, akik a terroristákkal érintkezésben állottak. Calvionak az olasz nagykövetség védőügyvédet bocsátott rendelkezésére, amit ő azzal a kijelentéssel, hogy nem akar külön elbánásban részesülni, visszautasított. Az olasz nagykövetség erre minden további lépéstől Calvino érdekében elállott. A pétervári hírlapírók kegyelmi kérvényt akarnak Calvino érdekében a czárhoz benyújtani.

— **Államellenes tartalmu imakönyvek.** A Felvidéket a legutóbbi időben valósággal elárasztják Amerikából küldött különféle nyomtatványokkal, különösen naptárakkal és imakönyvekkel, melyek telve vannak állam- és magyarellenes kirohanásokkal. Párvy Sándor szepesi püspök pásztorlevelet intézett egyházmegyéje papságához, melyben felhívja a lelkészek figyelmét arra, hogy az Amerikából beküldött imakönyvek nemcsak hazaelenesek, hanem egyházelenesek is. Egyuttal felszólítja a lelkészeket, hogy a néppel érintkezve, figyeljék meg annak olvasmányait is. A tót sajtóra nézve pedig a püspök pásztorlevele megtiltja a papoknak, hogy a Szki-csák Ferencz képviselő szerkesztésében megjelenő „Ludove Novine” című pánszláv lapot olvassák és elrendeli, hogy a lapot, mely nemcsak hazafiatlan irányu, hanem egyházelenese, ne is engedjék olvasni.

— **Gyújtogatók Berlinben.** Egy idő óta feltűnt a berlini rendőrségnek, hogy valahányszor tűz üt ki a napokban, mindannyiszor sarokház gyulad ki. A gyanu alapos volt és a rendőrség kétségtelen bizonyítékokat szerzett, hogy az utolsó napokban sürün előfordult tüzeket gyújtogatók okozták. Ma is nagy tűz volt a belvárosban és megint egy sarokház égett le. A jelek ebben az esetben is arra vallanak, hogy gyújtogatásból támadt a veszedelem. Ma délelőtt Berlin egyik külvárosában, Friedenauban is nagy tűz pusztított s oltás közben szokatlan baleset történt. A két gőzicskendő hatalmas vizsugarai elszakították ugyanis a házon megerősített telefon-sodronyokat s azok a villamos vasut vezetékeire estek. Ebből rövidzárlat támadt, a rézhuzalok meggyuladtak s az egyik tűzoltókocsi két lovát halálra sujtották.

— **Félmillió család.** A newyorki rendőrség a legnagyobb titokban kutat egy szélhámós szövetséget után, amely newyorki, hamburgi, antwerpeni és rotterdami pénzintézeteket félmillió frankkal károsított meg. Az eset felette szövevényes és titokzatos. Csak annyi szivárgott ki a nagy családól, hogy a szélhámósok egy newyorki levél lefotografált hamisítványával Hamburgban, Antwerpenben és Rotterdamban 100—100.000 frankot vettek föl. A három pénzintézet hamar rájött a csalásra és megtette a feljelentést. Azóta kiderült, hogy a szélhámósok a lefotografált newyorki levél segítségével még más bankokat is megkárosítottak.

— **A koburgi családirtó.** Koburgban tegnap reggel egy Weiffenbach Hermann nevű 38 éves fazekas lakásában agyonlőtte három legifjabb gyermekét és azután öngyilkos lett. A meggyilkolt gyermekek közül a legidősebb négy éves, a legfiatalabb pedig nyolcz hónapos volt. A fazekas felesége a gyilkosság alatt a városban járt, míg a legidősebb fiu az iskolában volt. A fazekas már hosszabb idő óta küzdött anyagi gondokkal és azért követte el véres tettet, mert félt attól, hogy a jövőben nem lesz képes családját eltartani. A két legfiatalabb gyermek még életben van, de állapotuk teljesen reménytelen.

— **Megmérgezett leányok.** A zürichi rendőrség Kurban letartóztatott egy Zelta nevű fiatal oroszt, aki 1902. óta több leánnyal jegyet váltott és valamennyit megmérgezte. Zelata már bevallotta gonosz tettetét.

— **Házasságok.** Deutsch Róbert, Deutsch Albert és fia czég tagja Facseten eljegyezte Singer Manczi kisasszonyt, Singer J. M. leányát Ujverbász-ról.

Tolnai gróf Festetics Rudolf e hó 24-én tartotta esküvőjét Párisban Ney-Wetherbee Aliceal, aki amerikai születésű. Az esküvő a rue Berryen levő amerikai templomban ment végbe nagy és előkelő közönség jelenlétében. Násznagyként gróf Dessewffy szerepelt, tanuk pedig a menyasszony részéről: Bailly-Blanchard ezredes, a párisi amerikai nagykövetség titkára és mr. Van der Veyden; a völegény részéről: báró Vesque de Puklingen és Bigle de Kaen ezredes voltak. Esküvő után fényes lunch volt a menyasszony anyjának palotájában.

Pejtsik Géza, a Schopper J. G. vasnagykereskedő czég képviselője márczius 1-én délelőtt fél 12 órakor tartja esküvőjét a belvárosi plébánia-templomban Millig Honkával, Millig Ádám, a Schopper-czég czéjegyzője és neje, született Sereghy Etelka leányával.

Okruti Okrutzky Miksa ezredes özvegyének leányát, Ellyt, márczius 3-án fogja Sopronban oltárhoz vezetni Krupecz Ede, a soproni takarékpénztár hivatalnok.

— **Rablógyilkosság.** Losonezon vérlázító büneset történt. Tegnap este eddig ismeretlen tettes betört Matejcsik Karolin 74 éves magánzó lakásába és ott az asszonyt agyonverte és a ládjájában talált mintegy száz korona készpénzt, aranyláncot és gyűrűt elrabolta. A szörnyetegnek eddig semmi nyoma.

— **Szoborlopás.** A második kerületi katolikus főgimnázium előcsarnokában álló Deák Ferencz-szoborról ma délután ismeretlen tettes lelopott egy mellékalkot. A bronzalak 38 cm. magas és 15—16 cm. széles és egy nőt ábrázol, aki egy nyitott könyvben mutat a mellette álló kis fiúnak. A rendőrség keresi a tettest.

— **Gyilkos cigányok.** Kóbor cigányok Nozság községben Ormindyan Péter udvarán fát és szénát akartak lopni. A két Ormindyan testvér a cigányokat el akarta kergetni, de ezek rájuk támadtak és fejszékekkel halálosan megsebesítették őket. Mindkettőt a kórházba szállították. A cigányok megszöktek.

— **Katona szabadítás en-gros.** A budapesti rendőrséget pár héttel ezelőtt bizalmasan értesítették, hogy Koroj Sándor nevű fővárosi ügyvédi irnok Bács-Bodrog vármegyében tömegesen szabadítja ki az odaváló vagyonos polgárok fiait a katonáskodás alól. Elmondta a bizalmas informáló azt is, hogy Koroj Sándor előbb itt a fővárosban és környékén üzte manipulációit, még pedig olyan sikerrel, hogy se szeri se száma azoknak a fiatal embereknek, akik az ő segítségével bujtak ki a katonáskodás alól. A katonaszabadítás ügyében a legszigorubb nyomozást indította meg a rendőrség, amelynek az lett az eredménye, hogy Koroj a múlt héten letartóztatták. A vizsgálat során bebizonyosodott, hogy Koroj Sándor hosszú évek óta foglalkozott ezzel a jövedelmező mesterséggel és az eredmény, amelyet elért, azt mutatja, hogy nagyon jó összeköttetései lehetnek a katonai hatóság egyes közegeivel. Eddig három esetben bizonyosodott be a katonaszabadító feltétlen bűnössége, de kétségtelen, hogy még rengeteg más esetet sikerül a Bácskában nyomozó detektivekkel kideríteni.

Koroj Sándor leginkább Bács megyében bonyolította le katonaszabadítási üzleteit, természetesen igen jó pénzért. Amerre megfordult, mindenütt azt hangoztatta, hogy ügyvéd, és irodáját Budapestről Kulára szándékozik áthelyezni, mert vágya bácskai leányt feleségül venni. Ezzel szemben a valóság az, hogy Koroj Sándor sohasem volt ügyvéd, mindössze négy gimnáziumot végzett és esztendőkkel ezelőtt fodrászüzlete volt Belényesen. Mindenáron gazdag partit akart kötni Bács megyében és sorra járta azokat a házakat, ahol nagyhozományu, eladó leányok vannak. Nem volt nagyon válogatós és ha uriházaknál nem tudott célit érni, háztűznézőbe ment a gazdag parasztok házába is. Akárhányszor vett részt falusi mulatságokon és ilyenkor mindig frakkban és klakkban jelent meg. Csakhamar óriási ismeretségre tett szert és összeköttetései arra használta fel, hogy katonaszabadító üzleteit minél szélesebb rétegekre terjessze ki. A rendőrség a nyomozásra vonatkozó iratokat ma áttette az ügyészhez, ahová még ma délután a tolonczházban lévő Koroj Sándort is elkísérik, az iratok másolatát pedig átteszik a katonai hatósághoz. A főkapitány a rendőri sajtóiroda révén kijelenti, hogy az a hír, mintha a katonai ügyosztály közegei is kompromitálva volnának a katonaszabadítási botrányban, egyelőre nem nyert beigazolást. A katonai hatóság azonban két ezredorvos és egy törzservos ellen állítólag megindította a nyomozást.

— **Hamis huszkoronások.** Régebben föltűnt már a rendőrségnek, hogy sok ujkéletű hamis huszkoronás jön forgalomba. Megindította a vizsgálatot, de ennek nem lett eredménye, mert a hamis pénz forgalombahozóját nem sikerült kipuhatolnia. Tegnep végre Kern detektiv a nyugati pályaudvar indulási oldalán észrevette, hogy egy nő a gyanútlan vidéki utasoknál huszkoronásokat vált, azzal a kifogással, hogy aprópénzre van szüksége. A detektiv figyelni kezdte az asszonyt és midőn meggyőződött róla, hogy a váltott huszkoronások hamisak, bekísérte az asszonyt a főkapitányságra. Itt elmondotta a nő, hogy Angyal Józsefné, szül. Léra Juliának hívják, de közelebbi felvilágosítást önmagáról vagy a hamis pénz forrásáról a legszigorubb vallatás daczára sem akart adni. A rendőrség folytatja a vizsgálatot, mert azt hiszi, hogy Angyalné egy kiterjedt pénzhamisító banda feje.

— **A Népszínház öngyilkosa.** Bayer János fődrász, aki néhány nappal ezelőtt a Népszínház-Vigopera egyik mellékfolyosóján öngyilkosságot követett el, folyó hó 25-én a Rókus-kórházban meghalt. Másnap kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol felboncolták. Mindeddig senki sem jelentkezett a halott hozzátartozói közül, hogy eltemettetéséről gondoskodjanak és ha vasárnap délig nem jelentkezik senki, akkor, mint ingyenes halottat fogják eltemetni.

— **Gyilkosság a halott toron.** Novák András jómódu devecseri (abonyi megyei) földbirtokos egy halottas toron József nevű öccsével összeveszett és veszekedés közben föbelötte. Novák József azonnal meghalt. A gyilkos testvér a csendőrségnél jelentkezett.

— **Hogyan kell alaposan pénzzel elszámolni.** Mindenki, aki közpénzeket kezel, tartozik a pénzekről elszámolni, amelyek kezén megfordulnak. Az oly általános törvény, hogy még Oroszországban is füllön fogják azt, aki a törvény alól ki akarja vonni magát. De ha mindenkit kötelez is ez Oroszországban úgy, mint máshol, az „Igazi orosz hazafiak szövetségének” elnökét nem kötelezi. Ő bebizonyította, hogy van más módja is a pénzzel való elszámolásnak. Dubrovia az érdekes elnök neve. A szövetséget tizenhét tagja vádat emelt a gentleman elnök ellen, hogy hűtlenül kezelt bizonyos pénzeket. Erre Dubrovia ur gondolt egy merészet és nagyot. Embereket bizott meg, akik a tizenkét szövetségi tagot csunyán elverték. Ezek sem fogják a maguk elnökét többé vádolni ilyenmivel.

— **Gyilkosság a Ferencvárosban.** Csótár János cipészességét ma délelőtt kihallgatták a rendőrségen. A megcsalt férfi apróra elmondta annak a szerelmi drámának részleteit, amelyek arra kényszerítették, hogy fejszét ragadjon és megölje vele felesége csábitóját. A részletek közönségesek. A férfi régóta sejtette, hogy Rakovszky udvarol a feleségének, de bizonyosságot nem tudott magának szerezni az asszony hűtlenségéről. Amikor azután véletlenül keze közé kerültek Rakovszky levelei, amelyeket feleségének írt, elfogta a düh, — de nem gondolt arra, hogy megölje felesége csábitóját. Előbb egyezkedni próbált az asszonnyal. Csak amikor ez nem sikerült, — fordult teljes haraggal Rakovszky ellen. Csótárt a rendőrség átkísérte az ügyészhez. Csótárné a Tüzoltó-utca 33/c számú házból, ahol a véres esemény lejátszódott, ma reggel kiköltözött.

— **Megszökött gyilkos cigány.** Horvát János cigány, a temesvári rablőgyilkosság egyik tettese, ma hajnalban, mikor az aradi vasuti állomástól a fogházhoz kísérték, egy őrizetlen pillanatban megszökött. A cigányt nyomozzák.

— **Holttest a tengerben.** Choggiai halászok tegnapi halászás közben egy holttestet húztak fel. Az erős feloszlásnak indult holttestet átadták a fiemel rendőrségnek. A hullában Marcics János horvát gimnazistát ismerték fel, aki január 4-én éjjel a nagy viharban az „Antonio C.” nevű vitorlással a tengerbe veszett.

— **Halálozások.** Zombor László m. kir. p. t. segédtiszt harminczkilenczedik évében február 26-án elhunyt Kiskunfélegyházán.

Csesznák Benő nyug. altábornagy neje, szül. darázsonpárczi Darás Irma ötvenkilenc éves korában elhunyt.

Iváncsi Pap Kálmán hatvannégy éves korában Szatmárnémetiben meghalt.

Turócvidéki és nagypalugyai id. Plattly János folyó hó 26-án életének nyolcvanhatodik évében Liptó-Andrásfalun elhunyt.

Szerényi Miklós honvédduszár-százados, a katonai érdemkereszt tulajdonosa, életének hatvanhatodik évében Budapesten meghalt.

Szatmári Nagy Sándor 48-as honvédet, aki tegnapelőtt hunyt el Konstantinápolyban, ma kísérte végső útjára a magyar kolónia. A magyar egyelet tisztelettel vett részt a temetésen gróf Széchenyi Ödön basa, tb. elnök és Baumgarten Izidor al-elnök vezetésével. Az egykor ezrekre menő magyar menekültek közül ma már csak egy él: hamvai Kovács Imre, a néhai Ernst Erneszt vitéz zászlóalj menekültje.

Korizanszky Vilmosné kilencvenkét éves korában Kisenőn meghalt. Az elhunyt 1848-ban egész vagyonát nemzeti czélokra adta. Világos után sok bujdosónak adott menedéket házában és szőlőjében. A nemeslelkűségéről ismert uriaszony halála általános részvétet keltett.

— **Fővárosi Orfeum.** A gyermek-matinék oly nagy népszerűsége emelkedtek, hogy az egyes délutáni előadásokra már napokkal előbb minden egyes jegy elkel. Amde még így is sok ezer gyermek maradt el helyszüke miatt a matinéről. Sok családapa óhaját teljesíti tehát az igazgatóság, mikor vasárnap, márczius 1-én, kedden, márczius 3-án és csütörtökön márczius 5-én délután a rendes időben egy-egy gyermek-matiné rendezésével lehetővé teszi, hogy ama gyermekek is megláthassák Merian fenomenális kutyaszínházát, akik eddig még nem jutottak be. Nagy áldozatok árán sikerült az igazgatóságnak Merian kutyaszínházának szerződését meghosszabbítani. Vasárnap, márczius 1-én már a délutáni előadáson is teljesen új műsor kerül bemutatásra, amely a februárinál is jobbnak ígérkezik. Merian kutyaszínháza az összes délutáni és esti előadásokon részt vesz. Az esti előadások mint rendszeren 8 óráig kez-

dődnek. A vasárnapi, keddi és csütörtöki gyermek-matinékre jegyek máris előre válthatók. Elővételi díj nincs.

— **Elfogott automobiltolvajok.** Korányi és Társa Váczi-köruti motorkereskedő cég tegnapi feljelentés telt Balla Sándor lakatossegéd ellen, aki betört a cég műhelyébe és onnan elvitt egy nagy, 15.000 korona értékű autóbilt. Az albertiirai csendőrség ma reggel táviratozott a budapesti főkapitányságnak, hogy az országuton egy autóbilt tartóztattak fel, amelyet egy Balla Sándor nevű sofőr vezetett. A főkapitányság intézkedésére Ballát és három utitársát, akik az autóbilon voltak, letartóztatta a csendőrség.

A küteges tifusz.

Budapest, február 28

Napok óta nyomasztó aggodalom ül a városban, amelynek ezer félelmes nyomorusága mellé még egy rettenetes réme támadt. Itt van a nyakunkon egy szörnyűséges, rémségekkel teljes új nyavalya, amelynek még a neve is félelmet gerjeszt. És hiába tudjuk, hogy megtettek ellene minden védelmi intézkedést, azért a retteges csak nem tud engedni a lelkünkön. Pedig a hatóságok csakugyan lelkiismeretesen veszik ezuttal a város érdekeit.

A tisztí főorvos a legszigorubb óvintézkedéseket alkalmazza. Mindenütt, ahol tifuszos beteget találtak, vagy ahol a betegségnek csak a gyanuja is előfordult, még a környéket is fertőtlenítették. Megállapították, hogy a betegség fészke csakugyan a szükség-barakkok közös hálólhelye s az Alföldi-utcai menhely. Ezekről a tanyákról kerültek ki a betegek. Valamennyit, a gyanusakat is a Szent László-kórházba vitték. Eddig 37 ilyen beteg került a kórházba. Közülük 6 meghalt, 15 meggyógyult, 11 még beteg, 5 pedig csak megfigyelés alatt van, mint gyanus. Tegnep ujabb két beteget szállítottak be. Az egyik Bódis István tanárijelölt, magvizsgáló gyakornok, akit VIII., Aggteleky-utca 9. sz. alatt levő lakásáról vitték a kórházba. Bódis február 6-tól 16-ig fekvő beteg volt a Dologházi-kórházban s úgy látszik, ott kapta a baját, mert a menhelyekről az első beteget oda szállították. A másik beteg Petrik István 26 éves bádagos legény. Szerelő volt a klinikai műhelyben. Tegnepelőtt felvettette magát Kétly tanár klinikájára, mint gyöngéledő beteget s csak azután állapították meg rajta a súlyos betegséget. Nyomban fertőtlenítették az egész klinikát, a betegeket, sőt Petriknek a VIII., Balassa-utca 5. sz. alatti lakását is.

Az általános retteget mutatja különben az a fölháborító eset is, ami tegnapi éjszaka történt egy szerencsétlen beteg emberrel. Tegnep éjjel ugy két óra tájban a Budán czirkáló rendőrök az utcáról a második kerületi kapitányságra vitték Bobsányi Jánost. A helyszínére hívott mentők tifuszos tüneteket állapítottak meg rajta és ezért nem voltak hajlandók elszállítani, mert ilyen esetekben fertőtlenítő kocsin kell a beteget elvinni. A rendőrség erre telefonon fölhívta a főkapitányság ügyeletes orvosát, dr. Geyen Józsefet, ki azonnal áthajtatott Budára és meghagyta, hogy Bobsányit az ő felelősségére szállítsák el az új Szent János-kórházba. De sem ott, sem az István-, sem a Rókus-kórházban, sem másutt nem fogadták be a beteget. Éjjel négy óráig jártak vele a mentők kórházról-kórházra, de eredmény nélkül. Ujból Geyerhez fordultak tehát, aki ismét csak azt rendelte el, hogy az ő felelősségére vigyék a beteget az új Szent János-kórházba.

Ott azonban megint csak nem vették fel a szerencsétlen embert, akit az agyonhajszolt mentők végre is a rendőrségre vittek és ott hagyták. Miután a mentők küteges tifusz-jelenségeket állapítottak meg a betegen, a kocsi, valamint a beteggel foglalatokodó rendőröket fertőtlenítették. Bobsányit ma a rabkórházban helyezték el. A rendőrségi sajtóiroda ezekre vonatkozólag ma a következő közleményt adta ki: „Híresztelések szerint a második kerületi kapitányságra tifuszos beteget hoztak be. A rendőrség kijelenti, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A szóban forgó: szifilitikus beteg, kit a rendőrség, miután a közkórházban hely hiánya miatt nem vették fel, a rabkórházban helyeztetett el.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A Nemzeti Szalon ügye. A Nemzeti Szalon ma a következő kommunikét adta ki:

A Nemzeti Szalon választmánya február 29-én, szombaton délután öt órakor saját helyiségében ülést tart, amelyen fontos tárgy kerül napirendre. A választmány ugyanis állást akar foglalni ama nyilatkozatokkal szemben, amelyek a Nemzeti Szalon eddig követett művészeti irányával szemben elhangzottak és különféle magyarázatokra adtak okot.

Az Egyetértés vádját tehát a Nemzeti Szalon tisztviselői a választmányi ülés elé viszik. A választmány határozata előtt ki kell jelentenünk, hogy az ügy elbírálására nem tekintjük illetékesnek az egyesület választmányát. Mindenekelőtt azért, mert a nyilvánosság ügyévé tettük mi és tette a hozzánk csatlakozó közvélemény ezt az ügyet, melyet ekként házilag nem lehet elintézni. A nyilvánosság előtt kértük a vidéki kiállítások számadásainak tétéles kimutatását és azzal a tényvel, hogy ezt a kimutatást a nyilvánosság még mindig nélkülözi, minden vádnál súlyosabban vádolta meg magát a Nemzeti Szalon tisztviselői kara. De nem tartjuk illetékesnek a választmányt azért sem, mert ez a választmány, melyből a legutóbbi választások alkalmával ádáz dühvel buktatták ki a jó művészeket és a független embereket, talán még ezek után sem átal bizalmat szavazni a maga embereinek. Hiszen maguk között vannak. Azaz, hogy nem egészen. A régi turnusból is maradt még odabenn egy-két független és artisztikus érzésű ember, hinnünk kell, hogy élni fognak az alkalommal, hogy magukat a többiekkel megkülönböztessék és nem fognak hallgatagon belemenni a bizalomszavazásokba. Bizunk kell ezenkívül a Nemzeti Szalon alelnökébe és ügyvezető-igazgatójába, akik az Egyetértés hasábjain mondták fentartatatlannak a mai állapotot.

(*) A magyar szerzők védelme. A vidéki szinigazgatók nemrég határozatot hoztak, amely monopóliumot akar biztosítani a színészegyesületi ügynökség számára. A magyar szerzők körében érthető felháborodást keltett ez a képtelen, a szabad szellemi versenyt megszorító terv. A Magyar Szinpadí Szerzők Egyesülete ma este Bereczik Árpád elnökle alatt választmányi ülésben tárgyalta az ügyet. A szerzők csaknem teljes számban megjelentek, az ügy előadója dr. Márton Miksa ügyész volt. Herczeg Ferencz, Molnár Ferencz, Márkus József, Faragó Jenő és még többen hozzászóltak a tárgyhöz, végül pedig a választmány egyhangulag elfogadta Herczeg Ferencz következő indítványát:

„A Magyar Szinpadí Szerzők Egyesületének választmánya a vidéki szinigazgatóknak abbéli határozatát, amely a meglévő ügynökségek ellen kizárólagos monopóliumot akar létesíteni a színészegyesületi ügynökség számára, a szerzők érdekeit sértőnek és a szabad szellemi versenyt oktalanul megszorítónak tartja. Megbízta tehát ügynökségének ügyvezető ügyészét, hogy hathatós védelmet biztosítson a szerzők anyagi és erkölcsi érdekeinek. A választmány tudomásul veszi, hogy dr. Márton Miksa e czélból a Bárd Ferencz és Testvére czéggel és Valentin Lajos urral a szolidaritást biztosító megállapodásra jutott. A választmány végül utasítja az elnökséget, hogy a magyar szinpadí szerzőket erélyesen felszólítsa és szervezze a czélból, hogy a színészegyesületi ügynökséggel minden üzleti érintkezést beszüntessenek és a már meglévő szerződéseket lehetőség szerint azonnal felbontsák.”

Az elnökség nyomban elkészítette a kötelező jelentést tartalmazó, következő ívet:

„Alulírott becsületsszavammal kötelezem magamat, hogy az Orsz. Színészegyesület ügynökségével — mindaddig, míg a vidéki szinigazgatóknak ez évi február hó 25-én tartott értekezletén hozott és az ügynökségüknek monopóliumot biztosító határozata fennáll — semmiféle fizetési összeköttetésbe nem lépek és amennyiben lehetséges, az ottlevő szerződéseimet felbontom.”

Az ívet a jelenlevő szerzők, többek között Herczeg Ferencz, Molnár Ferencz, Heltai Jenő,

Bakonyi Károly, Jacobi Viktor, Márkus József, Faragó Jenő, Pakots József és még sokan azonnal aláírták.

(*) Arányi Adila a német császári udvarban. Arányi Adila, a nagytehetségű fiatal magyar hegedűművész, dr. Arányi Taksony fővárosi rendőrtanácsos leánya Hollandiában egyre-másra aratja a sikereket. Legutóbb pedig a német császári udvartól jött a meghívás, amelynek alapján a művész márczius havában a német császári pár előtt fog játszani és csak márczius végén tér haza Budapestre.

(*) Elszerződtesek. Beöthy László a Királyszínházhoz szerződött Raskó Gézá, aki csak a napokban szerződött újra a Népszínház-Vigoperához. Mader Rezső, viszont a Népszínház-Vigoperához szerződött Z. Molnár Lászlót, a Király- és Magyar Színház tagját. Raskó a „Varázskeringő”-ben mint Niki, Z. Molnár Lehár új operette-jében fognak debutálni új közönségük előtt, ha addig ismét nem szegnek szerződést. (Lapunk zárta előtt értesülünk, hogy Z. Molnár László máris hátat fordított a Népszínház-Vigoperának és visszaszerződött Beöthyhez. Folytatása következik.)

(*) A Műbarátok Körében ma délután ismét érdekes hangverseny volt, melyet nagyszámú és előkelő közönség hallgatott végig. A műsort Ghyezy Erzsébet éneke vezette be, aki nagy készülettel énekelte Händel, Tarnay, Huszka, Pusztay Ernő dalaiból. Azután Pintér Géza előadta Pusztay Ernő: Szent Imre látomása című dr. Prónay Antal költeményére írt melodramáját. Zongorán Pusztay Ernő, hegedűn Imrédy Béla kísérte az előadót. A műsort a kegyesrendi gimnázium gyermekkara zárta be, amely szebbnél szebb dalokat adott elő. A közönség osztatlan tetszéssel fogadta a számokat és zajos tapsal jutalmazta a közreműködőket.

(*) A Magyar Színház újdonsága. Holnap, szombaton mutatja be a Magyar Színház Follinusz Aurél rendezésével Capus Alfréd 4 felvonásos vígjátékát, a Két iskolát, melynek meséje és milieuje Páris előkelő társadalmából van merítve. T. Halmy Margit, Mészáros Giza, Forray Rózsi, Csontos, Szirmay és Vágó játszza az újdonság főszerepeit.

(*) Premiére a Modern Színházban. Márczius 1-én, vasárnap este meglepetés vár a fővárosi publikumra az Andrássy-uti kabaret teljesen új, márcziusi műsora révén. Az igazgatóság ugyanis rövid vendégzereplésre szerződött Szulamith Rahut, a marokkói excentrikus tánczosnő, akinek a bécsi publikum 6 héttig járt csodájára, de a színház tulajdonképpeni munkája is a legnagyobb díszretek számíthat; négy új egyfelvonásos kerül bemutatásra: a Harisnyakérdés című bohózat Bereczik Árpádtól, az Ali right című francia dráma, a betörők iskolája című francia bohózat és végül a Pajkos grizettek című egyfelvonásos operette, amelynek szövegét Wilhelm, zenéjét Reinhart írta. Ezenkívül bemutatásra kerül több új kabaretszám, nagyrészt Heltaitól és Szirmaitól. A Modern Színház kitűnő gárdája, amely csak a napokban erősödött meg Rózsa Lilivel, élen Medgyaszay Vilmmával és Nyáráival, minden képességét latba veti a premiére sikeréért.

Mulatságok.

Gyógyszerész-bál.

Budapest, február 28.

Ma este zajlott le az egyetemi ifjuság utolsó táncestélye. A fővárosi gyógyszerértárladonosok, az egyetemi ifjusággal karöltve rendezték e jótékony-célú mulatságot, melynek összegét a segély-egylet javára fordítják. A Katolikus Kör összes teremt élő virágokkal díszítették fel erre az alkalomra. A diákság örömmel látta, hogy tanárai is megjelentek. Kedves látvány volt, amikor a hölgy-kollégák buzgón sürgöttek-forogtak a rendezők között. Kilencz óra már meg is telt a fehér terem előkelő közönséggel. Az egyetemi tanárok közül ott voltak: dr. Lengyel Béla ún. tan., dr. Bókay Árpád ndv. tan., dr. Krenner József, dr. Mágocsy-Dietz Sándor, dr. Winkler Lajos nyelv. r. egy. tanárok. Dr. Lengyel Zoltán, Muzsa Gyula, dr. Rátkay László orsz. képviselők. Bayer Antal a „Gyógyszerész-Egylet” elnöke.

A művészi színvonalon álló hangversenyen résztvettek: Roemer Karola operanékesnő, aki Hubai dalait énekelte tiszta, csengő, szoprán hangon. Nagy sikere volt P. Kornay Margitnak, a kecskeméti

színház bájos primadonnájának, aki szintén operárlákat adott elő zajos tapsok között. Majd Papir Sándor, a Királyszínház jeles komikusa általános derűtségben tartotta izlésesen előadott kupléival a közönséget. Végül Rónay Ödön tenorista nagy élvezetben részesítette hallgatóit. A zongora-kíséretet Fligl József művész látta el. A hangverseny végétével a fiatalság tánczba kezdett. Éjfél felé járt az idő, amikor a fiatalság a távozó tanárait nagy ovációkban részesítette. A rendezőség élén dr. Varságh Zoltán és a nagyszámú rendezőség buzgólkodott. A sok szép hölgy-patikus oly jártasságot áruolt el a tánczokban, mintha egész farsangban ropták volna a tánczot s a mulatság, mely a maga nemében páratlan fényesen sikerült, csak a reggeli órákban ért véget. A rendezőség a hölgyeknek szép kiállítású tánczrendet ajándékozott, bíbor selyemszínű, orvosi receptkönyvet, belül kemény karton-lapon a tánczok sorrendjével.

A megjelentek névsora:

Ajtai Juliska és nővérei, Basch Lajosné, Basch Ilonka, Berkó Mariska, Berthóti Aranka és Kató, Nagy Ilonka, Nagy Erzsike, Rácz Ilonka, Forró Katika, Schultz Hedvig, Palócz Mária és Erzsike, Szlovák Jolán, Koródy Ilona, Lefkovits Lujza és Aranka, Lefkovits Samuné, Pekár N. Irma, Flóra Jánosné, Budai Mariska, Javorik Alice, Taumanko Erzsike, Weisz Szerén, Weisz Ignáczné, Molnár Jolán, Kachaner Vilma, Pachaner Erzsike, Sajó Hedvig, Sajó Katalin, Sajó Etel, Löszner Frida, Fogel Vilmosné, Friss Miksáné, Molnár Lajosné, Dános Margit, Huszár Stefánia, Bellák Henriette, Bellák Zella, Propper Erzsike, Lang Sarolta, Augenföld Etel, Pock Ignáczné, Révész Vilmosné, Diener Jolán, Diener Bella, Diener Márta, Gutfreund Józsa, Szalay Elza, Gáspár Sándorné, Evor Anczika, Evor Jakabné, Kertész Cecília, Löwinger Sománé, Löwinger Aranka, Szalay Erzsike, Gerő Mariska, Szenterszy Ilonka, Sándor Erzsike, Kardos Manczika, Ermel Irénke, Erdélyi Alice, Göncz Joli, Gottlieb Szerénke (Ungvár), Stettner Margit, Göncz Istvánné, Szébenyi Ilonka, Zsilinszky Duczika, Zsilinszky Józsefné, Sziloweczky Flóriánné és leánya Irma, Frigyes Bertalanné, Frigyes Terézke, Galai Elma, Neuhofter Vali, Neuhofter Stefike.

** Teastély. A VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör rendkívül sikerült teastélyt rendezett. A teastélyt ötletesen összeállított hangverseny előzte meg, amelyen közreműködtek Ipolyi Jolán, Andor Mária, Ipolyi István, Kéry Adolf, Basch Sándor, Novák Károly és Mathis Nándor. Az előadást táncz követte, amely reggelig tartott vidám hangulatban. A háziasszony tisztét Bogdány Sándorné, Bilek Rezsőné, Hajdu Aladárné és Laubál Istvánné töltötték be. A teát felszolgálták: Glöckner Giza, Predmerszky Margit és Irma, Pollák Ilonka Pietsch Róza és Siffer Erzsébet. A tánczban több mint nyolczvan pár vett részt.

Ott voltak: Dános Zsigmondné, Dunai Sándorné, Géczy Józsefné, Hruska Jánosné, Hrabovszky Kázmérné, Hráskó Károlyné, Hubner Antalné, Horváth Mihályné, Huszár Ábrissné, Ilkey Sándorné, Kmosó Mihályné, Klekner Jánosné, Lauger Ignáczné, Mathis Nándorné, Molnár Józsefné, Mihálik Jánosné, Nemes Józsefné, Nemesák Mihályné, Novák Józsefné, Neumann Józsefné, Olmosi Józsefné, Putzker Lajosné, Polla Vinczéné, Predmerszky Józsefné, Roszmusz Rezsőné, Rápos Árpádné, Rill Nándorné, Recher Mátyásné, Rafai Józsefné, Seidl Lászlóné, Siffer Károlyné, Schwott Andrásné, Willburger Antalné, Wlasis Dömötörné, özv. Éber Károlyné, Alanyi Olga, Barth Henriette, Ebers Mariska, Friedrich Margit, Grünfeld Renée, Grosz Szerén, Grosz Francziska, Hübner Katicza, Hruska Ilona, Hudatschek Margit, Ipolyi Valéria, Ipolyi Jolán, Kovács Ilonka, Klekner Giza, Sanger Emmike, Mészáros Jolán, Netter Szidike, Neumann Szeréna, Popella Milike, Paál Margitka, Paál Gizuska, Paál Emmike, Roszmusz Rózika, Rill Irénke, Rafai Margit, Rafai Mariska, Stadler Annuska, Szeberényi Margit, Schuszter Imuska, Székely Adelin, Székely Leczia, Schwott Margit, Stadler Annuska, Stadler Gizike, Schalk Helén, Torday Margit, Waelder Annuska, Waelder Iduska, Mátrai Mariska, Géczy Ilonka, Ebers Juliska.

** Bál a török nagykövetségen. Konstantinápolyban az osztrák-magyar nagykövetségen tegnap este bál volt, amelyre mintegy 400 diplomata, török főméltóság, az ottani társadalom kiválósága és az osztrák és magyar kolóniák előkelőségei kaptak meghívást. A bál igen fényesen sikerült. Megjelentek: a legtöbb diplomáciai missziók fejei, több miniszter, a többek közt a külügyminiszter és számos török főméltóság.

Az Orvosi Nyugdíjgyűlés hangversenye. Az Orvosi Nyugdíj- és Segítőintézet javára március 2-án este fél 8 órakor megtartandó hangverseny műsora annyiban szenvedett változást, hogy Anthes a már közölt énekszámokon kívül a Mesterdalnokokból a Webergesangot is fogja énekelni. A dr. Gschwindt Zenekara, melyhez az Operaház 26 fuvója is tartozik, gyakran tart próbát S. Szamosi Elza, Geyer Stefi művésznőkkel és Degel Frigyes orgonaművészsel. Vasárnap délután lesz az utolsó próba. Az orvosok a jegyek legnagyobb részét már eladták; a még meglevőket a „Harmonia” árusítja.

Táncmulatság. Ehrenfeld Henrik táncztanár tiszteletére növendékei folyó hó 29-én, a Teréz-körút 1. szám alatti díszteremben cabarettel egybekötött táncmulatságot rendeznek. A cabareten a színművészeti akadémia több jeles tagja is szerepelni fog. Kezdeté este fél 9 órakor. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

FŐVÁROS.

A középítési bizottság ülése. A középítési bizottság ma délután ülést tartott Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöke mellett; előadó Raisz Rezső és Buzáth János tanácsjegyző volt. Hozzájárult a bizottság a középítési ügyosztálynak ahhoz az előterjesztéséhez, hogy a város belső és külső területének a vizsgálatát szempontjából való bővítése az eddigi maradjon. Előadta az I. ker. Mikó-utca rendezésére vonatkozólag Devecis Ferenc műszaki tanácsos tervét, amely szerint az utat nyolcz és fél százalékos emelkedéssel építik. Hozzájárult a bizottság az V. ker. Hold-utca rendező- és az I. ker. Bécsi-ut csatornázó-tervéhez. A Rózsadomb és Vidéke Egyesület kérvényét adott be a II. ker. Mész-utczának az Aranka-utczáig való folytatás megnyitása, valamint aziránt, hogy az utca egyik szakasza a tervezett 13 öl helyett 10 öltre módosíttassék. A bizottság azt határozta, hogy a vonatkozó terveket akkor fogja tárgyalni, ha a végleges rendezésre kerül a sor. A Magyar Fém- és Lámpaárugyár r. t. azt kérte, hogy a X. ker. Gergely- és Apáffy-utczák közt fekvő gyártelepén átvonuló utcát a szabályozó tervből töröljék, illetőleg engedje meg a főváros hatósága, hogy az utca területét a gyárhoz csatolhassák. A bizottság Hauszmann Lajos, Kun Gyula tanácsos, Wellisch Alfréd, dr. Ripka Ferenc, Devecis Ferenc műszaki tanácsos és Steinhardt Antal hozzászólása után azt javasolja, hogy a kérdéses utca-területet adják át használatra. 45 évi időre, az eddig eltelt 16 év beszámításával. Kassalik Jenő háztulajdonos az V. ker. Gizella-térre nézve megállapított szabályozás módosítását kérte, mert az eredetileg tervezett szabályozás szerint az ő telke, amely a Haas-féle Gizella-téri házzal szemben fekszik, igen sokat szenvedne és nem maradna alkalmas arra, hogy oda hatalmas arányú négyemeletes házat építtessen. Bemutat egy más tervet Kassalik, amely bizonyos területet elfoglal a Gizella-térből. Devecis Ferenc műszaki tanácsos ezzel szemben elfogadásra ajánlja Vargha László fővárosi mérnöknek igen tetszetős tervét, amely nagy tekintettel van a Vörösmarty Mihály szobrának az elhelyezésére is. Henifel Adolf középítési igazgató szintén mutatott be alternatív terveket. Kun Gyula tanácsos a legnagyobb óvatosságot ajánlja ennél a szabályozásnál. Freund Vilmos szintén igen nagy fontosságú tárgynak tartja. Ezt szakemberek külön tanulmányozása után kell megoldani. Ezért azt javasolja, hogy hívják össze a hetes albizottságot, a középítési bizottság szakembereinek a bevonásával és ott tegyék meg a vonatkozó javaslatokat. A többség elfogadta Freund Vilmos indítványát.

A vásárcsarnok fuvardíj-kedvezménye. A fővárosi vásárcsarnoki bizottság ma délelőtt ülést tartott dr. Melly Béla tanácsos elnöklése mellett; előadó Vajna Antal fogalmazó volt. Tárgyalás alá került

a kereskedelemügyi miniszter leirata, az 1908. évi vásárcsarnoki fuvardíj-kedvezmény tárgyában. A miniszter közli a leiratában, hogy a fuvardíj-kedvezményt nagyjában azonos mértékben engedélyezi az 1904. évben adottal, amelyet azután Hieronymi Károly, volt kereskedelemügyi miniszter szüntetett meg. A különbség azonban az, hogy most a miniszter kifejezetten csakis egy évre és kísérletképp engedélyezi a kedvezményt és ezt nem adja meg a vásárcsarnokbeli napi-árusoknak, sem pedig a csarnokon kívül levő évszak-piaczon levő elárusítóknak. Császár Jenő indítványára elhatározta a bizottság, hogy fölkéri a tanácsot, intézzen föliratot a kormányhoz, hogy a kedvezmény általános kiterjesztésével tegye lehetővé azt, hogy a központi vásárcsarnokban töképenzzel bíró, erős czégek települjenek le. Ha a napi-árus és az évszaki piac árúai nem részesülnek a szállítás előnyeiben, akkor ők az árúikat drágábban kénytelenek adni és ez az árukra visszahatással lesz a kedvezményt élvezők áaira is.

A Kossuth-szobor. Ma délelőtt volt a Kossuth Lajos-szobor bíráló-bizottságának az alakuló ülése, dr. Bárczy István polgármester elnöklése mellett, aki megállapította, hogy a bizottság tagjai csaknem teljes számban jelenek meg. Ott volt Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is. Bejelentette az elnök, hogy huszonhárom pályamű mintáját küldötték be. Ezek közül az a minta, amelyet Karlsruhéból küldöttek, a vasúti szállítás közben teljesen összetört, úgy, hogy föllátni nem lehet. A bíráló-bizottság tudomásul vette a bejelentést és a szobrok felállítására, valamint a további teendőkre három tagu bizottságot küldött ki, amelynek tagjai: Hauszmann Alajos (elnök), Strobl Alajos és Zala György szobrászművészek. Az elhelyezés a fővárosi műszaki közegek közbenjöttével fog megtörténni. Az albizottság holnap — szombaton — délelőtt 11 órakor kezdi meg a működését a városligeti Iparcsarnokban. Fölkéri az albizottság a pályázó szobrászokat, hogy holnap délelőtt 11 órakor jelenjenek meg az Iparcsarnokban, nehogy a minták elhelyezése nélkülük történnék meg.

Családházhelyek Budán. A főváros középítési bizottsága ma délután tárgyalta a budai otthon tisztelettelep építési és telekrendezési ügyét, amelynek kapcsán elfogadták dr. Ripka Ferenc indítványát, amely szerint javasolni fogják a közmunkák tanácsának, hogy a Gellért-hegy környékén a jelenleg 300 négyszög ölben megállapított építési telkek 100 négyszögre redukálhatók legyenek. Ezáltal lényegesen megkönnyítenék kisebb családi házak építését.

Boitok a Központi Városháza főhomlokzatánál. Szabó József fővárosi bizottsági tag megokolt indítványt terjesztett elő a tanácsoshoz, hogy a Központi Városházának a Városház-utca felőli földszintje bolthelyiségekké alakíttassék át, amivel a főváros 50—60 ezer korona több bérjövödelemhez jutna. A jelenleg ott elhelyezett hivatalok a rendelkezésre álló udvari épületekbe könnyen áthelyezhetők. Ezek az udvari helyiségek most alig jövedelmeznek 3—4 ezer koronát. Az átalakítás költségeit így az egy évi bérjövödelmi többlet bőven fedezi. A boitoknak a földhomlokzat földszintjére helyezése éppen nem rontaná meg az épület monumentális jellegét. Itt említik meg, hogy a polgármester utasította a mérnöki hivatalt a Központi Városháza nagyobb udvarán tervezett négy bazár-épületre vonatkozó előterjesztés megtételére. Szabó József fölkérte most a székes-főváros tanácsát, hogy az előterjesztés bemutatását sürgetné meg.

Az ipartörvény revíziója. A kereskedelemügyi miniszter ma leküldte a főváros hatóságához az ipartörvény revíziójára vonatkozó törvényjavaslatát és fölhívja, hogy az eszleges észrevételeit terjessze föl.

Értekezlet a drágaság ügyében. A tanács a pénzügyminiszter részéről hétfőre a drágaság ügyében összehívott értekezletre dr. Melly Béla tanácsost küldötte ki.

Uj czirkusz. A főváros közgyűlése tudvalevően Beketow Mátyásnak adta bérbe az állatkerti czirkuszt, amelyet modern berendezéssel a főváros által jóváhagyott tervek szerint újonnan fognak felépíteni. A főváros tanácsa ma adta meg a vasszerkezeti czirkuszra az építési engedélyt.

Uj honpolgárok. Malicin-Carmelini Miklós büvész, Trieb Antal kereskedő ma délelőtt tették le a magyar honpolgári esküt Bárczy István polgármester előtt.

Kérjük mindenütt a világhírű
Hercules-sör
MALÁTA-TÁP-SOR - különlegességet.

EGYESÜLETEK.

A magántisztviselők és a községi adó reformja. Az a magyaránny mozgalom, melyet a Magántisztviselők Országos Szövetsége a hozzája csatlakozott testvéregyesületekkel és a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete bevonásával indított meg avégből, hogy a főváros törvényhatósága a községi adó felemelésénél tekintetbe vegye a súlyos viszonyok között élő magántisztviselők és alkalmazottak amugy is fölötte terhes életviszonyait. A főváros magántisztviselő és kereskedelmi alkalmazottak társadalmában a legnagyobb rokonszenvet ébresztette és máris nagy hullámokat ver. Minthogy az idő rövidségére való tekintettel a MOSZ. külön meghívókat nem bocsát ki, csupán ez uton értesíti tagjait és a testvéregyesületek tagjait, hogy a nagy tagértekezlet március 2-án, hétfőn este félkilenc órakor a Royal-szállóban lévő Magántisztviselők Otthonában fog megtartatni. A tagértekezleten meg fog jelenni dr. Váczonyi Vilmos orsz. képviselő, a központi demokratapárt elnöke is és felszólalásában ki fogja fejteni a kisemberek védelmében elfoglalt álláspontját és a törvényhatóság elé terjesztendő javaslatát. A tagértekezlet elnöke Halász Manó, előadója Koltai Mátyás lesz.

Magyar gyorsíró-kör Fiumében. A Fiumei Magyar Gyorsíró Kör, mint Fiuméből táviratozzák, most tartotta alakuló közgyűlését a Fiumei Társadalomtudományi Kör helyiségében. Kovács Tódor megnyitó-beszéde után, melyben a gyorsírás szükségességét hangoztatta, felolvasták az alapszabályokat, melyeket némi módosítással el is fogadtak. Ezután a tisztikart alakították meg. Elnök lett Kovács Tódor, alelnök Kartay Kató, jegyző ideiglenesen Kartay Kató, pénztáros Barta Pál és ellenőr Kasovitz Dániel. A gyorsíró-kör azokat is felszólítja tagjai sorába, akik kötelezik magukat a gyorsírás megtanulására. Tagokul felvétetnek úgy nők, mint férfiak.

Népszerű természettudományi estély. A Magyar Természettudományi Társulat ma este a Nemzeti Múzeum dísztermében népszerű természettudományi estélyt rendezett, nagy, a természet zsúfolásig megtöltött közönség jelenlétében. Az estélyen dr. Horváth Géza, a Nemzeti Múzeum osztályigazgatója népszerű modorban tartott érdekes előadást „Két hét egy amerikai őserdőben” czímen. Az előadó egy tudományos társaság kíséretében beutazta a Kanadában levő őserdők legnagyobbikát és rövid geográfiai magyarázatok után ismertette ennek az őserdőnek állat-, növény- és ásványvilágát. Az előadó két heti barangolásáról érdekes fénykép-felvételeket eszközölt, amelyeket vetített képek alakjában be is mutatott a közönségnek, amely zajos tapsokkal kísérte a felolvasást.

A Társadalomtudományok szabad iskolája. Szász Zoltán a jövő hó minden hétfőjén este 7-től 8-ig előadást tart „A család felbomlása” czímen a Társadalomtudományok Szabad Iskolájában; Wesselényi-utca 17. Az első előadás március 2-án lesz.

A magyar kultúra érdekében. Az alsókubini magyarság körében mozgalom indult meg, hogy megalakítsák az országos magyar szövetség ottani fiókját. Az alakuló gyűlést tegnap tartották meg a magyarság részvétele mellett. Az egyesületbe nyomban ötvenen beléptek. Az alsókubini egyesület a rózsahegy-i fiókszövetséggel karöltve fog működni a magyar kultúra terjesztése érdekében.

Fogtechnikusok gyűlése. A magyarországi fogtechnikusok segélyező egyesülete február 29-én este nyolcz órakor a VII. kerületi függetlenségi párt helyiségeiben közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: a tisztikar megválasztása és az alapszabályok módosítása.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székeszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az eironított gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

SPORT.

( ) **Hadseregi távlovaglás Budapestről Bécsig.** A hadsereg rendeleti közlönyében olvassuk, hogy a közös hadügyminisztérium a király engedelmével ez év folyamán Bruckban díjlövést, Budapest—Bécs között pedig távlovaglast szándékozik rendezni. A hadseregi díjlövés július közepén fog lefolyni a brucki hadseregi lövőiskolában. A távlovaglast szeptember végére, vagy október hó elejére tervezik:

1. A távlovaglás 1908. szeptember végén, vagy október hó elején lesz; a verseny nyílt és abban a közös hadsereg, a két honvédség és a csendőrség minden tényleges szolgálatban álló tisztje részt vehet.

2. A távlovaglás súlykiegyenlítés nélkül, bármely országból való és bármilyen kora lovon történhetik és pedig tekintet nélkül arra, vajon a ló teljesen, vagy pedig csak részben tulajdona a versenyzőnek.

3. A nevezés a bécsi katonai lovaglómesteri iskola parancsnokságához intézendő; a) 1908. április 1-ig a lovas nevével; b) 1908. szeptember 1-ig a ló pontos származási adataival.

4. Az utat a versenyző szabadon választhatja. A lovasok kötelesek az egész utat a benevezett lovon illye, vagy a lovat vezetve megtenni. Vezetőlovak, vagy lovas loápolók használata tilos, más módon azonban loápolókat minden versenyző magával vihet.

5. Start és cél később lesznek közzétéve. A résztvevők számához képest fokozatosan egyenként, vagy csoportokban indítják a versenyzőket, a sorrendet sorsolás után határozzák meg. Ha több résztvevő együtt, csoportosan akar indulni, úgy ebbeli szándékukat a b) alatti nevezési terminuskor kell a bécsi katonai lovaglótanári iskolához bejelenteni. A start idejét (középeurópai idő szerint) minden lovasal idejekorán tudatják.

6. Pénz és tiszteletdíjak adományozásáról gondoskodni fognak.

7. A díjak odaitélése a lovas és a ló kondíciója megvizsgálásának eredményétől fog függeni, amely vizsgálatnak a célhoz érkezés után legkorábban 24 óra, legkésőbb pedig 36 óra elmúltával kell végbemennie.

A kondíció vizsgálata a katonai lovaglómesteri iskola krieau ügépályájának egyszeri körüllovaglása közben történik. E körüllovaglásnak vágatva és ügetve kell végbemennie, miközben két akadályt — egy 80. czm. deszkafalat és egy 190 czm. széles árkot — kell átugratniok. A körüllovaglásra meghatározott minimális időt állapítanak meg, amelynél percenként vágatásban 500, ügetésben 300 lépést vesznek fel alapul.

8. A versenyben résztvevő lovak ellátásáról Budapesten a startolást megelőző három napon keresztül, Bécsben pedig a megérkezés után öt napon át a verseny intézősége díjmentesen gondoskodik.

( ) **A londoni olimpiád.** A londoni olimpiádra hír szerint csakugyan kimegy egy magyar nyolczas evezőscsapat is. A kultuszminisztérium illetékes körei a nyolczas kiküldetése iránti kérelmet kedvezően intézték el és a kiküldetés (nyolczas evezős, kormányos, tréner és kíséret) költségeire tizezer koronát utalványoztak ki. A kultuszminisztériumban állítólag a válogatott nyolczas kiküldetése mellett döntöttek. Bécsben dr. Magg G. elnöklésével tegnapelőtt alakították meg az osztrák olimpiai bizottságot, amely egyelőre azt határozta el, hogy ötven-hatvan versenyzőt küld ki a londoni olimpiára, többek között labdarugó- és vízi-polo csapatot. A szükséges pénz előteremtésére pénzügyi bizottságot alakítottak.

( ) **Ijúsági labdarugás.** Az ijúsági egyetemek megnyitó mérkőzése a Magyar Ijók Köre és a Ferencvárosi Sport Club (I. L. Sz. bajnok) csapata között márczius 1-én, vasárnap délután 3 órakor a lágymányosi B. E. A. C. pályán lesz. Belépésre 30 filléres tréning-jegyek érvényesek. Bíró: Böhm Kálmán (Főv. T. C.) lesz. Összeállítás M. I. K. (piros-feketé). Kapus: Ludvig, hátvéd: Zimmermann, Fodor, fe-dezetek: Gerst, Galés, Koltai II., csatárok: Koltai I., Kürschner, Márton, Klingler és Fehér.

( ) **Cross-country a BEAC-ban.** A Budapesti Egyetemi Athléikai Club athléikai szakosztálya a mezei futások nagybörmű kultiválását vette fel ez idei tavaszi programjába. A lágymányosi sporttelep környéke a mezei futásokra rendkívül alkalmas. A sporttelep közvetlen szomszédságában levő rétek, szántások és kertek önként kínálkoznak e hasznos és kellemes sport üzésére. A mezei futásokban több százan is résztvehetnek, mindenki úgy ut, ahogy erejével bírja és minden megerőltetés nélkül egészséges és kellemes mozgást végez a friss levegőn. A BEAC. márczius 5-én házi csapatversenyt rendez.

( ) **Aggancskiállítás Berlinben.** Mint minden évben, úgy ez idén is, megtartották a berlini aggancskiállítást. A kiállítást a Thiergarten nagy épületében rendezték, melynek termeit teljesen betöltötte a sok szép aggancs. Különösen sok volt az udvari vadászaton elejtett szarvasok és őzek aggancsaiból kiállítva, melyek mellett a fényképfelvételek mutatták be a vadászaton résztvevő előkelőségeket. Az idei kiállításon leginkább az őzaggancsok domináltak, számszerint 670 pár, azután gémszarvasból 270 pár, dálnvadból 60 és ami különösen feltűnő volt, 80 zergekampó szerepelt a gyűjtemények között. Ez tanubizonyosága annak, hogy Németország magasabb hegyein még nagyszámu zerge él. Az Elen-szarvasok 14 pár aggancscsal voltak képviselve, melyeket a német főurak Svédország és Norvégia vidékén lőttek. A kiállítás végeztével a kiküldött bizottság a jutalomdíjakat a következő kiállítóknak ítélte oda: Az első díjat, a német császár nagy serlegét Pless hercege nyerte meg az általa lelőtt huszonnégyes águ gimszarvas aggancsért. Még eddig a berlini aggancskiállításon nem fordult elő huszonnégyes aggancs; legközelebb 16—18 águ volt. A második díjat, a német császár kis serlegét Wrobel főerdész nyerte el egy tizenégyessel. Ezüst pajzsot nyert: Vilmos császár, a szász király és a mecklenburg-schwerini nagyhercege. A dálnvad-aggancsokért ezüst-díjat nyertek: hármat a württembergi király, kettőt a német császár és egyet Thurn-Taxis hercege. Őzekért az északnémet vidék és Bajorország nyert kitüntetést, Elen-szarvasért pedig gróf Armin-Batzenburg, aki a legszebbet Norvégiában lőtte.

( ) **Az automobil-kiállítás.** A budapesti nemzetközi automobil-kiállítás rendező-bizottsága gróf Zichy Béla Rezső elnökle mellett tartott ülésén örömmel vette tudomásul Krisztinkovich Béla igazgató jelentését, amely szerint a kiállításra történt eddigi jelentkezések már teljes mértékben biztosítják a sikert. A kiállításra való jelentkezések márczius 15-én záródnak. A kiállítás alkalmából a rendezőség fényes főüri mulatságot ad.

( ) **A Gyógyszerészilyság Sport-Klubja.** A gyógyszerészek sport-klubja márczius hó 7-én tartja első házi tornaversenyét. A klub különösen a birkózást izei nagy szenvedélyvel, mely sportág hazánkban mos oly kedvelté lett. Bár kezdő, de egész agilis birkózó gárdája van, úgy, hogy a kellő gyakorlat mellett nem sokára elsőrendű lehet e téren. A birkózógárda élén áll a többszörös bajnok: Lollok László, aki a klub alelnöke is; Pollák Akos, Madarász Imre, Szalay József, Feit Imre, Eiserth Pál és még ezeken kívül is sokan. A tagok száma ez idő szerint 170. A fővárosi sportkörök élénk érdeklődéssel viseltetnek ezzel a fiatal, de fejlődésnek induló klubbal szemben, mely hivatva van a gyógyszerészek között a sportot kedvelté tenni. A fővárosi és vidéki gyógyszerészek élénk támogatásban részesítik a klubot, amely rövid időn belül a számottevő budapesti sportegyletek között fog helyet foglalni. A klub élén, mint diszelnökök Muza Gyula országgyűlési képviselő és Bayer Antal fővárosi gyógyszer-tulajdonos állanak.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézet. **Elektromágneses gyógyítás**

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102—89.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektum

Idégyengességi állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsák (Neuralgiák, ischias).
Gerincvelősrövidítés (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, huygasavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagcserebajok. (Ez a székrekedés, vérszegénység, Bőrbajok, Bőrviszketeg
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszág).
Aranyeres csomók.

TÖRVÉNYSZÉK.

A testvérgyilkos cigány.

— Saját tudóstitól. —

Budapest, február 28.

A dánosi rablógyilkosság elkövetésével gyanúsított cigányok ma bemutatkoztak a pestvidéki esküdtbírósnak. A tárgyaláson csak egyik főkolompusok ült a vádlottak padján, a többiek tanuknak állították elő a törvényszék fogházából. A dánosi eset előtt történt ez a büncselekmény s a bíróság azért különítette el a tárgyalását a dánosi és az ezzel kapcsolatos bünygyektől, mert itt csak egy vádlott van, Lakatos János, a többi cigányok pedig terhelő tanuként szerepelnek. Lakatos Jánosra ugyanis multkorában, midőn a dánosi esetből kifolyólag a csendőrség a cigányok régebbi bünei után kutatott, kiderült, hogy a dánosi rablógyilkosságon kívül testvérgyilkosság is terheli a lelkét. 1906. augusztus 9. napján történt, Úllő község határában, hogy Lakatos János lányékon lőtte testvérbátyját, Lakatos Györgyöt s ez a szenvedett sérülés következtében másnap meghalt.

Lakatos János Rafael József és Rafael Lajos kőbörzsigányok társaságában került Úllőre. Itt találta testvérét, Györgyöt egy karavánnal, amelynek ő is tagja volt. A találkozás alkalmával Lakatos György, mint a karaván vajdája pénzt követelt Lakatos Jánostól. Ez a pénz nem volt más, mint az a 160 korona, amelyet két lopott lónak eladási ára fejében kapott Lakatos János. A cigánykaraván vajdájának követelése azonban meddő marad, mert Lakatos János kijelentette, hogy egy fillért sem ad. Erre a két testvér összeverekedett. A dulakodás közben Lakatos János revolvert vett elő s azzal lányékon lőtte testvérét, aki másnap meghalt a Rókus-kórházban, ahová ápolás végett beszállították. Lakatos Jánost, aki a tett után megszökött, csak 1906. október 18. napján tudták elfogni, de mivel tagadásával szemben bizonyítékot nem lehetett beszerezni ellen, 1907. január 14-én szabadlábra került s tovább kóborolva 1907. július végén egyik aktív részese volt a dánosi rablógyilkosságnak. Mivel az újra megindított nyomozás és vizsgálat során maga Lakatos János is beismerte tettét, a pestvidéki törvényszék szándékos emberölés büntettségért helyezte vád alá s egyben úgy intézkedett, hogy ez az ügy elkülönítve, külön tárgyalassék a dánosi rablógyilkos cigányok többi bünygyétől.

A mai esküdtzéki főtárgyaláson Verebélyi táblai bíró elnökölt. A vádat dr. Publik kir. ügyész, a védelmet dr. Rác Géza ügyvéd látta el. Lakatos János a mai tárgyaláson visszavonta beismert vállomását s konokul tagadott mindent, még azt is, hogy rokonságban állott volna a megölt cigányvajdával. Kihallgatása után sorra következtek a dánosi rablógyilkossági ügyben letartóztatott vádlottak, akiket ma tanuként hallgattak ki. Kolompár Netti, akinek a megölt vajda a férje volt, szemébe mondta a vádlottnak, hogy ő volt a gyilkos.

— Nem igaz! — kiáltotta a vádlott. Ha cigány vagyok is méltóságos elnök ur, nagyságos bíró urak s ügyész ur, megesküszök az istenre, hogy egy szó sem igaz belőle.

— Miért mondaná Kolompár Netti, ha nem igaz? — Mert haragszik rám. A feleségem volt és elhiagytam.

— Nem voltam soha a feleséged — felelte az asszony. Csak a kisebbik uram voltál.

Lakatos Jánost annyira elragadta a tagadás, hogy még azt is tagadta, hogy a vajda, akit megölt, az ő testvére lett volna.

— Nem volt az testvérem, legfeljebb csak az unokatestvérem lehetett.

A kihallgatott tanuk, köztük Schumichraszt Nándor illőli segédjegyző, Pataki István csendőreskü alatt vallották, hogy Lakatos György a gyilkosság idejében Úllőn járt két fiával, Lakatos Dolával és Lakatos Józseffel együtt. A csendőrnég azt is vallotta, hogy a cigányok az esetet el akarták titkolni. Lakatos Dola és Lakatos József, akik a dánosi ügyben jelenleg fogva vannak, kihallgatásuk alkalmával, mint tanuk még azt is tagadták, hogy

valaha Üllön jártak volna s hogy Lakatos Györgynek a fiai. A szembesítésnél a tanúk a két furiangos cigányra alaposan ráczáfoltak.

Az esküdtek a perbeszéd után Lakatos János vádlottat az erős felindulásban elkövetett szándékos meebrölés büntetésében mondották ki bűnösnek, mire az eljáró törvényszék hét évi fegyházra ítélte. A vádlott semmisségi panaszszal élt

§ Nessi büntés. Dr. Nessi Pál, volt országos képviselő és fővárosi ügyvéd, aki több kliensének megkárosítása után Amerikába szökött, bűnös manipulációit Schwarz Ábrahám nevű ügynökkel folytatta. Nesség sikerült a szökés, de büntésére a rendőrség rátette a kezét és felelősségre vonta Komári Károly Kazinezy-utcai háztulajdonos kifosztásáért. Az ügynök rábeszélésére ugyanis Komári Károly eladta házat Nességnek harmincezer koronáért, de az összegből csupán egy értéktelen négyezer koronás váltót adott át az eladónak, a többit pedig az eladó javára rátábláztatta a házra. Alig, hogy ez megtörtént, az ügynök Nessi Pálnak mindenféle építőtervvel ment a háztulajdonoshoz és kérte, hogy adjon ötvenezer koronáról szóló elsőbbségi nyilatkozatot, mert az építésre Nessi a banktól csak így kap pénzt. Egy hét múlva újra megjelent az ügynök s akkor már azzal állott elő, hogy a bank nem ad kölcsönt, ellenben Altsul Adolf hajlandó tizenháromezer koronát adni, ha Komári Altsul részére is ad elsőbbségi nyilatkozatot. A háztulajdonos teljesítette ezt a kívánságot is, de az ügynök a bank részére kiállított ötvenezer koronás elsőbbségi nyilatkozatnak csak egyik példányát adta vissza. Alig kapta meg a háztulajdonos a telekkönyvi hatóság végzését, egyuttal értesítették arról is, hogy az országos központi takarékpénztár negyvenezer koronával terhelte meg ingatlanát, amelyet a visszatartott ötvenezer koronás elsőbbségi nyilatkozat alapján a vételár elé tábláztak be. Végül következett Altsul Adolfnak tizenháromezer koronás követelése. Miután Nessi nem fizetett, Altsul az ingatlan elárvereztette és bár a bank elállott követelésétől, a volt háztulajdonos mégis csak kétezer koronát kapott a követeléséből. Komári Károly azonban följelentette dr. Nessi Pált közokirathamisítás büntetéséért, ügynökével, Schwarz Ábrahámval egyetemben. A büntető-törvényszék előtt folyt tárgyaláson Schwarz Ábrahám minden bűnös manipulációját Nessi nyakába varrt és olyan ügyesen védte magát, hogy a bíróság felmentette. A tábla ma foglalkozott az ügygel s a törvényszék ítéletét megsemmisítve, Schwarz Ábrahámot két évi börtönrre ítélte.

§ Fölmentett ügyvéd. A pozsonyi esküdttörvényszék Grünfeld Nánán nyitrai ügyvédet és a Nyitrai Hírlap szerkesztőjét, ki lapjában az 1908. évi mérleg meghamisításával vádolta a nyitrai központi bankot, amiért ellene rágalmazás és becsületsértés miatt eljárást indítottak, a rágalmazás és becsületsértés vádját alól felmentette.

§ A polgári törvénykönyv előkészítése. A magyar általános polgári törvénykönyvet előkészítő állandó bizottság Imling Konrád államtitkár elnöklésével folyó hó 26. és 27-én folytatott tanácskozásait az igazságügyminiszteriumban. Tárgyalás alá kerültek a következő elvi kérdések: 1. Kártérítés módja tekintetében a készpénzzel való kártérítés, vagy a naturális restitució fogadtassék-e el? 2. Mennyiben adassék hely a nem vagyoni kár címén követelhető kártérítésnek? A bizottság tanácskozását márczius 4-én délután öt órakor folytatja.

§ A pénz. A kassai esküdttörvényszék ma tárgyalta Pető Imre és Katona Bódi György magyar-bódi lakosok bűnügyét, kik a múlt év augusztus havában este megtámadták és agyonverték Balavaszily Andrást. Az esküdttörvényszék verdiktje után a törvényszék Petőt három évi, Katona Bódi Györgyöt harmadfélévi fegyházra ítélte.

§ Egy apa rémtette. Felháborodást keltett országos híre az a tragikus eset, amelynek szenvedő hőse az 5 éves Ilitzky Béla volt, akit atyja Hatvan és Tura állomások között kidobott a robogó vonatból. A szerencsétlen kis fiúnak a vonat kerekéi egyik lábaféjét összezúzták úgy, hogy nyomban amputálni kellett a Rókusban a sérült lábat. A kis fiú a gondos orvosi gyógykezelés folytán most már túl van minden veszélyen s a napokban már elhagyja a kórházat s egyenesen a gyermekvédő liga gondozása alá kerül. A mérénlyő apát nyomban le tartóztatta a rendőrség s bekísérte a pestvidéki tör-

vényszék fogházába. Dr. Aczél vizsgálóbíró már több ízben kihallgatta s Ilitzky Izidor elmondta, hogy nagyon degenerált családból származik. Atyja a tébolydában halt meg, anyja pedig az iszákosság áldozata lett. Védője, dr. Lengyel Zoltán arra kérte a vizsgálóbíró, hogy az előadottak figyelembevételével rendelje el Ilitzky Izidor elmeállapotának orvosszakértői megvizsgálását. A vizsgálóbíró helyt adott a védő kérésének és Ilitzky megfigyelését dr. Andreánszky Jenő és dr. Németh Ödön törvényszéki elmeorvos-szakértők a tegnapi napon már meg is kezdték.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar vasércbánya idegen kézben. Báró Thoroczky Viktor országgyűlési képviselő thoroczkyi vasércbányáit — hir szerint — megvásárolta a Gleiwitzben székelő Oberschlesische Eisenindustrie Aktiengesellschaft egy millió háromszázezer koronáért. A társaság egyelőre a kitermelt vasércet Gleiwitzbe szállítja s tervbe van véve, hogy később kohókat létesít az érczek feldolgozására.

Német hajógyárak egyesülése. A Neptun r.-t. a rostocoki hajó- és gépgyárral és az „Eiderwerft in Tönning“ céggel Hamburgban egyesült. A tranzakciót úgy vitték keresztül, hogy a Neptun r.-t. a tőkét 5.8 millió márkával emelte fel s átvette a tönningi hajógyárat. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megfelelő módon rekonstruáltatott.

A Magyar textilipar r.-t. részvényei a tőzsdén. A Hazai bank r.-t. már hosszabb idő óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy a Magyar textilipar r.-t. részvényeit — mely társaság alapításában a banknak jelentékeny szerepe volt — a budapesti tőzsdén bevezetteti. A jegyzés iránti kérelem elintézését nyervén, a részvényeket ma vezették be. Első árfolyamuk a mai déli tőzsdén 805 korona volt s élénk üzlet keretében egészen 814-ig emelkedtek e papírok. A részvényeket jó kezek vásárolták. Mint zárlati árfolyam 8.10 pénz, 8.20 áru került az árfolyamlapba.

Uj halászi társaság. A cuxhaveni szabad kikötő kiépítésével egyidejűleg — jelentik lapunknak — az ott 2½ millió márká alaptőkével alakult tengeri halászi részvénytársaság is megkezdte működését. A társaság, amely a Hamburg—Amerika-Linie főigazgatójának, Ballinnak vezetése alatt jött létre s 11 gőzessel kezdte meg az üzemet.

Egy cég megszűnt üzemeltetése. A Latzkó V. és Popper A. cég, mely tudvalevőleg egyike a legnagyobb leszámitoló cégeknek, már hosszabb idő óta nem folytatta posztónagykereskedői üzletét, melylyel eredetileg foglalkozott, hanem teljesen áttért a banküzletre, illetőleg a leszámitolásra. A cég most töröltette is a cégjegyzékből a posztónagykereskedői minőséget. Ez alkalommal Latzkó Vilmos budapesti lakos, banküzlet-tulajdonosnak társtagi minősége és önálló képviselői s cégjegyzési jogosultsága, valamint az összes társtagoknak banküzlet-tulajdonosi minősége is bejegyeztetett.

Sorsolás. Az Erzsébet királyné Szanatórium-sorsjegyek XI. húzása márczius 1-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Szanatórium-Egyesület titkári irodái helyiségében VI. Andrássy-ut 41., I. em.

Pénzüntézetek fuziója a vidéken. Szerdai számunkban e cím alatt megemlékeztünk arról, hogy több temesvári pénzüntézet fuzióra készül s e közleményünkben — egyebek közt arról is szó volt, hogy a Polgári Takarékpénztár r.-t. (Temesvár) be fog oltadni a Délmagyarországi Leszámitolóbank r.-t.-ba. A Polgári Takarékpénztár r.-t. most annak közlésére kéri fel lapunkat, hogy az említett másik intézettel való fuzióról szóló hir nem felel meg a tényeknek, mert az intézet nem folytat tárgyalásokat a fuzió ügyében. Megjegyezzük, hogy e hirt nem mint pozitívumot, hanem mint pénzügyi körökben keringő verziót regisztráltuk.

Uj igazgatósági tagok egy viczinálisnál. A Kisküllövölgyi h. é. vasut két új igazgatósági tagot kapott Szántó Frigyes és dr. Fellner Frigyes, az Agrárbank igazgatói személyében. E választásokat már tudomásul vette a cégbiróság s nevezettek ebbeli minőségét és cégjegyzési jogosultságát is bejegyezte.

A nyersolaj-tűzelés megkönnyítése. Az Országos Kereskedelmi Egyesülés és a Magyar Vegyészeti Gyárosok Egyesülete nemrég ama javaslattal fordultak a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a tűzésre szánt nyersolajra az ősszel engedett, de márczius végén lejárt szállítási kedvezést hosszabbítsa meg. Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma arról értesítette a két egyesületet, hogy a lejárt kedvezést április 1-től visszavonásig, de legkésőbb ez évi december 31-ig terjedő érvénynyel a Máv. vonalain változatlanul újra életbelépteti, valamint intézkedett aziránt is, hogy a kassa—oderbergi vasut magyar vonalain fennálló hasonló díjkedvezés szintén a folyó év végéig meghosszabbítsák.

A Saborszky cég megszűnt. A Saborszky József és Fiai ismert budapesti cég, mely — amint ismeretes — a budapesti marhavásárpenztár ügyeit is vezette, megszűnt s e körülményt a cég hivatal már tudomásul is vette. A cég azért szűnt meg, mivel — mint ismeretes — a főváros házikézelésben intézi a marhavásárpenztár ügyeit.

Vásárváltozások. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Székesfehérvár szab. kir. városban április 19-ére és 20-ára eső országos vásár ez évben kivételesen április 26-án és 27-én tartassék meg; — megengedte továbbá, hogy az Ung vármegye területéhez tartozó Szerednye községben május 4-ére eső országos kirakodó- és állatvásár ez évben kivételesen április 8-án, a június 15-ére eső országos kirakodó- és állatvásár május 19-én, a július 13-ára eső országos kirakodó- és állatvásár június 30-án, az augusztus 31-ére eső országos kirakodó- és állatvásár augusztus 4-én, a szeptember 14-ére eső országos kirakodó- és állatvásár szeptember 9-én és a november 9-ére eső országos kirakodó- és állatvásár október 7-én, továbbá a május 28-ára eső juhvásár május 5-én, a június 18-ára eső juhvásár június 2-án és a július 27-ére eső juhvásár pedig június 30-án tartassék meg.

Egy favállalat új igazgatósági tagjai. A Tiszamenti Fakereskedelmi r.-t.-nál, mely csak nemrégiben alakult meg, új igazgatósági tagokat jegyeztek be a cégjegyzékbe. Ezek: nemes Mansfeld Richárd, Becsky Emil és Winkler Géza. Együttal bejegyezték az alapszabályok ama módosítását is, hogy az igazgatóság legalább öt, de legfeljebb tizenöt tagból áll.

Csöd. Porosz Popper József budapesti bej. cég (volt telepe V., Lipót-körut 27., jelenlegi tartózkodási helye Máramarosziget), kereskedő ellen a budapesti váltótörvényszék a csödtöt megnyitotta. Kinevezettek: Csödbiztosok: dr. Emmer Géza kir. törvényszéki jegyző. Tömeggondnokká: dr. Fleischmann József ügyvéd. Tömeggondnok-helyettesek: dr. Prosznik Leó ügyvéd. A követelések bejelentésére április 2. felszámolási tárgyalásra április 30. a csödválasztmány megválasztására május 2. tüzetett ki határidőt.

Uj igazgatók a telefon-hírmondó r.-t.-nál. A Telefon Hírmondó Részvénytársaság egyik utóbbi ülésén Popper Károly, Mérő Lipót és Rottenberg Jenő igazgatósági tagok lemondtak tisztijükről. Helyükbe Fábri Samu, Horváth Zsigmond és Lamberger Gyula választattak meg.

Elvi döntések iparügyekben. A kereskedelemügyi miniszter legutóbb a következő elvi jelentőségű határozatokat hozta: Kiskoruk nevében és javára azok korára való tekintet nélkül lehet ipart üzni. — A gyümölcs- és paradicsom-befőzés iparszerű begyakorlására a képesítés kimutatása nélkül is ki lehet szolgáltatni az iparigazolványt. — Osztrák iparosok megrendelésre anélkül is végezhetnek Magyarország területén munkát, hogy iparigazolványt kellene váltaniok.

A gabonakereskedelem államosítása Svájcban. A svájci malomiparosok gyűlése elhatározta — írják Zürichből — hogy csatlakozik ahhoz a mozgalomhoz, melyet a szocialdemokraták indítottak a gabonakereskedelem államosítása érdekében és hogy megkezdik a népszavazáshoz szükséges ötvenezer aláírás gyűjtését. Ez a határozat nagy feltűnést keltett, ami érthető is, mert kissé különös, hogy a malomiparosok maguk foglalnak állást a gabonakereskedelem államosítása érdekében. Hogy ezt az államosítást hogyan képzelik el a svájciak, nem tudjuk. A népszavazás gazdasági kérdésekben már nem új dolog Svájcban; évekkel ezelőtt a központi jegybank kérdésében, később a biztosítási törvény ügyében szavaztak Svájc polgárai.

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra

Telefon: Detail 75—26. Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körut 80.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

A mezőgazdasági helyzet. Az O. M. G. E. gabonaárjegyző irodája jelentése szerint az ország legtöbb vidékén az utóbbi tíz nap csapadékos időjárása a vetések fellődésére kedvezőleg hatott. Fagy kevés helyen okozott kárt az ősziokban, melyek szépen fejlődnek. Sik vidékeken a mezői munkák általánosan megkezdődtek.

Német-osztrák-magyar email-kartel. A közös karteleken kívül új alakulással is dicsekedhetünk és pedig egy három ország iparágát felölelő kartellel, melyet az email-gyárosok igyekeznek már hosszabb idő óta összehozni. A napokban Berlinben — amint onnan jelentik — 40 német, magyar és osztrák gyáros gyűlést tartott s a jelenlévők kijelentették, hogy a gyárak legnagyobb része hozzájárul a tervezett szindikátushoz. Ők ugyanis szindikátusnak mondják ezt az újaita nemzetközi egyezményt, ez azonban bizonyára csak egy finomabb megjelölése lesz a kartelnek, ahogy ez már szokásos, mert több ilyen kartel működik már a jámbor „szindikátus” elnevezése alatt. Hir szerint az egyezmény már áprilisban életbe lépne.

Tiszán megindul a hajó. A Dunagőzhajózási Társaság közhírré teszi, hogy a Tiszán a vegyes hajóárakat március 1-ével a következő menetrend szerint indítja meg: Zimonyból Szegedre: minden vasárnapon, szerdán és pénteken (indulás Zimonyból este 9 órakor), első menet március 1-én. Szegedről Zimonyba: minden vasárnapon, szerdán és pénteken (indulás Szegedről reggel 5 órakor), első menet március 4-én.

A tokajhegyaljai bortermelés fellendítése. Tokajhegyaljának ügyeiről sok esett az utóbbi években. A hegyaljai szőlőgazdák nagy áldozatok árán felújították a filloxera-vész által elpusztult hegyoldalakokat s amikor már termőre jutott ez a világhírű borvidékünk, a hegyaljai szőlőtermelők arra a szomorú tapasztalatra jutottak, hogy a külföldön nincs kelendőse a tokajhegyaljai bornak. Magánosok is, hivatalos közegek is kutatták a veszedelem okát s rájöttek arra, hogy a külföldi borkereskedelem pancsolja a mi királyi italunkat. „Tokayer Ungarnwein” elnevezés alatt a külföldi hotelekben és éttermekben olasz mazzola erjesztésével pancsolt italokat árusítanak méregdrágán. A legújabb német „gyógyszerkönyv” is nevesíti a dolgot közöl a magyar tokajhegyaljai borról. Darányi miniszter és az ösztökörmány már jó idő óta ostromolják a hegyaljai birtokosok, hogy tegyen valamit a kormány hegyaljaiért. A földművelési miniszter a tokaji borvidék érdekeit most azzal gondolja előmozdítani, hogy módot szolgáltasson a borvidék szőlőgazdáinak arra, hogy megismerkedjenek azokkal az eljárásokkal és tapasztalati eredményekkel, amelyek az utóbbi években rendszeresen alkalmazták, illetőleg megfigyelték és gyűjtették a tokaji borvidék páratlanul álló termékének okszerű kezelés útján való fejlesztésére és tökéletesítésére. Evégből Budafokon a m. kir. pinczemeszteri tanfolyam helyiségeiben kizárólag tokaji borvidékből szőlőgazdák számára előadásokat tartat, melyeken az ide vonatkozó fontosabb szakkérdések tisztán csak a tokaji borvidék viszonyaihoz alkalmazva fognak tárgyalatni. Ezek az előadások Budafokon, az állami pinczemeszteri tanfolyam helyiségeiben március hónap 9., 10. és 11. napjain, naponként délelőtt 10—11-ig és délután 3—6 óráig lesznek s az előadásokat Pácz Sándor borászati főfelügyelő, dr. Krámszky Lajos fővegyszer, Pettenhoffer Sándor borászati felügyelő és dr. Vázsony Lajos műegyetemi m. tanár fogják tartani.

Az Adria hajói. Az Adria m. kir. tengerhajózási r.-t. gőzösei közül tegnap az Árpád Marseilleből Fiuméba, a Szapary Fiuméből Marseilleba indult, ma a Lederer Sándor Valenciából Fiuméba érkezett.

Nyilt-tér

(E rovatban közzétételért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármi okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyancsak vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a **Dr. Hommel-féle Haematogen-t.**

Ez javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert. De határozottan valódi **Dr. Hommel-féle Haematogen-t** kell kérni, az utánzatoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

OVSZEREK

Önműl és halhólyag, 80% engedmény tuczonként 1—10 forintig. Capot-American rövid, 2—3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2—5 frtig. Dianna-övek, legfinomabb 2.50, 3.—, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Amerikából mára 3 czentés emelkedést jelentettek. A vetéseket ellepték volna a „hesseni legyek”, ami a tengeren túl nagy fedezési vásárlást okozott. Az európai piacokon meglehetősen visszhangra talált ezen hírtelen emelkedés, Berlin 2½ márkával, Liverpool 1¼ pennnyel jött magasabban. Nálunk szintén általános vételkedv állott be és különösen az áprilisi terminusokban nagyobb mérvű vásárlások történtek. Áprilisi buza a tegnapi zárathoz képest 20 fillérrel emelkedett. A készáru piacra az emelkedés csak 10 fillért tett ki. A vásárlásban azonban csak 3 malom vett részt, mely 10 ezer mázsa búzát váltott magához. A többi terminusban kevesebb volt a forgalom néhány fillérrel magasabb árákon.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki. 100 mm. 78 kg. 23.80 korona, 1000 mm. 77.5 kg. 24.— korona.
Pestvidéki. 100 mm. 79 kg. 23.80 korona, 200 mm. 77 kg. 23.40 korona, 500 mm. 76 kg. 23.— korona, hibás, 200 mm. 75.5 kg. 23.30 korona.
Zentai. 1350 mm. 75.5 kg. 23.60 korona.
Bácskai. 2200 mm. 74.5 kg. 23.25 korona.
Raktárból. 400 mm. 78 kg. 23.80 korona, 2950 mm. 77 kg. 23.50 korona, 500 mm. 76 kg. 23.80 korona, 500 mm. 73 kg. 21.60 korona, óbuza.
Tengeri. 300 mm. 13.— korona, készpénzfizetés mellett.

Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. február 24-től február 25-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	2160	—
Rozs	406	700
Arpa	205	—
Zab	308	—
Tengeri	563	—
Liszt	204	9531
Korpa	201	3128

A határidőplaccon köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 11.83, 11.86, 11.81, 11.95, 11.89, 11.91.
Buza 1908. októberre 9.81, 9.88, 9.87.
Rozs 1908. áprilisra 10.32, 10.48, 10.43.
Rozs 1908. októberre 8.60, 8.66, 8.61.
Zab 1908. áprilisra 7.82, 7.83.
Tengeri 1908. májusra 6.62, 6.61, 6.67, 6.64.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza	11.90	11.91
októberi buza	9.83	9.84
áprilisi rozs	10.42	10.43
októberi rozs	8.60	8.61
áprilisi zab	7.84	7.85
májusi tengeri	6.64	6.65

Délutáni forgalom.

Délután a hangulat tovább szilárd maradt.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra ———— 11.93—11.94
Buza új októberi ———— 9.86—9.87

Rozs 1908. áprilisra ———— 10.43—10.44
Rozs új októberi ———— 8.62—8.63
Zab 1908. áprilisra ———— 7.89—7.90
Tengeri 1908. májusra ———— 6.67—6.68

Értéktőzsde.

Ma kedvetlenül, tartott irányzat mellett folyt az üzlet s csak a helyi papirokban volt valamelyes élénkség. Így az üzlet későbbi folyamán a Jelzálogbank és Rimamurányi részvényeket vásárolták bécsi megbízásból. Élénkebb forgalom fejlődött ki a Magyar textilipari részvényekben, melyeket ma első ízben vezettek be a tőzsdére. A helyi közlekedési vállalati értékek közül a Közúti vasúti részvényekben volt nagyobb üzlet s az élénk kereslet következtében jelentékenyen emelkedett. Keresettek voltak még a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részvények és az Első Magyar Általános Biztosító Társaság részvényei, mely utóbbiak 300 koronával emelkedtek. A járadékplac ma valamivel lanyhább volt, de azért az értékek árfolyamai tartottak voltak. Magyar hitel fél, az Osztrák hiteli 1 koronával, a Rimamurányi 4.50 koronával, a Közúti vasút 6 koronával emelkedtek.

Az előtőzsdére a külföldről nem érkeztek be kiélegető árjelentések, miért is az rezervált irányzat mellett folyt le és az értékek árfolyamai alig változtak, a zárlat azonban kissé gyengült, csak Rimamurányi vasmű részvények a bányarészvények szilárd-ságára tovább emelkedtek és 3 koronával drágábban zárltak. Az általános forgalom szűk keretben mozgott. A déli tőzsdén magasabb berlini jegyzésekre szilárd irányzat uralkodott, a két hitelrészvény, valamint Rimamurányi vasmű és Közúti vasút részvények javultak, míg a Jelzáloghitelbank részvényei gyengébben zárltak. A forgalom időnkint élénk volt. Az utótőzsdén szilárd volt az irányzat, mivel Bécs és Berlin jobb árfolyamokat jelentett. A forgalom mérsékelt volt, Közúti részvények tovább emelkedtek.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyengült.

Köftettek: Osztrák hitelrészvény 643.50—Magyar hitelrészvény 778.50—778.50. Osztrák magyar államvasút 675.—Rimamurányi vasmű 540.—542.25 Magyar leszámítoló bank 491.25—491.—Jelzálogbank 433.50—432.—Közúti vaspálya 556.50—556.—

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd.

Köftettek: Osztrák hitelrészvény 643.—644.75 Magyar hitelrészv. 777.—778.75. Rimamurányi vasmű 541.75—543.—Magyar leszámítoló bank 490.—491.—Jelzálogbank 430.50—429.—Közúti vaspálya 557.25 562.—Magyar koronajáradék 94.40—94.45 Hazai bank 285.—285.50. Magyar kereskedelmi bank 3345.—Magyar orsz. közp. takarékp. 1600.—Első magyar áll. bizt. r.-t. 10675.—Ujlaki téglagyár 302.—Magyar tektiszt. ipar 805.—814.—

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.—K, 8 napra 8.—10.—K, 1908. március hó végére 26.—28.—K

Utótőzsde.

A mai utótőzsde szilárd maradt. Köftettek: Osztrák hitelrészvény 645.50.—645.26. Magyar hitelrészvény 779.—778.50. Rimamurányi vasmű 542.50—543.50 Közúti vasút 562.—565.—Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 645.25. Magyar hitelrészvény 778.50. Rimamurányi vasmű 543.—Közúti vasút 565.—

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, február 28. (Az Egyetértés távirata.) A konzum szigoruan tartózkodott a vásárlástól s így a kínálat is tartózkodó volt, ennek tulajdonítható, hogy az árak megmaradtak a tegnapi nívón. Jegyeztetett buza: tiszavidéki 12.35—12.80 korona, mosoni 11.50—11.90 korona, tótfelvidék 11.55—12.—kor., déli vasúti 11.50—11.80 korona, marchfeldi 11.40—11.65.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60—10.85 korona, csepeli 10.60—10.80 kor., pestmezei 10.75—10.90 korona, különféle magyar 10.60—10.80 kor., osztrák 10.40—10.75 korona.

Arpa: morvaországi 9.—9.40 kor., marchfeldi 8.30—8.80 kor., bécsvidéki —.—kor., tótfelvidéki 8.40—8.90 kor., csepeli 7.40—8.80, győri —.—kor., déli vasúti —.—kor., tiszavidéki 7.—7.40 korona.

Magyar tengeri: régi 7.30 7.50, új —.—korona, cinquantin 8.15—8.55, új —.—korona.

Magyar zab: selejtes —.—kor., közepes 8.25—8.50 korona, elsőrendű 8.50—8.75 kor., válogatott 8.75—9.—korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, február 28. A mai előtőzsdén a vasértékek továbbra is emelkedő irányzatot mutattak, így különösen az Alpine részvény nagyobb fedezeti vásárlásokra emelkedett és a hausse az amerikai vaspiazcírről érkező kedvező jelentések még növelték. Egyébként a tőzsde nyugodt és az irányzat szilárd volt. A déli tőzsde általános szilárd irányzattal indult meg, Alpesei részvények realizációk hatása alatt hanyatlottak, ellenben a Hitelrészvény, amelyben Berlinben arbitrázs vásárlások fordultak elő, javultak. Berlin szilárd irányzatot jelentett. A déli tőzsdén zártak gyengülőt az irányzat. Berlin a bányapapírok áresését jelentette.

11 óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 643.25, Magyar hitel. 778.50, Länderbank —, Allamvasut 674. —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 143.50 —, Alpesei bányatársulat 652. —, Rimamurányi 543. —, Májiusi járadék 97.85, Magyar koronajár. 94.40, Orosz értékek 91.80, Török sorsjegy 188.75, Német márka 117.60.

A déli tőzsde tartózkodóan nyílt meg.

1 óraker jegyezték:

Osztrák hitel 644. —, Magyar hitel 779. —, Länderbank 420.50, Unio-bank 554. —, Allamvasut 674.75, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 143.50, Gözhajó —, Alpesei bányarészvény 651.50, Májiusi járadék 97.85, Magyar koronajáradék 94.40, Török sorsjegy 188.75, Német márka 117.60, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 542. —, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, február 28. (Osztrák értékek zárlata.)

42 százalékos papír-járadék 97.85, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.80, 1860-as sorsjegy 151. —, Osztrák hitelsorsjegy 452. —, Angol osztrák bankrészvény 303. —, Bécsi Bankverein 539.75, Osztrák-magyar bank 1715. —, Déli vasut 143.25, Dunagözhajózási társaság 1030. —, Dohány részvény 416.50, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.57, Osztrák Lloyd 416. —, 4,2 százal. ezüst járadék 97.80-97.50, Osztrák koronajáradék 97.75, 1864-es sorsjegy 262.75, Osztrák hitelintézeti részvény 644.25, Union-Bank

551.50, Osztrák Länderbank 419.25, Osztrák-magyar államvasut 674.25, Elbavölgyi vasut 424.50, Alpesei részvény 649. —, 20 frankos 19.15, Londoni váltóár 240.77, Lipótkohó 434. —, Töröksorsjegy 188.10, Szilárd.

Bécs, február 28. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 112.20, Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.85, Magyar hitelbank részvény 779. —, Magyar leszámítoló és váltó részvény 490. —, Rimamurányi 540. —, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság 420. —, Magyar koronajáradék 94.25, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 191. —, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelz. 427. —, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, február 28. (Tőzsdejelentés.) A mai tőzsde nyugodt üzletmeget mellett szabálytalan irányzatot tüntetett fel és az egyes piacok az egész idő alatt folytonos ingadozásoknak voltak alávétve, amelyek azonban csak igen kevésszámú esetben okozták az árfolyamok emelkedését vagy esését. Bankok többnyire magasabb árfolyamok mellett zártak. Csak Dresdener Bank és Schaffhausener Bankerein vesztettek. Bányarészvények arra a hírre, hogy a ranja-vesztfáliai szénszindikátus a széntermelést 10%-kal redukálni kívánja, nyomott irányzatúak voltak. Kohórészvények többszöri ingadozás után szinten gyöngültek. Vasutértékek közül, amelyek jó vagy élénkebb keresletek örvendtek, olasz vasutak és varsó-bécsi vasut szilárdságukkal tüntek ki. Amerikaiak tartottak. Állampapírok közül oroszok és japániai felfelé menő irányzatot követtek, míg a 3%-os birodalmi kölcsön 0.15%-ot vesztett. Egyéb változások nem voltak jelentékenyek, általában azonban észlelni lehetett, hogy a legtöbb érték, különösen osztrák értékek jól tartották magukat. Az utőtőzsde, különösen a német kölcsönpapírok tekintetében gyöngye volt. A készpénzpiac ipari értékei többnyire gyengébbek voltak. Magánkamatláb 4/8, napi pénz 5%, ultimópénz 5%.

Zárlatok jegyeztetik: 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.20, osztrák hitelrészvény 202.75, Déli vasut 25.63, orosz bankjegyek 213.95, 4 százalékos új orosz kölcsön —, Disconto Commandit 174.90, Dinamit-truszt —, Harpeni 195.25, Unifikált török járadék —, 4-2 százalékos ezüstjádék 97.75, 4 százalékos magyar aranyjádék 94.25, Magyar koronajádék —, Osztrák-magyar államvasut 144.25, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 104. —, Alt. villamosági Edison 104. —, Gelsenkircheni 182. —, Laurakohó 211.80, Nyugodt.

Frankfurt, (Zárlat.) február 28. 4-2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 99.20, 4 százalékos magyar aranyjádék 94.25, Osztrák hitelintézeti részvény 201.40, Osztrák-magyar államvasut 144.20, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.64, Bécsi Bankverein 136.16, Villamos részvény 147.50, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.10, 4-2 százalékos ezüstjádék —, Osztrák koronajádék 97.90, Magyar koronajádék 94.20, Osztrák-magyar bank 122.90, Déli vasut részvény 25.95, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.95, Párisi váltóár 812.33, Union bankrészvény 139.40, Alpesei bányarészvény 328. —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) február 28. 4-2 százalékos ezüstjádék 99.60, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 25.50, 4 százalékos Aranyjádék 99. —, Osztrák hitelrészvény 202.60, Osztrák-magyar államvasut 144. —, Olasz járadék 103.50, 4 százalékos Magyar aranyjádék 94.25, Nyugodt.

London, február 28. Angol consol —.

Páris, február 28. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.95, Osztr. aranyjádék 99.75, Magyar aranyjádék 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 488. —, 4 százalékos Olasz járadék 103. —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315. —, 5 százalékos marokkói járadék 505. —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.25, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 92.25, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 96.50, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 508. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. 448. —, 4 százalékos spanyol járadék 94.12, 4 százalékos unifikált török jár. 95.80, Török sorsjegy 180. —, Török dohányrészvény 442. —, Osztrák föld-hitelintézet 128, Osztr. Länderbank 462. —, Magyar jelz. 468. —, Banque de Paris 14.62,

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include: Heszavidéki, Fehérmogyai, Pestvidéki, Bányási, Bácskai.

Table with columns: Egyéb gabonaneműk, 100 kilogramm ára. Rows include: Rozsa, Árpa, Zab, Tengeri mogyoró, Bors.

Table with columns: Burgonya, Faj, Pénz, Ár. Rows include: Danántali, Felsőmagyarországi, Nyírségi, Révéri, Bányási, Pesti.

Table with columns: Különféle termények, Faj, Pénz, Ár. Rows include: Tiszvári, Szabolcsi, Szilva, Szilva, Szilva, Szilva.

Table with columns: Allamadósság közkoicsónok, Pénz, Ár. Rows include: Magyar aranyjádék, Koronajádék, All. köv. Vaskepu celjar.

Table with columns: Bankok részvényei, Pénz, Ár. Rows include: Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűjtemény, Esz. magyar iparbank.

Table with columns: Záloglevelek, Előbbségek, Pénz, Ár. Rows include: Belvár. tkpl. r.-l., Egyesült f. v. takpl., Korona ért.

Table with columns: Takarékpénztárak, Pénz, Ár. Rows include: Belvárosi takarékpénztár, Budapest-Erzsébetvárosi tak., Budapest-Lipótvárosi bank r.l.

Table with columns: Biztosító társaságok, Pénz, Ár. Rows include: Első magyar ált. biztosító, Foncier pesti bizt. int., Magyar jég- és vízöntő.

Table with columns: Kassa-oderb. v. 1899. fr. 6 1/2%, Pénz, Ár. Rows include: 1889 arany márka ért. 4%, 1891 ezüst fr. ért. 4%.

Table with columns: Gőzmozgatók, Pénz, Ár. Rows include: Ujlaki gépa és mészégető, Késm. gazdasági gépaártyó, Danubius-hajógyár.

Table with columns: Sorsjegyek, Pénz, Ár. Rows include: Bazilika sorsjegy, Bócsv. nyer. kölc. 1874. év, Budavári sorsjegy.

Table with columns: Pénznemek és váltók, Pénz, Ár. Rows include: Arany, magyar v. osztr. vort, 20 frankos, 20 márkás.

Table with columns: Különféle vállalatok, Pénz, Ár. Rows include: Concordia, Első budapesti, Erzsébet, Luiza.

Banque Ottomane 714.—, Osztr. magyar államvasut 721.—, Déli vasut —, Meridional vasut 660, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 526.—, Rio Tinto 15.70, Sucrerie d'Egypte 33.—, Tula 294.—, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 151, Chartered 19.75, De Beers 339.—, East Rand 84.—, Jagersfontein 92.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 45.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.12 Váltó német piacokra (rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.62, Váltó Belgiumra (rövid) 1/8, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 1/8, Csek Londonra 251 90, Magánkamatláb 2 1/2 s. Gyenge

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Vásárcsarnok.

1908. február 28-án.

Az utolsó napokban húsfélékben gyengébb volt a kereslet s az árak némi csökkenést mutatnak, nevezetesen a borjú- és sertéshusban. Szopós bárányok olcsóbban jegyeztetnek. Lanyhulás észlelhető a vajpiacra is, tekintettel arra, hogy a külföldi nagy kereslet megszűnt. Tojás a nagyobb esőzések miatt kevesebb érkezett, mi az árak némi emelkedését idézte elő, előreláthatólag azonban csakhamar visszatérünk a korábbi árakra.

Mai árak:

Husneműk: Helybeli marhahus hátulja 118—144 K, eleje 100—112 K, vidéki borjú, bőrbőn hosszan mérve sulylevonás nélkül 92—104 K, helybeli borjúhús 112—120 K, sertéshus szalonával 118—120 K, lehozott sertés 112—120 K, szalonna friss 120—130 K, szalonna sózott 116—120 K, szalonna füstölt 132—136 K, olvasztani való 120—124 K, ház 136—140 K, sertésszir 140—144 K, mind métermázsánként. Füstölt (vidéki) kg.-ja 120—160 K, hazai sonka 1.80—2.— K, szalámi magyar 3.20—3.60 K, nyári szalámi 1.20—1.60 K.

Vad: Öz —, K, szarvas —, K, dámvad —, vaddisznó 90 1.— K kg.-ként egészben, nyúl nagy —, K, nyúl stüldő —, K, fogoly —, K, fácán —, K, szalonna —, K, darabonként. Fenyvesmadár kötege 1.—1.20.

Baromfitelék: Élő rántani való csirke 2.40—3.— K, sülti való 3.80—3.80 K, kacsá sovány 4.—5.— K, kacsá hizott 7.—8.— K, liba fiatal —, K, lud hizott 12.—16.— K, tyúk 4.—4.40 K, pulyka 8.—10.— K páronként. Vágott: szépen tisztított baromfi: hizott lud 1.44—1.56 K, hizott ruca 1.50—1.60 K, hizott pulyka 1.40—1.80 K, levestyúk 1.40—1.60 K kg.-ként, Pulárd 1.80 2.— darabonként.

Tejtermékek: Tevaj (centrifugált) I. 2.60—2.70 K, II. 2.—2.20 K, főzővaj (köpült) 1.80—2.— K, tehéntúró 20—32 K, kilogr.-ként. Valódi erdélyi juhtúrót és munkástúrót igen jutányosan szállítatunk.

Zöltségek: Burgonya (vagonára) sárga 5.40 6.— K, rózsá 5.40—6.— K, fehér 4.80—5.20 K, kifli 8.—10.— K, sárgarépa 7.50—8.— K, petrezselyem 13.—16.— K, vöröshagyma makói 14.—15.— K, közönséges hazai 7.—8.— K, fokhagyma 34.—4.0— K, káposzta 2.20—3.20 K 100 kg.-ként.

Gyümölcsfélék: Szőlő 1.60—2.40 fillér kg.-ként. Alma válogatott elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, jonathan, Törökbalint, batul stb.) 60—100 fill., másodikrendű 30—40 K., harmadrendű apró áru 16—20 K. Körte elsőrendű 1.20—2.— K, másodikrendű 40—60 K., dió I. 40—60 K., II. 30—40 K., 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 72—74 K, erdélyi apróbb áru —, K, meszes —, K eredeti lánként (1440 drb).

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, február 28-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 119—121 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 121—122 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 121—123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillér, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillér.

Sertésárak: 1908. évi február 26. napján volt készlet 23074 drb., 1908 február hó 27-én felhajtott 856 darab, 1908 február 27. napján elszállított 320 darab, 1908 február 28. napjára maradt készletben 23610 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: szilárd.

Sertésüzlet.

Budapest, febr. 28. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 13 darab sertés, 7 darab stüldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb stüldő, — malacz. Mai napi felhajtás 1357 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz, összesen 1370 darab sertés, — darab stüldő, — darab malacz. Eladatott 1330 darab sertés, 2 darab stüldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 40 drb sertés, 5 darab stüldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 92—96 fillér, ételsulylevonással — fillér, II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 90—94 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillér, ételsulylevonással 116—124 fillér, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 116—126 fillér, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 120—126 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140—300 kgr.-ig — fillér, ételsulylevonással — fillér. Belföldi stüldő 104 — fillér, horvát stüldő — fillér. Malacz — fillér (Árak minden levonás nélküli kilogrammonként, elősúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk.

VIZÁLLÁS.

Hely	febr. 27. febr. 28.		febr. 27. febr. 28.	
	m	é	m	é
Inn	0.77	0.69	M. Szécsen	0.03
Duna	3.84	3.—	Tokoláza	0.85
Passau	0.52	0.23	V.-Námény	1.10
Linz	0.66	0.42	Tokai	0.62
Bécs	2.57	2.40	Tiszafüred	0.—
Pozsony	3.48	3.41	Szolnok	0.40
Komárom	3.10	3.08	Csepreg	0.76
Budapest	2.88	2.52	Szécsen	1.35
Paks	2.81	3.32	T.-Bocsa	0.96
Mohács	2.72	3.21	Titel	2.13
Gömbös	1.80	2.12	Óndava	0.50
Ülvidék	2.24	2.56	Tapoly	0.20
Pannosva	2.60	2.70	Bárfka	0.20
Orsova	2.77	2.48	Rodroz	1.52
Norva	0.68	0.18	Ladmóc	1.70
Vag	0.21	0.12	Satá	0.21
Morva	0.59	0.44	Hernád	1.47
Vag	0.14	0.20	Bereityó	1.47
Rába	0.08	0.—	Körös	0.19
Szt.-Gothárd	2.98	2.79	N.-Vár	0.18
Sárvár	1.24	1.15	Belényes	0.72
Győr	0.24	0.98	Tenke	1.03
Várán	0.64	0.93	Gurahonc	1.70
Várán	0.34	0.66	Borjénő	5.18
Záráb	3.37	3.82	Bács	4.62
Szécsen	4.60	4.80	Gy.-Fehérvár	0.20
Mitrovicza	0.18	0.09	Branycska	0.—
Dáás	1.20	1.30	Sohorsin	0.—
Szatmár	3.78	3.80	And	0.88
Kraszná	0.82	0.80	Makó	0.72
Latorca	0.28	0.28	K.-Kostély	1.68
Ung	0.—	0.24	Kiszető	1.80
			Temesvár	1.12
			Beckerek	0.80

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 28. —

Kinevezések. A belügyminiszter dr. Fabritius Ágostont a brassói állami szegénygyógyintézethez igazgató-főorvossá, Kürthy Sándor határszéli rendőrfogalmazót fizetésnélküli határszéli rendőrfogalmazóvá, Szobotitsi Szilveczky Aladár végzett joghallgatót a határrendőrséghez ideiglenes minőségben segélydíjas fogalmazó-gyakornokká, a vallás és közoktatásügyi miniszter Straub Erzsébet okleveles tanítónőt a solymári állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Weisz János okleveles tanítót a berzevői állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Veres Antal okleveles tanítót a szeptemberi-ünnepi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Orosz Kálmán debreczeni lakost a debreczeni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű díjtalan számgyakornokká nevezte ki.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Michel Géza győri lakos Michályira, Magiaru (Magyaru) János battonyai lakos Magyarra, kiskoru Rosenber Antal, József, Lajos és Zoltán deveszeri lakosok Révészre, Szkladányi lakos miskolczi lakosát, valamint Lajos nevű kiskoru gyermeke Szendreiére kért átváltoztatását megengedte.

Áthelyezések. Az igazságügyminiszter Novák Aladár máramaroszi törvényszéki és Kalos Pál örkörmői írásbírói, valamint Fürst Alfréd Vik-

tor pozsonyi törvényszéki és Nagy Dezső salgótarjáni írásbírói jegyzőket kölcsönösen áthelyezte. Pályázatok. A csurgói írásbírósnál albírói, a nyiregyházi törvényszéknél két jegyzői, a székelyudvarhelyi pénzügyigazgatásnál pénzügyi segédtitkár, a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatásnál fogalmazói, a szendrői adóhivatalnál ellenőri, a tamási adóhivatalnál adóosztályi és az eperjesi pénzügyigazgatásnál egy pénzügyőri szemlélnői állásra 2 hét alatt; a trencsényi törvényszéknél irnoki állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1908. február 28-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt inkább csak a Délvidéken fordult elő csapadék és a hőmérséklet lényegtelenül változott; a maximum: Fiumében 11 C° és a minimum: Árvaváralján —18 C°, volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozással tulnyomóan borult és helyenkint szeles idő várható sok helyütt csapadékkal.

Állomás	Legnagyobb mín.	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm		Hőmér. skála	
					max.	mín.	max.	mín.
A.-Szalonna	59.6	1.2	NE	1	3	4		
Békéscsaba	—	—	—	—	—	—	—	—
Budapest	61.0	—16.0	N	1	2	1	10	
Debrecen	59.0	—3.3	—	—	—	—	—	—
Eger	58.4	—1.6	—	—	—	—	—	—
Győr	58.4	—1.6	N	1	4	8	4	
Hódmezővásárhely	57.8	—1.8	S	2	4	4	5	
Kaposvár	58.6	1.4	—	—	—	—	—	—
Körmend	59.0	2.1	N	2	4	—	—	—
Miskolc	59.0	2.1	N	2	4	—	—	—
Nagykanizsa	59.9	2.8	NE	2	1	—	—	—
Ózdi	57.9	1.7	N	1	4	ny	11	
Szeged	57.5	1.9	N	3	4	ny	6	
Szolnok	58.8	1.2	N	4	—	—	—	—
Tatabánya	58.7	0.4	N	4	—	—	—	—
Tudató	57.6	0.9	N	1	2	2	7	
Veszprém	—	—	SSE	1	3	—	—	—
Zalaegerszeg	—	—	SSE	1	4	—	—	—
Árvaváralja	—	—	NW	1	0	2	18	
Békéscsaba	—	—	NE	1	2	—	—	—
Komárom	—	—	E	1	4	—	—	—
Magyaróvár	—	—	N	1	2	—	—	—
Sopron	—	—	S	2	2	—	—	—
Székesfehérvár	—	—	S	2	2	—	—	—
Tatabánya	—	—	S	2	2	—	—	—
Járkvenca	—	—	N	1	4	—	—	—
Jászócsanak	—	—	N	1	4	—	—	—
Körmend	—	—	N	2	4	—	—	—
Károlyháza	—	—	N	2	3	—	—	—
Arad	—	—	N	3	4	—	—	—
Zombolya	—	—	N	3	4	—	—	—
Versce	—	—	NE	1	4	4	5	
Orsova	—	—	NE	1	4	5	6	

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

INGYEN

díjmentesen és börtönre kényszerítendő kivül érdekes tartalmú ábrákkal és használati utasítással ellátott árjegyzékekkel.

HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 K fucatlja
PESAR, OCLUS, NOI OVSZER 3—5 kor.
 teljében megbízható valódi angol és francia gyártmányok.

„NAKIRA“ törv. védett férfi-övzser különleges, valódi indiai paragummiból teljében megbízható, tucatlja — **12 K**

MINTAGYŰJTEMÉNY 12 darab legfinomabb óvzserből — **4 korona.**

UTERUS-SPRAY eredeti törv. védve női különlegesség — **14 korona.**

Universalis-sérvkötők

párallanok, kis gummi nyomólapokkal, a legnagyobb sérv is elzárható. Egyoldalon 5—12, kétoldalon 10—24 korona.

Műlábak, milkezek, egyenestartók, ferdeindók, tekercs, támogatók, stb. stb. Húskötők, gummiharigonyok stb. Irigátorok, betegápolási eszközök kaphatók.

Magyar Orvosi Múszertár Budapest
VII., Rákóczi-ut 32.
 — Pontos címre és a város keresztjére ügyeljünk. —

HETI MŰSOR.

Február		Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vígyszínház	Király-Színház	Rapszínház (Vip-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Jránia színház
1	Vasárnap	d. u. este	Nóra Robespieret	—	Az ordóg Tatárjárás	Varázskeringő Varázskeringő	Carmen	Gyurkovics leányok Két iskola	A tenger A szerelem története

KÜLÖNFÉLÉK.

Anyamhoz.

En édes jó anyám,
Méri is bántál mindig oly selymesen vélem,
Akkor most nem lenne olyan nehéz nekem
Felemelt fővel és büszkén, daczczal élnem...

En édes jó anyám,
Mért is mondtad mindig, igaz uton járjak,
Sohase hazudjak és engedjek másnak...
Nem nyülgöztek volna le bohó, szent vágyak...

En édes jó anyám,
Imádkozni óh mért tanítál meg engem,
A gyenge szétlőt is mért óvtál meg engem...
Nem lenne merő seb most a szegény lelkem...

En édes jó anyám,
Mért áptoltál vigasztalan éjszakákon,
Mért szenvedted velem az én örök átkom,
Nem nyomna már mostan ez az életjárom...

En édes jó anyám,
Senkinek se mondtam, mégis te jól láttad,
Hogy mint gyötörtek az álomzűz vágyak...
Oh mért csitítottál, lelkemet mért szántad...

Légy áldott jó anyám,
Hogy megösmérhettem az anyai álmot,
Megtudhattam mik a békés megnyugvások...
Csöndes ember leszek, csak egy dalra várok...

... Legszebb dalom akkor írnam,
— Haj! lelkem öröme zokogna fel benne,
Ha még az egy álomom egész olyan lenne,
Amilyen te voltál én édes jó anyám.

Sikabonyi Antal.

(Beethoven fiatalsága.) Beethoven is sokat bosszantották a művészet üres lelkű szatócsai. Beethoven idejében is akadtak olyanok, akik nem ismerték el a mester nagyságát s azt mondták, hogy szabálytalanok a munkái. Ezekről a rövidlátókról néhányszor nyilatkozott. Röviden, éles gunnyal. Azt mondják, hogy Beethoven nem volt valami nagyon engedelmes növendék. Haydn apó tanításával nem elégedett meg. A szűk korlátok közé szorított műformákat sehogyan sem szerette. Növendék korában

különösen a fugától irtózkodott; azt hitte, hogy a fuga formális merevségei lenyüggözik az érzést s a költészetet. A pusztá formai szépségekért sem lelkesedett. A forma és a tartalom harmónikus, arányos viszonyát tartotta az igazi művészi munka egyik előfeltételének. A régi formákat erősen megrázta, megdöngette Beethoven munkássága, amelyet legelősebben jellemez a szabadságra való törekvés. Igen érdekesek a kompozícióról való nyilatkozatai: „Ha komponálok, mindig egy képre gondolok s ennek a nyomain folytatom a munkát”. Amikor a bécsi kritika megtámadta Beethoven szabálytalanságait a szemére vetette, azt mondta egyik tanítványának: „Persze, persze, összedugják a fejeiket és csodálkoznak, mert még nem találták meg a dolgot egy összhangzattani könyvben sem”. Amikor egy barátja elmesélte, hogy Schuppanzigh, a híres hegedűs, aki Beethoven új műveit kreálni szokta, azon panaszkodott, hogy szólalmában egy rendkívül nehéz, szinte játszhatatlan hely van, Beethoven így szólt: „Azt hiszi, hogy az ő nyomorult hegedűjére gondolok, amikor a Szellem szól hozzám?”

(A dohánymunkások és munkások szervezete) Ausztriában az 1907. évben is fejlődött. A tagok számának szaporodása hasonló volt az előbbi évekhez. A tagok száma 5520-ról 6550-re emelkedett. A helyi csoportok száma 25-ről 26-ra nőtt. Négy gyárban, amelyek Ausztria legféltreesebb helyein fekszenek, még nincs organizáció. A szervezet vagyoni állapota nem változott. A bevételek szaporulatával szemben áll a kiadások növekedése. A segélyösszegek az elmúlt évben 24.000 koronáról 30.000 koronára szaporodtak. A vagyoni szaporulat 9000 koronát tesz ki.

(Az evés, ivás, dohányzás.) A londoni Review of Reviews szerkesztője, Stead Vilmos, megkérdezte az angol közéletnek több kiváló alakjától, hogy hogyan esznek, isznak és dohányoznak. A kérdésre többnyire idősebb emberek feleltek. Az első feleletet Martin Tivadar, a nyolczvankét esztendő történetíró adta, aki a mértékletességben látja a legnagyobb bölcseséget, s különösen a dohányzás ellen beszél sokat. Rossetti, Wallace és Crookes tudósok nem éltek tudatosan mértékletesen, de kelletlenül bőségesebben sem, s szivaroztak és ittak is, amikor megkivánták. A rettenetes Roberts lord azt mondja, hogy sem enni, sem inni, sem szivarozni nem szabad sokat. Ellen Terry, a híres színésznő, különösen az evésben ajánlja a mértékletességet. Többször abba akarta hagyni a husevést, de észrevette, hogy a hangja megsínylette, s ezért kénytelen volt újra kezdeni. Az ivásról azt mondja, hogy a viznél nincsen jobb ital a világon, s csak akkor iszik bort vagy viskít, ha nagyon kívánja. A dohányzást megkísérelte, de abbahagyta, mert nem ízlett. A vidám Shaw, a nevető filozófus, ezt írta:

— Huszonhét esztendő óta nem ettem húst. A mo-

dern evés rendszerét, amelyet a jó módúak követnek, borzasztóan egészségtelennek és egyformának tartom. Azt hinné az ember, hogy minél több fogási esznek, annál nagyobb a változatosság a táplálkozásukban, pedig a villásreggeli és az ebéd egészen egyforma, nemkülönbön a vacsora is. A délutáni tea voltaképpen annak a kifejeződése, hogy kell valami étkezés, de nem ebéd. A régi rendszer, amely szerinti a napi étkezés reggeli, ebéd és délutáni tea volt, valószínűleg ismét divatos lesz, mert több változatosság van benne, mint a mostani rendszerben.

Szeszes italt nagyon ritkán iszik Shaw, csak akkor, ha meg akar győződni a jó minőségéről. Szerinte a sok drága szeszes ital csupa hamisítvány, amelynek maró ízét csak érzéktelenné vált nyelv nem érzé, de más oka is van rá, hogy ne igyék szeszes italt.

— Az a munka, írja tovább, amelyet végzek, megköveteli, hogy teljesen őrva legyek a tetteimnek. Olyan valami, ami könnyen megelégedetté tesz magammal, rögtön leszállítja a munkám értékét. S hogy dohányzom-e? Hogyan válhatnának engem ilyen mocskos szokással, anélkül, hogy valamikor okot adtam volna rá?

(Villamos motorkocsik öntözés céljaira.) Kölnben és Mannheimben több mint egy éve a villamos városi vasut üzemében lévő öntöző motorkocsik közlekednek és így azokat az utakat, ahol villamos vasut közlekedik, ily módon öntözik, miként ez egyébként Olaszország néhány városában is már el van terjedve. A szóban lévő öntöző motorkocsi víztartó 10 m³ tartalmu és két forgó alvázon nyugvó erős alépítménybe van beágyazva. Mindegyik forgó alvász egy-egy 35 lóerejű egyenáramú motor felvételére is szolgál. A kocsik két végén fedett rész van a kocsivezető és a villamos kapcsolási berendezések részére. A kocsik önsúlya 13 tonna, megtöltött állapotban tehát 23 tonna. Egy kocsik beszerzési ára kevesen 16.000 korona. Az oldalfecskendezők nyomása szintén villamos uton történik egy 4 lóerejű mellék-motor által. A homlokfecskendezőknek nincs nyomó-készülékük. Utóbbiak 2,5 méterre, az oldalfecskendezők 6-7 méter távolságra öntik a vizet. Az öntöző távolság szabályozása mindkét oldalra nézve egy helyről történhetik. A kocsik két cső segítségével töltetik meg; a töltés 10 percig tart. Egy töltéssel 50.000 m² terület öntözhető; vagyis 10 méter közep-öntöző távolságot véve számításba, egy töltés 5 kilométer hosszú vonalra elégséges. Az üzemkamatozás, elektromos energia, fentartás és kiszolgálás be-számításával mintegy 23 márkába, azaz 27 koronába kerül munkanaponként, vagyis mintegy kétszer annyiba, mint két lóval hajtott öntözőkocsi költsége. A kocsik teljesítménye azonban annyi, mint négy lóval hajtott kocsié. Ezek az öntöző motorkocsik Geron mérnök tervei szerint készültek a kölni városi vasut műhelyében. Az elektromos motorokat és kapcsoló készülékeket a Siemens-Schuckert művek szállították.

Feladatok	Legjobb min.	Hőmér-sék (C)
1	3	4
2	4	5
3	5	6
4	6	7
5	7	8
6	8	9
7	9	10
8	10	11
9	11	12
10	12	13
11	13	14
12	14	15

A TITOKZATOS HAJÓ

— REGÉNY. —

Írta: FRED VILLER

20

Az éj folyamán kissé elült a szél, világos és csillagiényes éjszaka köszöntött reánk. Amint hajnalodni kezdett, délnyugat felől földet pillantottunk meg, magas hegyeket s előttük mélyebb síkságot. Körülbelül a harmincznegyedik szélességi fok alatt lehetünk s a föld a Maziphán-fok körül mindenestre Afrikához tartozhatott.

— Milyen messze lehetünk a síkságtól — kérdeztem.

— Alig húsz mértföldnyire a parttól — felelte Holt — hiszen még a legkülsőbb partot sem láthatjuk. Ezen a vidéken nagyon alacsonyan fekszik.

— De hisz akkor abba a veszedelemben rohanunk, hogy nekimegyünk a szárazföldnek!

— Igen, igen, még az este ott leszünk, ha ugyan a szél meg nem fordul, vagy egészen le nem csendesedik.

— Csónakot kell leereszteni — indítványozta Monk. Csak el tudunk vele bánni valahogy.

— Ezen a vizen az aligha fog oly könnyen sikerülni.

— De hát akkor mit akarsz tulajdonképpen tenni?

— Kiszabadítjuk a horgonyt s leeresztjük, mihelyt a víz sekélyebb lesz. Az északi szél

éjjel előtt mindig elpihen kissé s így a hajót lekötöttük.

— Van itt valahol egy kikötő?

Nem, különben nem is evezhetünk kikötőbe; de itt ezen a környéken a tengerpart rendszeren és egyformán hull le a szárazföldtől, tehát a parttól néhány méternyi távolságra alkalmas mélységre és homokfenékre lehet számítanunk; de nem titkolhatom el előttetek, hogy a láncz alig-alig fogja megtartani a horgonyt, ha a tenger le nem csendesül.

— És mi történik akkor?

— Hát — akkor hajótörést szenvedünk, a hajó megfeneklik a zátonyokon és a homok eltemeti.

— És mi?

— Nekünk mentenünk kell magunkat, amennyire lehetséges vagy — az életünkkel fizetünk.

— Reméljük, hogy valami gőzös csak erre megy.

— Az igazán a legnagyobb véletlen lenne. Mert ez a partvidék a legbarátságatlanabb az egész világon. Bár egyes gőzösök erre veszik útjukat, mert a Marokkói kikötő városok: Eletrich, Tanger, Mogador és a többi undok patkányfészkek erre fekszik, de napok telnek el, míg valamelyik e kikötők egyikébe befut.

Nem maradt egyéb hátra, mint újból nekifeküdni a munkának, daczára, hogy kimerültek és holtfáradtak voltunk.

Délután hat órára mindent elvégeztünk. Addigra már közeledtünk is annyira a parthoz, hogy láthattuk az iszonyu hullámtörés tájékszát. A part öt-hat mértföldnyi távolságban volt tőlünk. Kidobtuk az ólmot, ötven fonálnyira már talajt éreztünk. Szerencsére a szél alább hagyott

minél inkább hanyatlott a nap és a tenger is szemlátomást apadt. Hét órakor harmincz fonálnyvi vízben voltunk és egy félóra múlva leeresztettük a horgonyt.

A hajó felemelte az orrát, mint egy tajtékozó paripa, aki a fejét kapja a levegőbe, de a következő hullámba ismét lemerült, a víz felcsapott és rázudult az előfedélzetre, a lánczok megszüntek és olyan erőset rándult a hajó, hogy mi nekik estünk egymásnak. A lánczok azonban még tartottak. Egyelőre meg voltunk tehát mentve; a szél teljesen elállt, a tenger pedig perczről-perczre elsimult.

Halálosan kimerülve és lihegve zuhantunk le a fedélzetre.

— Ha egy pohár bor vagy pálinkánk lenne!

— Csupa alkoholelles ember lehetett ezen a hajón. Az egyetlen egy üveg Geneveren kívül, amit sajnós már kiittunk, egy csepp alkoholt sem találunk.

— Megállj! Monk gondolkozva ült fel. Már megvan! Lent a rablótanyán a kőrákason láttam üvegeket s azt hiszem, nincs mind kiürítve.

Gyorsan eltűnt a helyiségben s nemsokára diadalmas arccal tért vissza. Egy egész üveg rum és egy fél üveg portói bort hagytak vissza a zsványok.

Nem hiszem, hogy halandó embernek valamikor jobban esett volna az ital, mint ahogy nekünk ízlett akkor este az Ozeán fedélzetén.

Visszaadta az erőnkét és derült jókedvünket s néhány pillanat múlva Holt már nyugodtan tett-vett a konyhában, mintha életében egyebet sem csinált volna, mint örökké ragout főzni.

(Folyt. köv.)

s.

nyitárs aság.

AND

12 K tucatja

ER 3—5 kor.

és francia gyárt.

er különleges.

minél fel-

12 K

4 korona.

14 korona.

kötők

gyobb ár is ol-

24 korona.

ok leendőnt-

gópok, stb. stb.

stb. Irigya-

kaphatók.

Budapest

Aggallunk.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

S Z I N H A Z A K

Szombaton, 1908. február 29-én

Nemzeti Színház

ROBESPIERRE
Dráma 5 felvonásban. Írta: Victorien Sardou, Fordította: Abrányi Emil.
Robespierre: Iránt Gyenes
Vadier: Bartos
Amar: Haidu
Jagot: Pethes
Foucher: Gál
Billeaud Varesmes: Mihályfi
Lebas: Molnár
Héron: Kovács
Duplay apó: Demjén M.
Duplay anyó: Paulay E.
Kornélia: Vaughan
Vaughan: Szacsvay
Clarisse: Jászai M.
Olivier: Mészáros
Tarez: Török I.
De Broglie: Császár
D' Arcoillé: Odry
De Lovarano-né: S. Fái Sz.
De Narbonne-né: Cs. Alsógi
De Choiseulné: Paulayné
D' Chary: Szacsvayné
Barassin: Bózsahegyí
Kezdeté fél 8 óraker

Király színház

Varázskeringő
Operett 3 felvonásban. Írták: Dörmann és Jacobsen. Fordította: Méroli Adolf. Zenéjét szerzte Strauss Oszkár.
KIII. Jostim: Németh
Lothár: Papir
Heléna: Petrács S.
Niki: Csapó
Gusztó: Sárosi
Friderika: Orlov G.
Franczi: Pálmai Ilka
Vendó'n miniszter: Szabó
Kezdeté 8 fél óraker

Vígshízház

Sámson.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Bernstoin Henry, Fordította: Góth S.
Brachard Jacques: Góth
Anne-Marie: G. Kertész
Le Gouvin Jérôme: Fonyvai
D'And line Honoré: Szerényi
Amarquise: Haraszthy
Ri herford Grace: Komlósi L.
Flatch, Szelvezető: Tapolczai
D'Andelino Maximil: Tanay
Kezdeté fél 8 óraker

M. Kir. Operaház

A nürnbergi mesterdalnokok:
Opera 3 felvonásban. Írta: Wagner. Fordította: Várdi Anta
Hans Sachs: Orlió
Veit Pogner: Szendrői
K. Yorlking: Pichler
K. Nachtigall: Mihályfi
S. Beckmesser: Hegedűs
F. Kothner: Ney B.
B. Zorn: Moor
U. Eisslinger: Juhász
M. Ortel: Szemere
H. Schwartz: Kárpát
H. Polz: Kornai
Stolzinger Walther: Arányi
Eva: Kaczer
Dávid: Gábor
A. Moser: Kertész
Magdalena: Várent V
Ejti: Dalnoki
Kezdeté fél 7 óraker

Népszínház-Vígopera

A nagymama.
Énekes vígjáték 3 felvonásban. Csiky Gergely darabjából színpadra alkalmazta: Pásztor Árpád, zenéjét szerzte Mádor Rézso.
Szerényi gróné: Blaha L.
Márta: Turcsányi
Piroska: Della Donna
Báró Orkényi: Horváth
Gróf Szerényi: Pásmán
Bn. Orkényi Kálmán: Bálint
Kozma: Kürth
Langó Szerafina: Marosi A.
Födörka Szilárd: Nagy
Kezdeté 8 óraker

Várszínház

Zárva

Uránia színház

Az országos színművészeti akadémia színikolájának gyakorlati előadása.
Kezdeté fél 8 óraker

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.
Igazgatók: LEITNER és KELETI | Főrendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/29 óraker.
Ma! 1/10 óraker: Ma!
Az aczétkirály vád alatt.
Bírádsági harcokat írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor.
Végül **Was Männer fesselt?** 11 óraker
Bobózat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.
Trebitsch Sándor, Türk Berta és Zöld Márton új szövegükben.
Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig.
Az 1-ső emeleti **Casino de Parisban** reggeli 5 óráig zene és tánc.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám
Uj műsor! Uj műsor!
Brothers Bill & Will kómikus akrobaták.
The Elrados G. Gobson fejlenjaro-művész.
A TOLVAJ. Bobózat egy felvonás.
Elsőkészületben: **A Tardos bank** bohózat.
Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig
zene és táncz.
Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez Vasár és ünneppalapon délután éi 4 óraker délutáni előadás mérsékelt helyárrakkal.

TÁTRA-MULATÓ

VII., KIRÁLY-UTCZA 77.
Igazgatóság: WABITS és GRUNER.
Budapest leelőkelőbb családi mulatója.
Ma, 1908. február hó 1-től
Teljesen új szenzációs műsor.
Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul **Nemzetközi Cabaret** előadás.
Nemes Lessenn Melta Cabaretéva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard bárónó cocottdalok (barrakisérettel) La belle Sylvia dán soubrette. Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és tánczosnő. Schmiéd Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugar Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.
Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.
Telefon 15-10.

Slaviansky

d'Agrenoff Dimitri orosz énekkarának III. és utolsó hangversenye.
Jegyek ára: 6, 4 és 2 korona. fenntartott ülések 10 korona Méry Bélánál Andrassy-ut 12.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan nak minősítendő.
Dr. Preisz Hugó a m. kir. állami bakteriológiai intézet vezetője.
A Csillaghegyi forrásvíz központi irodája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Veszek zálogcédulákat

elzalogosított brilliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem
DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDO
BUDAPEST, Király-utca 34. Potófi-utca sarok

Megnyilt a HUNGÁRIA BUFFET.

Dohány-utca 56. (Akácfa-utca sarok)
Külön magyar konyha. Női kiszolgálás. — Minden este cigányzene Valódi jó italok.
Egész éjjel nyitva. o Egész éjjel nyitva.

SCHMIDT M
szíjgyártó, nyerges és bőrrendő Budapest, VIII., Rákóczi-ut 23. sz. Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovagló-szerzőműveket. Mindennemű utazó és kézi bőröndök, pénz, szivar, cigaretták stb. tárcsáit. — Árjegyzék bérmentve.

„MINTA” szálloda
Budapest, Nagymező-utca 62. szám.
Teljesen ujonnan berendezve 40 szobával rőzgyakkal és villanyvilágítással.
Szobák 80 kr.-tól feljebb. A szállodat kávéház egész éjjel nyitva. Éires cigányzene. Telefon 315. Strasser Jakab, szállodás és kávész.

HA FÁJ A FEJE,
24 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 fill.
ne félővázók hanem használja azonnal **Bereivás-feleMIGRAIN-paszillát** mely 5 peroc alatt mindenféle természetű, idogos fejfájást még ha krónikus is megszűntet. Felülmúl minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.
Főrak-tár: Beretvás Tamás gyógy-szorosznói Kispest, Rákóczi-utca 8.
Ingyen postal szállítás 3 doboz rendelésnél.

Nászajándékok
jubileumra díszítárgyak, evő-eszközök, műipari cikkek
részletfizetésre
is kaphatók jutányos áron
POLGÁR KÁLMÁN
műőrás ékszertelepén
Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em.
Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17.
Ma és minden este a szenzációs februári műsor **Merian - kutyaszínháza** és a többi attrakció részvételével.
Az előadás kezdete 8 óraker.
Előzetes jelentés. Csütörtökön, márczius 5-én, negyedik gyermekmatinée.
A kutyaszínházzal és dohányzási tilalommal.
A téllkertben reggeli 8 óráig **VORÓS ELEK** cigányzenekara hangversenyez.

BUDAPESTI Cabaret

Teréz-körut 28 Telefon 52-88 (BONBONNIÉRE).
A nagysikerű februári műsor utolsó hete.
3 mulatságos bobózat 3
25 új cabaret-szám 25
4 vidám színpadi tréfa 4
Fellépnek: Nagy Endre, László Rézsi, Ferenczy Károly, Balogh Bőske, Fábán Kornélia, Kepi Jován, Szécsi Magda, Huszár Károly, Eszj Góza, Máhr Nándor, Gabányi László és Kövéri Gyula.
Jegyek: Bárd-nál, Kossuth Lajos-utca és Andrassy-ut, Zipszer-nél, Andrassy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.

MEGHIVÓ.

A „Rákospalotai Önszegélyző egyesület mint szövetség” 1908. évi márczius hó 8-án délután fél 3 órakor tartja saját helyiségében (Rákospalota, Fő-ut 44. szám alatt)

XIII-ik évi rendes közgyűlését,

melyre a t. cz. szövetségi tagokat tisztelettel meghívja az igazgatóság.

NAPIREND:

1. A mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
2. A felügyelő-bizottsági tagok megválasztása és azok tiszteletdíjának meghatározása.

Jegyzet. Kivonat a 19-ik §-ból. Az egyes tagok által teendő indítványok 5 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnak írásban benyújtandók.

Mérlegszámla: Vagyon. Pénztár 7890 kor. 74 fill. Kölcsönök. 88915.— kor. Évtársulatok hátralékai: 6447 kor. 77 fill. Jelzálogilag biztosított ingatlan vételár hátralékai: 1720.— kor. Adóskok: 4098 kor. 90 fill. Adósknál leírás: 114 kor. 98 fill. Marad: 3983 kor. 92 fill. Felszerelés: 1100.— kor. Felszerelésnél leírás: 100.— kor. marad 1000.— kor. Átmeneti kamatok 766 kor. 01 fill. Összesen: 105713 kor. 44 fill. **Telér:** Az évtársulatok beiratási díjai 456.— kor. Az évtársulatok heti befizetési 58808.— kor. Az évtársulatok vagyons 1963 kor. 51 fill. Visszleszámitott váltók 88680.— kor. Évtársulatok felszámolás aitt. 3749 kor. 20 fill. Folyó számla hitelező. 400.— kor. Összesen: 104056 kor. 71 fill. Nyereség áthozat 1906 évről 29 kor. 02 fill. 1907 évi nyereség 1627 kor. 71 fill. Összesen: 1658 kor. 73 fill. Összesen: 105713 kor. 44 fill.

Veszteség nyereség számla: Veszteség. Visszleszámitott váltók utáni kamatok 5126 kor. 40 fill. Üzletrészek utáni kamatok 293 kor. 09 fill. Üzleti költségek 1627 kor. 32 fill. Napi biztos díjak 276.—kor. Adó 132 kor. 79 fill. Adósknál leírás 114 kor. 98 fill. Felszerelésnél leírás 100.— kor. Összesen 7670 kor. 58 fill. Nyereség áthozat 1906 évről 29 kor. 02 fill. 1907 évi nyereség 1627 kor. 71 fill. Összesen 1658 kor. 73 fill. Összesen 9327 kor. 31 fill. **Nyereség.** Kamatok 8182 kor. 85 fill. Díjak. 400 kor. 03 fill. Késedelmi illetékek 744 kor. 40 fill. Összesen 9327 kor. 31 fill. Kelt Rákospalota, 1907. évi december hó 31-én. Rachler Aurél s. k. főkönyvelő, Schwartz Jakab s. k. pénztárnok. Az igazgatóság. Schwartz Jakab s. k. elnök vezérigazgató. Dr. Székely Dezső s. k. alelnök. Dr. Berger Lajos s. k. igazgató, Csizmadia Mihály s. k. igazgató. Kohn L. Lajos s. k. igazgató. Ezen mérleget a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, rendben találjuk. Stein David s. k. felügyelő bizottsági elnök. Steiner Odón s. k. felügyelő bizottsági tag. Müller Adam s. k. felügyelő bizottsági tag.

A lezároló 1904-iki évtársulat vagyonmérlege. (X. évtársulat.) **Tartozik.** Az évtársulat beiratási díjai: 142 kor. 50 fill. Az évtársulat heti befizetési: 19457.— kor. Az évtársulat vagyons: 901 kor. 10 fill. Az évtársulat hátralékai: 4255.— kor. Az évtársulat 1907. évi nyeresége: 324 kor. 40 fill. Összesen: 25080.— kor. **Követel.** 64 üzletrész á 224.— kor.: 14336.— kor. 22 üzletrész á 220.— kor.: 4840.— kor. 9 üzletrész á 216.— kor.: 1944.— kor. 2 üzletrész á 212.— kor.: 424.— kor. 17 üzletrész á 208.— kor.: 3538.— kor. Összesen: 25080.— kor.

Rákospalota, 1907. évi december hó 31-én. Rachler Aurél s. k. főkönyvelő. Schwarz Jakab s. k. pénztárnok. Ezen vagyonmérleg a közgyűlés által kiküldött bizottság által megvizsgáltván, mindenben megegyezőknek találhatott. László Géza s. k. Marcsák Gusztáv s. k. Schaffer Janos s. k. Kristovits János s. k. Herczog Béla s. k. — Tagok létszáma 1907. december hó 31-én. X-ik évtársulat. Az év elején volt 86 tag 173 üzletrészzel, az év folyamán kilépett 26 tag 59 üzletrészzel. Maradt az év végén 60 tag 114 üzletrészzel. XI-ik évtársulat. Az év elején volt 72 tag 136 üzletrészzel, az év folyamán kilépett 10 tag 21 üzletrészzel. Maradt az év végén 62 tag 115 üzletrészzel. XII. évtársulat. Az év elején volt 71 tag 155 üzletrészzel, az év folyamán kilépett 9 tag 16 üzletrészzel. Maradt az év végén 62 tag 139 üzletrészzel. XIII. évtársulat. Az év folyamán belepett 113 tag 268 üzletrészzel, az év folyamán kilépett 12 tag 21 üzletrészzel. Maradt az év végén 101 tag 247 üzletrészzel. Összesen volt 1907. év végén 285 tag 615 üzletrészzel.

958. sorozat **Bon 028. szám**

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyert orvosai mű-és kőszerezés Budapest, VII., Erzsébet-körút 50 sz. köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 15% azaz tizenöt százaléknyi árkedvozményt adni az eredeti

F. Bergerand fils

párizsi kőművelészek gyártmányából. Kimerítő képes árjegyzék díjmentesen kárt leveleiben küldök. Kiváncolt az „Egyetemes”-ből. 25705

Bőrszék ipar

bőrsajtolás és bőrtaragás.

KENDI ANTAL

Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy rakár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árakban. legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

Drótkerítés legolcsóbb

STADLER MIHALY kerítésgyáránál Budapest, VI., Váci-körút 41

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
Csokoládé dessert bonbonok.
Weider Ármin és Béla
csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Fogfelek rendkívüli jó minőségűek, nagy és olcsó választékban.
A MÜLLER J. L.-féle Szalicil-szájviz és fogpor
használatá eltávolít minden fájdalmat, biztosan megszünteti a fogak romlását és a kellemetlen szájbuzt. **Egy üveg szájviz 30 fillér, 1 korona 60 fillér, nagyobb üveg 3 korona 20 fillér és 6 korona.**
Müller J. L.-féle Szalicil-fogpor,
szalicil-vizrel használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek továbbterjedését is meggátolja. **Doboz 1 kor. 20 fill. és 2 korona 40 fillér.**
Müller J. L.-féle Szalicil-fogpép,
darabja **70 fillér.** Ugyanazon hatással bír, mint a fogpor. Minden főt elősorolt készítmények **orvosi utasítás** után készülnek.
Valódi tojás-olajszippan 30 fill., 3 drb 80 fillér, 1 tucat 3 kor.
MÜLLER J. L. os. és kir. udv. szállító illatszer- és pipereszzippan-gyárosnál, Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 2. szám.

MARCIUS 15-IK IRODALOM.

- SAS EDE: Hősök-hőse. Nyolcz képmelléklettel. Diszkötésben 7.—kor.
- SEBOK ZSIGMOND: Kossuth Lajos életrajza 50 fillér. Diszkötésben 80 kor.
- RAKOSI VIKTOR: Korhadt fakeresztek. Harmadik ifjúsági kiadás. Diszkötésben 4.—kor.
- RAKOSI VIKTOR: Hős fiúk. Regényes történet a szabadságharcból. Diszkötésben 6.—kor.
- POSA LAJOS: Száll az ének. Szavalni való hazafias versek. Füzve 2 kor. Diszköt. 4.—kor.
- POSA LAJOS: A szabadság hősei. Képek az 1848-49. szabadságharcból. Képekkel 60 kor.
- POSA LAJOS: Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költemények 60 kor.
- GAUSS VIKTOR: A piros köpenyeg. Elbeszélés a magyar szabadságharcból. Képekkel 60 kor.
- GAAL MOZES: A vasember fia. Történeli elbeszélés képekkel 150 kor.
- GAAL MOZES: Bem apó. Történeli elbeszélés 60 kor.
- HAVAS MIHALY: A hősök. Hazafias elbeszélések képekkel 60 kor.
- BRUDY GYULA: A komáromi fiúk. Történeli elbeszélés 1.—kor.
- BRUDY GYULA: Előre. Hazafias elbeszélés. Képekkel 60 kor.
- LENGYEL LAURA: A virradat napja. Történeli elbeszélés. Képekkel 150 kor.
- LENGYEL LAURA: Magyar hősök. Történeli elbeszélés képekkel 1.—kor.
- MADARASSY L.: A kis hadsereg. Történeli elbeszélés 1.—kor.
- PERENYI LAJOS: A hazáért. Hazafias elbeszélések képekkel 60 kor.
- TABORI ROBERT: Gábor Áron. Történeli elbeszélés 60 kor.
- FARKAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja: 2 férfi és 1 nő. 30 kor.
- ILLYES BALINT: Hazafias költemények. Ára füzve 3 korona, kötve 5.—kor.

UNNEPI VERSEK: Szerkeszti Dr. Vajda Gyula. Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2 kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjúságnak. Egyrészt az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavaltokat csoportosítja, másrészt remekíróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza.
A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz
Ára füzve 3 korona, diszkötésben 5 korona.
SINGER ÉS WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrássy-ut 10.

Szenzációs ujdonság!
Wilde Oszkár
A readingi fegyház
balladája.
Fordította
RADÓ ANTAL.
Ára díszes kiállításban 1 kor. 60 fillér.
A világirodalom egyik legmegradóbb költői alkotása, egyuttal a magyar műfordítás egyik remeke.
Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fial) részvénytársaságnál
BUDAPEST, Andrássy-út 21. sz.
és minden könyvkereskedésben.

E hirdetés rovaton minden szó egyszerű belátása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovaton minden szó egyszerű belátása közönséges... 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Ráivány-utca 6/C. 286

Fényképezőgép

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elslúléssel, kazetával, alkalmas mindenféle felvételekre csak 9 ft. Egy fényképezőgép. 9x12 klapp-kamera, kazeták, labda-exponálással. EGESZEN ÚJ, FÉLÁRON ELADÓ Egy fényképezőgép Görz objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgép binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb áron ugyanis minden eladó és újakra becserekélek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49082

Ha köhög

vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért. 27778szó

Parketagyár

Gyöngyösön átánlja gyártmányait. 27733

Nagy urasági

lakás május 1-re kiadó József-utca 16.

!! Figyelem!!

Csöplőképzőanyagok! Az elromlott gabonaszálzóvó hengereket (Sortiercylinder) már most küldjük be Helzer és társa csövek (Bpest. Népszínház-utca 1-3.), a hol a legszakavatottabb és legújantypusban javítanak, illetve újra befonatnak.

Erdőbirtokot,

nagy erdőt sürgősen keresek megvételre. Részletes leírást és feltételeket "Fakereskedő" jellege alatt kérek a kiadóba. 27368

Badaacsonyi vidéki

finom hegyi borairól borárgyűzöket ingyen küld Balogh Gyula szőlőgazdasága, Balaton-Henyé. 5552

Diszkrétkedvelők

kérjenek árjegyzéket az Első magyar dísznyelv-felkészítő. Tulajdonosa: Gopony Ede, Körmenten 120 fajta tülevelűfák, lombfák, sorfák, díszcserejék és rózsafák kaphatók! 5447

Kiadó

tiszta csinosan butorozott szoba esetleg teljes ellátással, zongora és fűrdő használattal. Eötvös-utca 48, földszint 2.

Régi ezüsttárgyakat

és zálogcédelákat veszek és eladók mindennemű arany- és ékszeráru, ugyancsak régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órákat, láncokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

HERZEMMA

Első magyar színi- és színházi-élet kézikönyve. Budapest 7260 Deák Ferenc-utca 17.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítágyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államszámvevőtanú államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI., Rózsa-n. 44. III. 8.

Egy gramofon

beszélőgép keveset használt lemezekkel együtt igen olcsón eladó IV/E. Egyetem-tér 5. Radónál.

Zálogcédelákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platint legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR. Sip-utca 8. 27183

Lakást,

bérlhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérlhelyiség naponta nyilvántartva.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérlhelyiség, ingatlan naponta anilvántartva. 27665

A Falkogen

tüdőbajti gyógyít, szurást, köhögést, lázat biztosan elmulaszt. Ára 3 korona. Kapható: Falk-gyógyszer-tár, Budapest, VII. Rákóczi-tér 2. sz. 27196

Kárpitos nyergesek

részere mindennemű kellekek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománny-gyár Részvénytárs. Nagy-mező-utca E. 46. 27903 E.

Zongorát,

hegedűt, gordonkát, cimbalmot játszó hölgy, esetleg nem teljesen kiképzettek is, leányomnak egy sextett megalakításához, állandó jó fizetéssel járó alkalmazást nyer. Ajánlatok Onczay, nyug. tisztviselő, Ecsér, Pest megye.

Saját gyártmányú

vas- és rézhutorok Rézagy ... .. 45.- ft Vaságy matraczczal 8.50 Gyermekekágy ... .. 11.50 Sodronyágy-betét 3.50 Vas- és rézhutorok gyári áron. 28046

WEISZ LIPOT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01.

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek rendes és magántanulók, valamint felneveltek (hölgyek is) kik tanulmányaitak felfriszítőitak legelővidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárok vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátolt számban vétetnek fel. Díjazás csak sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. 3. 27997

Egy kis ház

eladó Muschinek János Budaörsi-ut 20. 5540

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt szönyvek kényserítő körülmények miatt eladók; mahagóni hálószoza 180 ft, íróasztal könyvszekrény, nyelv, olajfestmények 2 ft, nagy perzsaszönyvek, lámpák, 3 águ villany 14 ft. Arverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpince. 26614

Magánépítő iparos

iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgálhoz biztos sikerrel. Szeregy díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vágyi József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Veresáfonyabefőt

BARTÁ-féle, 6 kilós postakosárúveg 6.- korona FELKA, KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 86972

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérlhelyiség és ingatlan nyilvántartva.

Csemegeszőlöt

fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 6 koronáért, legismertebb táblaalmát 4 koronáért, mézédos narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermin Kiskunhalas. 27850

A legelővidebb részleltítésre

zongorát, pianinót, cimbalmot, hegedűt készpénzbeni áron a legelővidebb rendszerű bankhitel útján kizárólag csakis nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

bankhitel

Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Urasági butor

Eladók és veszek; mahagóni hálószozókat, ebéd-butorokat, szalonszozókat, rézbutorokat, zongorákat, perzsés és szmirna szönyvegeket, függönyöket, üveg- és bronzsillárokat, petróleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvágy)-utca 21. kapubejárát Az egész házban. Telefon 17-77. Fiókölzet nincsen. 26618

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Állandó nagy raktár

Laub Lipót,

BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérlhelyiség, ingatlan naponta nyilvántartva. 27665

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Ki a YES-OUI-SI

című lapot megrendeli, játszva minden megerősítés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedévenként minden kiadásra jár. Megerősítéseket elfogad és mutatványszámokat küld a kiadó hivatal, Budapest, Andrássy-u. 97. szám. 27708

Szepességi csemegék

BARTÁ-féle veresáfonya befőtél, málna-, szamócza-, csipkebogyózt, gomba- és huskonzerveket, pastilemokat eladja a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-megye. Kérjen árjegyzéket. 26971

BELHURUT,

(hasznos) gyomorérees legjobb gyógyszer a BARTÁ-féle PÉKETE-APONYA GYÓGYEOR gyógyszereszek és fűszereknél 1 üveg Ára K 1.00, 6 üvegét 8.- koronáért bérmentve szállít a FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arájanlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Kolozsvári

jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legelővidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szeregy díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Válogatott speciális tanfolyam, melyre korlátolt számban választunk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csokély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Fenyőborovicska

(Suniperus) BARTÁ-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKA KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26973

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ügy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálószozókat és garson szobák Szalon butorok, gyönyörű tüköz diván, borszék, íróasztal, porzsaszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tekeket forlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Ajtók ablakok,

VASREDŐNYÖK, VASRÁCSOK, rapuk használható és újak olcsón kaphatók!

Lefkoviés Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok Lipót körút közelében

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!! Kitünő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zolizska János angol uri szabóterme BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em.

Zalogcédelákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utcasarkán

CSIZ

ezidőszent legelővidebb Jód-Brom gyógyfürrás. A használt végrendő Ivokura „Unikum”. Dr. Koranyi Fugyes tanár - a magánygyakorlatban, valamint a vező ese alatt álló budapesti kir. egyetemi belgyógyászati körön szerzett belgyógyászati tapasztalása alapján - melegen ajánlja a „Csiz Jódforrást”, mint kiváló használatos gyógy-szer mindazon meleg égeknek, melyeknél a jód mint speciális szer ajánlja van. A csiz gyógy-szer vízzel kapható minden orsi és boltban, használat utasítással, minden Ásványvízkezelésben. Megrendelhető a fűrdő igazgató-ságánál az Édeskúty I. feljáróútján, Budapest. 27684

Könyveket,

regénysorozatokat, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat „Könyvkedvelő” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.

STENOGRAFIA

Ha életpályáján boldogult akar, tanuljon gyorsírást, gépírást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenografia országos Gabelsberger gyorsíró- és gépíró iskolában. Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásközvetítés. V., Váci-körút 33

Modern urasági butorok

alkalmi vétel és eladás háló, ebéd-, szalonszozóba és íródal teljes berendezések Dus raktár szönyvek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és rézbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. sz. ezelőtt Gyár-utca Telefon 14-09

Telt kebel.

Telt kebel két hónap alatt a Pilules Orientales

Pilules Orientales

(Kétféle pillák) által, az egyedül-lek által, melyek a mell-feleket, szilárdítják, helyreállítják a női mellnek pációját, melynek kölcsházák, arálkái, hogy az egészségnak ártanak. Ga. antálva arzenikummentes

Orvosi kiválósgoktó.

gájtlyg. Abszolút díszkölle. Egy doboz használat utasítással franko 4-45 korona előzetes be-küldése vagy 6-75 korona után-vétel mellett. I. RATIÉ gyógyszerész PARIS. Raktárak: Bécs, R. Pserhofer gyógyszerész, Singer-strasse 15 Budapest, Török József gyógy-szerész Király-utca 19

Csemegealma

től nemes fajlama és óriás hírsalma postakosárúknál 6 kor. 25 kiló Ára 12 kor. Házilag főzött barackok 2.40 kor. Kitünő hírsalma-szil 2 kor., Cukor-édes szilvaliz 1.40 K. kilója Falboroknak heclöllejtét 50 koronáért szállítja Szabó K. I. Csopárd. 28010

30 korona

finom szövelből divatos förfölöny vagy telöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben. Haza! verseny-szabóság Budapest, VII. Thököly (Csömör)-ut 3. I. em. Vidékre minták bérmentve.